МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет водного господарства та природокористування

О.Л. Пінчук, Є.Г. Герасімов, С.О. Куницький

ДИРЕКТИВИ ЄС у сфері управління водними ресурсами

Довідник

Рекомендовано науково-технічною радою
Національного університету
водного господарства та природокористування

Рівне
2019

УДК 341.17
П 326

Рекомендовано науково-технічною радою Національного університету водного господарства та природокористування (протокол № 120 від 23 жовтня 2018 р.)

Автори-упорядники:
Пінчук О.Л., Герасімов Є.Г., Куницький С.О.

П 326 Директиви ЄС у сфері управління водними ресурсами: довідник. – Рівне: "Волинські береги", 2019. – 224 с.

ISBN 978-966-416-627-7

У довіднику наведено Директиви ЄС у сфері управління водними ресурсами, адже реформування системи управління водними ресурсами та перехід від адміністративно-територіального до басейнового управління, при якому одиницею управління є район річкового басейну, як цього вимагає Закон України «Про впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом» та План імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, потребують знання законодавчо-нормативної бази.

Довідник призначено для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології», а також може бути корисним магістрантам, аспірантам, фахівцям Державного агентства водних ресурсів України та іншим зацікавленим особам.

УДК 341.17

© О.Л. Пінчук, Є.Г. Герасімов, С.О. Куницький, 2019
© Національний університет водного господарства та природокористування, 2019
© "Волинські обереги", 2019

ISBN 978-966-416-627-7

ЗМІСТ

ВСТУП 4

ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 23 жовтня 2000 року
«ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ РАМОК ДІЯЛЬНОСТІ СПІВТОВАРИСТВА В СФЕРІ ВОДНОЇ ПОЛІТИКИ»..... 7

ДИРЕКТИВА РАДИ 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року
«ПРО ЯКІСТЬ ВОДИ, ПРИЗНАЧЕНОЇ ДЛЯ СПОЖИВАННЯ ЛЮДИНОЮ» 108

ДИРЕКТИВА РАДИ 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року
«ПРО ОЧИЩЕННЯ МІСЬКИХ СТІЧНИХ ВОД»..... 134

ДИРЕКТИВА 2007/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 23 жовтня 2007 року
«ПРО ОЦІНКУ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗАТОПЛЕННЯ» 151

ДИРЕКТИВА РАДИ 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року
«ПРО ЗАХИСТ ВОД ВІД ЗАБРУДНЕННЯ, СПРИЧИНЕНОГО НІТРАТАМИ З СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДЖЕРЕЛ»..... 168

ДИРЕКТИВА 2008/56/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 17 червня 2008 року
«ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ РАМОК ДІЯЛЬНОСТІ СПІВТОВАРИСТВА У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО МОРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА»..... 181

ВСТУП

На рівні басейну річки, озера або водоносного пласта інтегроване управління водними ресурсами може бути визначено як процес, який забезпечує скоординоване управління водними, земельними та пов'язаними ресурсами в межах басейну з тим, щоб оптимізувати і справедливо розподілити вироблені соціально-економічні блага без компромісів щодо довгострокового благополуччя життєво важливих екосистем.

Розробка стратегії, планування та управління водними ресурсами можуть розглядатися як серія послідовних кроків в управлінні басейном. Перший крок являє собою постановку широких політичних цілей ("де ми хочемо опинитися"). В ході подальших кроків необхідно визначити проблеми, що потребують вирішення в управлінні водними ресурсами (ідентифікація проблем), скласти список ймовірних стратегій ("як ми хочемо там опинитися"), оцінити кожну з них, вибрати стратегію або їх поєднання, реалізувати стратегію, оцінити отримані результати, вивчити напрацьований досвід і скоригувати плани, щоб вони якнайкраще відповідали майбутньому розвитку. Звичайно, на практиці цей цикл може бути перерваний зовнішнім втручанням, але «цикл управління з навчанням на власному досвіді» допомагає використовувати те, що вивчено в процесі планування та управління водними ресурсами і врахувати нову інформацію, що надходить. Це означає, що можна адаптувати управління водними ресурсами до обставин, що змінюються, наприклад, при політичних змінах, природних катаклізмах та змінах в демографії.

Ключовими аспектами систем інтегрованого управління басейнами є:

- ✓ політична воля, зобов'язання урядів і діалог з водокористувачами – важливі передумови для створення систем управління басейнами;
- ✓ басейнове управління керується національними законодавствами і стратегіями, а також міждержавними угодами;
- ✓ басейнові організації діють в рамках тривимірної структури: сприятливі умови, інституційне середовище (ролі та відповідальність) та механізми управління.

При організації інтегрованого управління повинен виконуватися принцип обов'язкової участі в процесі управління водокористувачів. Інтегроване управління водними ресурсами передбачає, що ті, хто зацікавлений в рішеннях, або піддається впливу рішень, прийнятих щодо водних ресурсів, повинні брати участь в басейновому управлінні і мати вільний доступ до інформації.

Доцільно впроваджувати принципи інтегрованого управління водними ресурсами поетапно. Першими кроками для груп користувачів і інших зацікавлених сторін можуть стати їх зустрічі і пошук спільних проблемних ділянок, де їх спільні дії необхідні. Коли проблеми ідентифіковані, можна починати збір та обмін інформацією, а також підготовку пропозицій для розгляду і схвалення урядом.

Інтеграція повинна здійснюватися як по вертикалі (між різними рівнями влади), так і по горизонталі (між різними водокористувачами і групами, на які здійснюється вплив). Ключовим елементом горизонтальної інтеграції є об'єднання зусиль міністерств, які несуть відповідальність за діяльність, яка впливає на стан водних ресурсів – міністерства фінансів, планування, сільського господарства, транспорту та енергетики, а також тих міністерств, які відповідають за стан охорони здоров'я та охорону навколишнього середовища. У будь-якому басейні неминуче виникнення конфлікту інтересів між водоспоживачами, наприклад, використання води для побутових потреб, зрошення, охорони навколишнього середовища, виробництва електроенергії та організації відпочинку, а також проблем через забруднення водних ресурсів або зміни режиму стоку річок.

Коли проблеми зачіпають кілька країн, саміти або конференції глав держав можуть знадобитися для спільного обговорення і координації водних проблем в транскордонних басейнах.

Для впровадження інтегрованого управління водними ресурсами в басейні важливо чітко визначитися зі структурою управління водними ресурсами, яка дозволяє приймати рішення щодо водних ресурсів – національна структура управління водними ресурсами всередині країни і міждержавна структура управління водними ресурсами в басейні, що охоплює території декількох країн.

Не всі елементи структури управління водними ресурсами бувають забезпечені для впровадження інтегрованого управління водними ресурсами на рівні басейну. Зазвичай, створення і розвиток басейнової організації представляє собою поетапний процес, коли діє те, що вже існує і паралельно йде пошук підвищення ефективності тих елементів структури, які допоможуть басейновій організації функціонувати більш ефективно. Ініціативи зі створення нових басейнових організацій або реорганізація існуючих необхідні після визначення, наскільки вони дозволяють (чи ні) раціонально використовувати ресурси – час і кошти – і в разі потреби мобілізувати політичну волю для впровадження нових структур або зміцнення існуючих.

Басейнові організації повинні не тільки відповідати положенням національного законодавства, але також і міждержавним або регіональним угодам. Це стосується також басейнів, які не сягають за межі

національних кордонів. Басейнові організації повинні мати доступ до експертизи з міжнародного права, щоб забезпечити відповідність їх діяльності міжнародним або регіональним угодам та конвенціям.

Існує безліч угод з водних ресурсів, в яких беруть участь кілька країн. Однак більшість угод або обмежуються певною територією, або включають тільки кілька країн басейну, що знаходиться під юрисдикцією угоди. Використання юридичного підходу можливо тільки в тому випадку, коли політична ситуація сприяє цьому. Європейський Союз (ЄС) видав численні директиви, пов'язані з управлінням водними ресурсами і охороною навколишнього середовища, які застосовуються в усіх державах-членах ЄС.

Найбільш відома з них – Водна Рамкова Директива (ВРД), хоча інші директиви в рівній мірі важливі. ВРД ЄС фокусується на річкових басейнах і вимагає, щоб держави-члени розробили плани управління для всіх басейнів, встановили мету для кожного басейну і тимчасові рамки їх досягнення.

Директиви ЄС є унікальними документами через особливі політичні умови і відносини в країнах Європи. Проте вони є прикладом, який може бути корисним при підготовці угод в інших регіонах світу.

У довіднику наведено Директиви ЄС у сфері управління водними ресурсами, адже реформування системи управління водними ресурсами та перехід від адміністративно-територіального до басейнового управління, як цього вимагає Закон України «Про впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом», потребують знання законодавчо-нормативної бази.

Довідник призначено для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології», а також може бути корисним магістрантам, аспірантам, фахівцям Державного агентства водних ресурсів України та іншим зацікавленим особам.

ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 23 жовтня 2000 року

«ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ РАМОК ДІЯЛЬНОСТІ СПІВТОВАРИСТВА В СФЕРІ ВОДНОЇ ПОЛІТИКИ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства та, зокрема, його статтю 175,

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету,

Беручи до уваги висновок Комітету Регіонів,

Діючи відповідно до процедури, передбаченої статтею 251 Договору, враховуючи спільний проект, схвалений Погоджувальним комітетом 18 липня 2000 року,

Оскільки:

Вода є скоріш не комерційним виробом, як будь-який інший, а спадщиною, яку слід охороняти і захищати, а також слід ставитися до неї як до такої.

У висновках Семінару міністрів з питань водної політики Співтовариства, що відбувся в 1988 році у Франкфурті було наголошено на потребі існування нормативної бази Співтовариства в сфері екологічної якості. Рада у своїй резолюції від 28 червня 1988 року звернулася до Комісії з вимогою надати пропозиції, спрямовані на покращення екологічної якості поверхневих вод Співтовариства.

Заявою, опублікованою після завершення Семінару міністрів з проблем ґрунтових вод, що відбувся у 1991 році в Гаазі, було наголошено на необхідності вживання заходів, спрямованих на уникнення довгострокового погіршення якості і зменшення кількості прісної води, а також було запропоновано розпочати програму дій, проведення якої має бути завершеним до 2000 року і, спрямовану на стабільне управління запасами прісної води та охорону останніх. У своїх резолюціях від 25 лютого 1992 року і 20 лютого 1995 року Рада вимагала підготовки програми дій щодо ґрунтових вод та внесення змін до Директиви Ради 80/68/ЄЕС від

17 грудня 1979 року про захист ґрунтових вод від забруднення, викликаного певними небезпечними речовинами в рамках загальної політики охорони прісної води.

Водні ресурси Співтовариства перебувають під тиском, що постійно зростає і походить від невпинного зростання потреб у достатній кількості води належної якості для задоволення всіх потреб. 10 листопада 1995 року Європейське Агентство з питань довкілля у своїй доповіді "Довкілля у Європейському Союзі – 1995" надало новий звіт про стан довкілля, яким було підтверджено потребу дій, спрямованих на охорону водних ресурсів Співтовариства як з якісної, так і з кількісної точки зору.

18 грудня 1995 року Рада ухвалила висновки, що вимагають, між іншим, розробки нової рамкової Директиви, що встановлює основні принципи стабільної водної політики у Європейському Союзі і пропонує Комісії надати свої пропозиції.

21 лютого 1996 року Комісія ухвалила повідомлення Європейському Парламенту і Раді стосовно водної політики Європейського Співтовариства, у якому було запропоновано принципи майбутньої водної політики Співтовариства.

9 вересня 1996 року Комісія представила пропозицію Рішення Європейського Парламенту і Ради щодо програми дій для комплексної охорони і управління ґрунтовими водами. У цій пропозиції Комісія наголосила на необхідності встановлення процедур регулювання відведення прісної води і для моніторингу якості і кількості прісної води.

29 травня 1995 року Комісія ухвалила повідомлення Європейському Парламенту і Раді стосовно раціонального використання і збереження сильно зволожених земель, у якому визнаються важливі функції, які вони виконують в охороні водних ресурсів.

Необхідно розробити комплексну політику Співтовариства щодо води.

Рада 25 червня 1996 року, Комітет Регіонів 19 вересня 1996 року, Економічно-соціальний Комітет 26 вересня 1996 року і Європейський Парламент 23 жовтня 1996 року зробили запити до Комісії надати пропозицію щодо Директиви Ради про встановлення рамок для європейської водної політики.

Як зазначено у статті 174 Договору, політика Співтовариства щодо довкілля полягає у тому, щоб сприяти реалізації завдань

збереження, охорони та покращення якості довкілля, у обережному і раціональному використанні природних ресурсів, та ґрунтуватись на принципі обачності та на принципах вживання запобіжних заходів, ліквідації шкоди довкіллю в першу чергу у джерелі, а також “забруднювач платить”.

Відповідно до статті 174 Договору, готуючи свою політику щодо довкілля, Співтовариство має брати до уваги наявні наукові та технічні дані, умови довкілля у різних регіонах Співтовариства, економічний і соціальний розвиток Співтовариства у цілому і збалансований розвиток його регіонів, а також потенційні вигоди і вартість здійснення акції чи втрати від її нездійснення.

Різні умови і потреби Співтовариства вимагають різних специфічних рішень. Цю різноманітність слід брати до уваги під час планування і здійснення заходів для забезпечення охорони і стабільного використання води в межах басейну ріки. Рішення слід приймати якомога ближче до місць, де вода використовується або де її якість погіршилась. Пріоритет слід надавати діям у межах відповідальності держав-членів шляхом укладання програм заходів, що пристосовані до регіональних і місцевих умов.

Успішне виконання цієї Директиви вимагає тісної співпраці і послідовних дій на рівні Співтовариства, держав-членів і місцевому рівні, а також інформування, консультацій та залучення громадськості, включаючи користувачів.

Постачання води є послугою загального інтересу, як визначено у повідомленні Комісії щодо послуг загального інтересу у Європі.

Необхідна подальша інтеграція охорони і стабільного управління водою до інших сфер політики Співтовариства, таких як енергетика, транспорт, сільське господарство, рибальство, регіональна політика і туризм. Ця Директива має створити підґрунтя для постійного діалогу і розвитку стратегій спрямованих на подальшу інтеграцію сфер політики. Ця Директива може також зробити важливий внесок в інші сфери співпраці між державами-членами, inter alia, Перспективу розвитку європейського простору (ESDP).

Ефективна і послідовна водна політика має враховувати уразливість водних екосистем, розташованих поблизу узбережжя і гирла або у затоках чи відносно закритих морях, оскільки їх

рівновага сильно залежить від якості внутрішніх вод, що впадають у них. Охорона стану води у межах басейнів річок створить економічні вигоди, сприяючи захисту популяцій риб, включаючи прибережні популяції.

Водна політика Співтовариства потребує прозорої, ефективної і послідовної законодавчої структури. Співтовариство має запровадити спільні принципи і загальні рамки дій. Ця Директива має передбачити таку структуру, а також координувати та об'єднувати і, у далекій перспективі, розвивати далі загальні принципи і структури для охорони і стабільного використання води у Співтоваристві відповідно до принципів субсидіарності.

Ця Директива спрямована на підтримання і вдосконалення водного середовища у Співтоваристві. Ця мета безпосередньо стосується якості відповідних вод. Контроль кількості є додатковою складовою у забезпеченні гарної якості води, і тому мають бути впроваджені кількісні заходи, спрямовані на забезпечення гарної якості.

Кількісний стан масиву ґрунтових вод може впливати на екологічну якість поверхневих вод і наземні екосистеми, пов'язані з цим масивом ґрунтових вод.

Співтовариство і держави-члени є сторонами багатьох міжнародних угод, що містять важливі зобов'язання щодо охорони морських вод від забруднення, зокрема, Конвенції про охорону морського середовища зони Балтійського моря, підписаної у Гельсінкі 9 квітня 1992 року і схваленої Рішенням Ради 94/157/ЄС, Конвенції про охорону морського середовища Північно-східної Атлантики, підписаної у Парижі 22 вересня 1992 року і схваленої Рішенням Ради 98/249/ЄС, а також Конвенції про охорону Середземного моря від забруднення, підписаної у Барселоні 16 лютого 1976 року і схваленої Рішенням Ради 77/585/ЄЕС, та її Протоколу щодо охорони зони Середземного моря від забруднення з наземних джерел, підписаного у Афінах 17 травня 1980 року і схваленого Рішенням Ради 83/101/ЄЕС. Ця Директива має допомогти Співтовариству і державам-членам виконувати ці зобов'язання.

Ця Директива має сприяти поступовому зменшенню виділення небезпечних речовин у воду.

Необхідні спільні принципи, щоб координувати зусилля держав-членів, спрямовані на покращення охорони вод Співтова-

риства стосовно як їх кількості, так і якості, сприяти стабільному використанню води, надавати допомогу у вирішенні транскордонних водних проблем, охороняти водні екосистеми, а також наземні екосистеми і сильно зволожені землі, що безпосередньо залежать від них, і зберігати та розвивати потенційне використання вод Співтовариства.

Добра якість води буде сприяти забезпеченню населення питною водою.

Слід встановити спільні визначення стану води у стосунку до якості і, де це є доцільним з точки зору охорони довкілля, до кількості. У відношенні до довкілля цілі мають бути такими, щоб вони забезпечували добрий стан поверхневих і ґрунтових вод на всій території Співтовариства і щоб погіршення стану вод усувалося на рівні Співтовариства.

Держави-члени мають прагнути досягти, щонайменше, доброго стану води, визначаючи і виконуючи відповідні дії в межах об'єднаних програм заходів, беручи до уваги існуючі вимоги Співтовариства. Там, де добрий стан води вже існує, слід його підтримувати. Щодо ґрунтових вод, то, на додаток до вимог про добрий стан, будь-яка значна і стала тенденція до збільшення концентрації будь-якого забруднювача має бути виявленою і усуненою.

Кінцевою метою цієї Директиви є остаточне усунення небезпечних речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, і сприяння тому, щоб у морському середовищі речовини, що з'являються там природним шляхом, мали концентрації, близькі до фонових.

Поверхневі і ґрунтові води є в принципі поновлюваними природними ресурсами; зокрема, завдання забезпечити добрий стан ґрунтових вод вимагає ранніх дій і стабільного довгострокового планування захисних заходів, оскільки існує природний проміжок часу між формуванням вод і їх поновленням. Такий проміжок часу, що є потрібним для покращення, слід брати до уваги у розкладі планованих заходів з метою досягнення доброго стану ґрунтових вод і усунення будь-якої значної і сталої тенденції зростання концентрації будь-якого забруднювача у ґрунтових водах.

Маючи на меті досягнення цілей, вказаних у цій Директиві, і започатковуючи для цього програму заходів, держави-члени

можуть розподілити виконання програми заходів на етапи, щоб фінансування її виконання також було поетапним.

З метою забезпечити повне і належне виконання цієї Директиви слід робити будь-які подовження строків на основі доречних, очевидних і прозорих критеріїв і мати підтвердження з боку держав-членів стосовно планів порядкування у басейні ріки.

У випадках, коли масив води зазнав значного шкідливого впливу людської діяльності або його природний стан є таким, що було б неможливо досягти доброго стану або це коштувало б надто багато, можуть бути намічені менш термінові цілі стосовно довкілля на основі доречних, очевидних і прозорих критеріїв, і всі реальні кроки повинні бути зроблені, щоб запобігти будь-якому дальшому погіршенню стану вод.

У визначених випадках можуть існувати винятки, які звільняють від виконання вимог щодо запобігання подальшому погіршенню або досягнення доброго стану за особливих умов, якщо невиконання цих вимог є результатом непередбачених або виняткових обставин, зокрема, повеней і посух, або з мотивів державних інтересів, яким надається перевага, нових модифікацій фізичних характеристик масивів поверхневих вод або змін у рівні масивів ґрунтових вод, за умови, що робляться всі можливі кроки для пом'якшення негативного впливу на стан масиву води.

Треба ставити собі за мету досягти доброго стану вод у басейні кожної річки, і тому заходи стосовно поверхневих і ґрунтових вод, що належать до тієї ж екологічної, гідрологічної і гідрогеологічної системи, координуються.

Для цілей охорони довкілля існує потреба у більшому об'єднанні якісних і кількісних аспектів у стосунку і до поверхневих, і до ґрунтових вод з урахуванням природного стану потоку води в межах гідрологічного циклу.

В межах басейну ріки, де наслідки використання води можуть відчуватися по обидва боки будь-якого кордону, вимоги про досягнення цілей стосовно довкілля, встановлені згідно цієї Директиви, і, зокрема, всі програми заходів, мають бути скоординованими в цілому щодо зони басейну ріки. Що стосується річкових басейнів, які виходять за межі Співтовариства, держави-члени повинні намагатися забезпечити належну координацію з відповідними державами, що не є державами-членами. Ця Директива

має зробити свій внесок у виконання зобов'язань Співтовариства за міжнародними Конвенціями про охорону і управління водою, а саме, за Конвенцією ООН про охорону і використання транскордонних водних пластів і міжнародних озер, ухваленою Рішенням Ради 95/308/ЄС, та будь-якими похідними від неї угодами щодо її застосування.

Необхідно зробити аналіз характеристик басейнів рік і впливів діяльності людини, а також економічний аналіз використання води. Зміни стану води мають відстежуватися державами-членами на систематичній і порівняльній основі на всій території Співтовариства. Ця інформація є необхідною, щоб забезпечити здорову основу для розвитку державами-членами програм заходів, спрямованих на досягнення цілей, зазначених у цій Директиві.

Держави-члени повинні ідентифікувати води, використовувані для відведення питної води, і забезпечити відповідність Директиві Ради 80/778/ЄЕС від 15 липня 1980 року, що стосується якості води, призначеної для споживання людьми.

Використання економічних інструментів державами-членами може бути доречним як частина програми заходів. Принцип повернення витрат на водопостачання, включаючи витрати на довкілля і ресурси, пов'язані зі шкодою або негативним впливом на водне середовище, має бути взятий до уваги у відповідності до, зокрема, принципу "забруднювач платить". Економічний аналіз служб водопостачання, що базується на довгострокових прогнозах постачання і потреби у воді у зоні басейну ріки, буде необхідним для цієї мети.

Існує необхідність попередити або зменшити вплив випадків, у яких вода випадково забруднюється. З цією метою відповідні заходи мають бути включені у програму заходів.

Враховуючи необхідність попередження і контролю забруднення, водна політика Співтовариства має базуватися на комбінованому підході, що використовує контроль забруднення біля джерела шляхом встановлення граничних значень виділення і стандартів якості довкілля.

У питанні про кількість води основоположними повинні стати загальні принципи контролю відведення і загачування води з метою забезпечити витривалість довкілля щодо дії ушкоджених водних систем.

Спільні стандарти щодо якості довкілля і граничні значення виділення для деяких груп або рядів забруднювачів мають бути покладеними в основу як мінімальні вимоги у законодавстві Співтовариства. Треба вжити заходів для прийняття таких стандартів на рівні Співтовариства.

Забруднення шляхом викидів, виділення або витоку небезпечних речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, повинне бути припинене (хоча б поступово). Європейський Парламент і Рада мають погодитися, за пропозицією Комісії, щодо того, які речовини слід вважати такими, що боротьба із забрудненням ними вимагає першочергових заходів, і яких конкретних заходів слід вжити проти забруднення води цими речовинами, беручи до уваги всі важливі джерела і виявляючи рентабельні і пропорційні рівень і поєднання засобів контролю.

Виявляючи небезпечні речовини, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, слід брати до уваги принцип обережності, що базується, зокрема, на визначенні будь-яких потенційно шкідливих речовин і на науковій оцінці ризику.

Держави-члени мають ухвалити заходи для усунення забруднення поверхневих вод речовинами, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, а потім для поступового зменшення забруднення іншими речовинами, які, в іншому випадку, можуть перешкодити державам-членам досягти цілей стосовно масивів поверхневих вод.

Щоб забезпечити участь широкого загалу, включаючи користувачів води, у розробці і вдосконаленні планів управління басейном ріки, необхідно забезпечити належну інформацію про заплановані заходи і доповідати про прогрес у їх виконанні, маючи на меті також залучення широкого загалу перед прийняттям остаточних рішень щодо необхідних заходів.

Директива має передбачати механізми подолання перешкод, що виникають у процесі просування по шляху покращення стану води, коли вони виявляються поза сферою дії законодавства Співтовариства про воду, маючи на меті розробку належних стратегій Співтовариства для їх подолання.

Комісія має щорічно представляти удосконалений план для всіх починань, які вона має намір запропонувати стосовно водної галузі.

Мають розроблятися технічні умови, які забезпечать послідовний підхід у Співтоваристві і які є складовою цієї Директиви. Критерії для оцінювання стану води є важливим кроком вперед. Адаптація певних технічних складових до розвитку техніки і стандартизація моніторингу відбору проб і методів аналізу мають бути затвердженими під час їх розгляду комітетами. З метою сприяти ретельному вивченню і послідовному застосуванню критеріїв для визначення характеристик зон басейну ріки і оцінювання стану води, Комісія може затвердити настанови щодо застосування цих критеріїв.

Заходи, необхідні для виконання цієї Директиви, мають бути затверджені відповідно до Рішення Ради 1999/468/ЄС від 28 червня 1999 року, яке визначає процедури здійснення виконавчих повноважень, покладених на Комісію.

Виконання цієї Директиви полягає в тому, щоб досягти рівня захисту вод, принаймні еквівалентного тому рівню, який було передбачено у деяких попередніх актах, що таким чином мають бути анульовані одразу після повного здійснення відповідних положень цієї Директиви.

Положення цієї Директиви запозичили структуру контролю забруднень небезпечними речовинами, встановлену згідно Директиви 76/464/ЄЕС. Тому остання має бути скасованою, як тільки відповідні положення цієї Директиви будуть повністю виконаними.

Слід забезпечити повне виконання і втілення у життя існуючого законодавства щодо довкілля з метою охорони вод. Необхідно забезпечити належне застосування положень, що обумовлюють виконання цієї Директиви на всій території Співтовариства належними стягненнями, зазначеними у законодавстві держав-членів. Такі стягнення мають бути ефективними, сумісними і переконливими,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Мета

Мета цієї Директиви полягає у започаткуванні структури охорони внутрішніх поверхневих вод, перехідних вод, прибережних вод і ґрунтових вод, яка:

(a) відвертає подальше погіршення і здійснює охорону та покращує стан водних екосистем та враховує їх потреби у воді, наземних екосистемах і надмірно зволожених землях, що мають безпосередню залежність від водних екосистем;

(b) сприяє стабільному використанню води, що базується на довгочасному захисті наявних водних ресурсів;

(c) має на меті досконалу охорону і вдосконалення водного середовища, inter alia, шляхом особливих заходів для поступового зменшення викидів, виділень і витоків речовин, боротьба із забрудненнями якими вимагає першочергових заходів;

(d) передбачає поступове зменшення забруднення ґрунтової води і запобігання її подальшому забрудненню, і

(e) сприяє зменшенню впливу повеней і посух

і тим самими сприяє:

- постачанню достатньої кількості поверхневої води доброї якості і ґрунтових вод, як цього потребує стале, збалансоване і справедливе водокористування,

- значному зменшенню забруднення ґрунтової води,

- охороні територіальних і морських вод, і

- досягненню цілей актуальних міжнародних угод, включаючи ті, що їх метою є запобігти і усунути забруднення морського середовища за рахунок дій Співтовариства згідно статті 16 (3) щодо усунення (принаймні поступового) стоків, викидів і втрат небезпечних речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, з кінцевою метою досягти концентрацій у морському середовищі, близьких до фонових значень для речовин природного походження і близьких до нуля для синтетичних речовин штучного походження.

Стаття 2

Визначення

Для цілей цієї Директиви застосовуються такі визначення:

1. “Поверхнева вода” означає внутрішні води, за виключенням ґрунтових вод, а також перехідні і прибережні води (у випадку розгляду з точки зору хімічного стану це поняття також означає територіальні води).

2. “Ґрунтова вода” означає усяку воду, яка знаходиться нижче поверхні ґрунту у зоні насичення і у прямому контакті з ґрунтом чи підґрунтям.

3. “Внутрішня вода” означає усяку стоячу або текучу воду на поверхні землі і усяку ґрунтову воду, що знаходиться у напрямі “на берег” від базової лінії, від якої вимірюється ширина територіальних вод.

4. “Ріка” означає масив внутрішньої води, яка протікає головним чином по поверхні землі, але яка може частину свого шляху протікати під землею.

5. “Озеро” означає масив стоячої внутрішньої поверхневої води.

6. “Перехідні води” є масивами поверхневої води поблизу гирла річок, які є частково солоними за своєю природою внаслідок їх близькості до прибережних вод, але на які істотно впливають потоки прісної води.

7. “Прибережна вода” означає поверхневу воду, що знаходиться у напрямі “на берег” від лінії, кожна точка якої розташована на відстані в одну морську милю у напрямі “на море” від найближчої точки базової лінії, від якої вимірюється ширина територіальних вод, простягаючись, де це є доцільним, до зовнішньої граничної межі перехідних вод.

8. “Штучний водний масив” означає масив поверхневої води, створений діяльністю людини.

9. “Сильно змінений водний масив” означає масив поверхневої води, який під дією фізичних змін завдяки діяльності людини поступово змінює свою природу, як було зазначено державою-членом відповідно до положень Додатку II.

10. “Масив поверхневої води” означає окрему і значну складову поверхневої води, таку, як озеро, водосховище, потік, ріка або канал, частина потоку, ріки або каналу, перехідна вода або ділянка прибережної води.

11. “Водоносний шар” означає підповерхневий шар або шари скельних або інших геологічних порід достатньої пористості і проникності для того, щоб зробити можливими чи значний потік ґрунтової води, чи відведення значних об’ємів ґрунтової води.

12. “Масив ґрунтової води” означає окремий об’єм ґрунтової води в межах водоносного шару або шарів.

13. “Басейн ріки” означає зону суші, з якої весь поверхневий стік йде крізь цілу низку потоків, рік і, можливо, озер до моря через єдине річкове гирло, естуарій або дельту.

14. “Суббасейн” означає зону суші, з якої весь поверхневий стік йде крізь низку потоків, річок і, можливо, озер до окремої точки на водному шляху (звичайно озеро або місце злиття річок).

15. “Район басейну ріки” означає зону суші і моря, утворену одним або кількома сусідніми басейнами разом з пов’язаними з ними ґрунтовими і прибережними водами, що визначається відповідно до статті 3 (1) як головна одиниця у розпоряджанні басейном річок.

16. “Компетентні органи влади” означає орган або органи влади, визначені у статтях 3 (2) або 3 (3).

17. “Стан поверхневої води” є загальним виразом для стану масиву поверхневої води, що визначається його найгіршим рівнем з точки зору екології і хімії.

18. “Добрий стан поверхневої води” означає стан, досягнутий масивом поверхневої води, коли і екологічний, і хімічний стан є, принаймні, “добрими”.

19. “Стан ґрунтової води” є загальним виразом стану масиву ґрунтової води, що визначається його найнижчим рівнем з кількісної і хімічної точки зору.

20. “Добрий стан ґрунтової води” означає стан, досягнутий масивом ґрунтової води, коли його і кількісний, і хімічний стан є, принаймні, “добрими”.

21.“Екологічний стан” є виразом якості структури і функціонування водних екосистем, пов’язаних з поверхневими водами, класифікованими згідно Додатку V.

22. “Добрий екологічний стан” є станом масиву поверхневої води, класифікованої таким чином згідно Додатку V.

23. “Добрий екологічний потенціал” є станом сильно зміненого або штучного масиву води, класифікованим як такий на підставі відповідних положень Додатку V.

24. “Добрий хімічний стан поверхневої води” означає хімічний стан, який має відповідати цілям, що їх поставлено перед поверхневими водами з точки зору охорони довкілля у статті 4 (1) (а), а саме, що масив поверхневої води досяг такого хімічного стану, коли концентрації забруднювачів не перевищують стандартів якості довкілля, встановлених у Додатку IX і відповідно до статті 16 (7), а також з іншим відповідним законодавством Співтовариства, що встановлює стандарти якості стосовно довкілля на рівні Співтовариства.

25. “Добрий хімічний стан ґрунтової води” є хімічним станом масиву ґрунтової води, який відповідає всім умовам, зазначеним у таблиці 2.3.2 Додатку V.

26. “Кількісний стан” є виразом ступеня, до якого масив ґрунтової води зазнає прямого і непрямого впливу водокористування.

27. “Наявний запас ґрунтової води” означає довготерміновий середній річний загальний приріст масиву ґрунтової води мінус довготермінову річну витрату потоку, необхідну для того, щоб досягти належної екологічної якості пов’язаних з потоком поверхневих вод, зазначених у статті 4, щоб уникнути жодного значного погіршення екологічного стану таких вод і уникнути завдання будь-якої значної шкоди пов’язаним з потоком наземним екосистемам.

28. “Добрий кількісний стан” є станом, визначеним у таблиці 2.1.2 Додатку V.

29. “Небезпечні речовини” означає речовини або групи речовин, що є токсичними, стійкими і такими, що мають схильність до накопичення у біологічних об’єктах, а також інші речовини або групи речовин, що викликають такий самий рівень занепокоєння.

30. “Речовини, боротьба із забрудненням якими потребує першочергових заходів” означає речовини, визначені згідно статті 16 (2) і перелічені у Додатку X. Серед цих речовин є “небезпечні речовини, боротьба із забрудненням якими потребує першочергових заходів”, що означає речовини, визначені відповідно до статті 16 (3) і (6), до яких слід вживати заходів відповідно до статті 16 (1) і (8).

31. “Забруднювач” означає будь-яку речовину, яка може викликати забруднення, зокрема, речовини, перелічені у Додатку VIII.

32. “Безпосереднє скидання у ґрунтову воду” означає скидання забруднювачів у ґрунтову воду без фільтрації через ґрунт або підґрунтя.

33. “Забруднення” означає пряме чи непряме введення, в результаті діяльності людини, речовин чи тепла у повітря, воду чи землю, які можуть бути небезпечними для здоров’я людей або для якості водних екосистем або наземних екосистем, що безпосеред-

ньо залежать від водних екосистем, яке призводить до пошкодження матеріальної власності або до припинення чи погіршення функціонування комунальних служб або інших законних користувачів довкілля.

34. “Цілі, пов’язані з довкіллям” означає цілі, встановлені у статті 4.

35. “Стандарт якості довкілля” означає концентрацію окремого забруднювача або групи забруднювачів у воді, осадах чи біоті, що мають бути не перевищеними з метою охорони здоров’я людей і довкілля.

36. “Комбінований підхід” означає контроль викидів і виділень у поверхневі води відповідно до підходу, встановленого у статті 10.

37. “Вода, призначена для вживання людьми” має те ж значення, що й відповідно до Директиви 80/778/ЄЕС, та уточнюється Директивою 98/83/ЄС.

38. “Водні служби” означає всі служби, що забезпечують сім’ям, державним установам або представникам інших видів господарської діяльності:

(a) відведення, загачування, зберігання, обробку і розподіл поверхневої або ґрунтової води,

(b) послуги стосовно збору і переробки використаної води, що потім скидається у поверхневі води.

39. “Водокористування” означає водопостачання разом з будь-якою іншою діяльністю, зазначеною у статті 5 і Додатку II, яка відчутно впливає на стан води.

Це поняття застосовується у цілях статті 1 і економічного аналізу, що виконується відповідно до статті 5 і Додатку III, пункт (b).

40. “Граничні значення виділення” означає масу, виражену через певні особливі параметри, концентрацію і/або рівень виділення, що їх не можна перевищувати впродовж будь-якого одного або кількох проміжків часу. Граничні значення виділення можуть також бути визначені для певних груп, рядів або категорій речовин, зокрема для тих, що визначені відповідно до статті 16.

Граничні значення виділення для речовин звичайно застосовуються у точці, де виділення виходять з установки, причому, під час їх дослідження, розрідження не береться до уваги.

Стосовно непрямих викидів у воду, ефективність підприємства з переробки стічної води може братися до уваги під час визначення граничних значень виділення відповідних установок, за умови, що гарантується еквівалентний рівень охорони довкілля у цілому і що це не призводить до більш високих рівнів забруднення у довкіллі.

41. "Засоби контролю за викидами" є засобами контролю, що вимагають обмеження особливих викидів, наприклад, граничного значення викиду, або визначають обмеження чи умови, що стосуються дії, природи чи інших характеристик викиду або умов функціонування, які впливають на викиди. Використання терміну "засоби контролю за викидами" у цій Директиві у стосунку до положень будь-якої іншої Директиви не повинне вважатися таким, що змінює інтерпретацію цих положень жодним чином.

Стаття 3

Координація адміністративних заходів в межах районів басейну річок

1. Держави-члени визначають окремі басейни річок, що знаходяться в межах їх національної території, і для цілей Директиви приписують їх до окремих районів басейнів річок. Малі басейни річок можуть об'єднуватися з більшими басейнами річок або приєднуватися до сусідніх малих басейнів з метою формування окремих районів басейнів річок там, де це є доцільним.

Якщо ґрунтові води не відносяться повністю до меж окремого басейну ріки, вони ідентифікуються і приписуються до найближчого чи найбільш доречного у даному разі району басейну ріки. Прибережні води ідентифікуються і приписуються до найближчого або найбільш доречного району або районів басейну ріки.

2. Держави-члени вживають відповідні адміністративні заходи, включаючи визначення відповідних компетентних органів влади, для застосування положень цієї Директиви в межах кожного району басейну ріки, що знаходиться на їх території.

3. Держави-члени забезпечують, щоб басейн ріки, який покриває територію більш ніж однієї держави-члена, приписувався до міжнародного району басейну ріки. За запитом зацікавлених держав-членів, Комісія має діяти з метою полегшення приписування до таких міжнародних районів басейнів річок.

Кожна держава-член вживає відповідних адміністративних заходів, включаючи визначення відповідних компетентних органів влади, для застосування положень цієї Директиви в межах частини будь-якого міжнародного басейну річки, що знаходиться в межах її території.

4. Держави-члени дбають про те, щоб вимоги цієї Директиви для досягнення цілей стосовно довкілля, встановлені відповідно до статті 4, і, зокрема, всі програми заходів, координувалися стосовно району басейну ріки в цілому. Для міжнародних районів басейну ріки зацікавлені держави-члени разом забезпечують цю координацію і можуть, з цією метою, використовувати існуючі структури, що походять з міжнародних угод. За запитом держав-членів, що мають відношення до справи, Комісія діє у напрямі полегшення заснування програми заходів.

5. Там, де район басейну ріки простягається за межі території Співтовариства, зацікавлена держава-член або держави-члени докладають зусиль, щоб налагодити належну координацію з відповідними державами, що не є державами-членами, для досягнення цілей цієї Директиви у всьому районі басейну ріки. Держави-члени забезпечують виконання положень цієї Директиви в межах їх території.

6. Держави-члени можуть визнати існуючий національний чи інтернаціональний орган у якості компетентної влади для цілей цієї Директиви.

7. Держави-члени визнають владу компетентною до дати, зазначеної у статті 24.

8. Держави-члени надають Комісії перелік своїх компетентних органів влади і компетентних органів влади всіх міжнародних органів, у яких вони беруть участь, не пізніше, ніж через шість місяців після дати, зазначеної у статті 24. Інформація, викладена у Додатку I, доводиться до відома кожної компетентної влади.

9. Держави-члени інформують Комісію про будь-які зміни у інформації, наданій згідно пункту 8 протягом трьох місяців після того, як зміна набере чинності.

Стаття 4

Завдання щодо довкілля

1. Роблячи здійсненними програми заходів, зазначених у планах управління басейном ріки:

(a) для поверхневих вод

(i) держави-члени уживають необхідних заходів, щоб запобігти погіршенню стану всіх масивів поверхневої води, дотримуючись пунктів 6 і 7 та без порушення пункту 8;

(ii) держави-члени охороняють, примножують і відновлюють усі масиви поверхневої води, дотримуючись також підпункту (iii) стосовно штучних і сильно модифікованих масивів води, з метою досягти доброго стану поверхневої води не пізніше, ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою, відповідно до положень, встановлених у Додатку V, та без шкоди застосуванню розширених термінів, визначених згідно пункту 4, і застосування пунктів 5, 6 і 7 без шкоди для пункту 8;

(iii) держави-члени охороняють і примножують всі штучні і сильно змінені масиви води, маючи на меті досягти доброго екологічного потенціалу і доброго хімічного стану поверхневої води не пізніше ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою, відповідно до положень, встановлених у Додатку V, за умови застосування розширень, визначених згідно пункту 4, і застосування пунктів 5, 6 і 7 без шкоди пункту 8;

(iv) держави-члени вживають необхідних заходів згідно статті 16 (1) і (8) з метою поступового зменшення забруднення від речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, і припинення, принаймні поетапного, стоків, викидів і витоків небезпечних речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів

без шкоди відповідним міжнародним угодам, зазначеним у статті 1, якими охоплюються зацікавлені сторони

(b) для ґрунтової води

(i) держави-члени вживають усі необхідних заходів, щоб усунути або обмежити попадання забруднювачів у ґрунтову воду і запобігти погіршенню стану всіх масивів ґрунтової води, за умови застосування пунктів 6 і 7 і без шкоди для пункту 8 цієї статті і за умови застосування статті 11 (3) (j);

(ii) держави-члени охороняють примножують і відновлюють всі масиви ґрунтової води, забезпечують рівновагу між відведенням і відновленням ґрунтової води, з метою досягнення доброго стану ґрунтової води не пізніше, ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою, відповідно до положень,

викладених у Додатку V, без шкоди застосуванню розширених строків, визначених згідно пункту 4, і застосування пунктів 5, 6 і 7 без шкоди для пункту 8 цієї статті і без шкоди застосуванню статті 11 (3) (j);

(iii) держави-члени вживають заходів, необхідних для того, щоб надати зворотного напрямку будь-якій істотній і сталій тенденції зростання концентрації будь-якого забруднювача, що виникає внаслідок впливу діяльності людини, з метою поступового зменшення забрудненості ґрунтової води.

Заходи, що мають на меті перетворити тенденцію на зворотну, вживаються відповідно до пунктів 2, 4 і 5 статті 17, з урахуванням застосовних стандартів, встановлених відповідним законодавством Співтовариства, за умови застосування пунктів 6 і 7 без шкоди для пункту 8;

(c) для захищених зон

Держави-члени досягають відповідності з будь-якими стандартами і цілями не пізніше, ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою, якщо законодавство Співтовариства, за яким були встановлені окремі захищені зони, не приписує іншого.

2. Якщо більше, ніж одна з цілей, зазначених у пункті 1, мають відношення до даного масиву води, слід брати до уваги найбільш невідкладну з них.

3. Держави-члени можуть визначати масив поверхневої води як штучний або сильно модифікований, якщо:

(a) зміни до гідроморфологічних характеристик цього масиву, необхідні для досягнення доброго екологічного стану, будуть мати істотний негативний вплив на:

(i) більш широке довкілля;

(ii) навігацію, включаючи портові служби чи місця відпочинку;

(iii) види діяльності, для якої потрібно мати запаси води, такі як постачання питної води, вироблення енергії або зрошування;

(iv) водне регулювання, захист від повені, осушення земель, або

(v) інші настільки ж важливі сталі види діяльності людини;

(b) цілей, пов’язаних з вигодою, що їм мають прислужитися штучні або модифіковані характеристики водного масиву, не

можна, з мотивів можливості технічної реалізації чи непропорційності коштів, досягти іншими засобами, які є значно кращими з точки зору збереження довкілля.

Таке визначення і підстави для нього особливо згадуються у планах управління басейном ріки, що є необхідними згідно статті 13 і переглядаються кожні шість років.

4. Строки, встановлені згідно пункту 1, можуть бути подовжені з метою поетапного досягнення цілей стосовно масивів води, за умови, що стан ураженого масиву води не погіршиться ще більше, якщо виконуються всі такі умови:

(a) держави-члени визначають, що всі необхідні покращення стану масивів води не можуть бути досягнуті з належних причин в межах часового розпорядку, встановленого у цьому пункті з хоча б однієї з таких причин:

(i) діапазон необхідного покращення може бути охоплений лише за рахунок перевищення зазначених у розкладі строків виконання окремих етапів, з міркувань технічної здійсненності;

(ii) виконання покращення в межах часового розпорядку було б непомірно дорогим;

(iii) природні умови не дозволяють зробити своєчасно поліпшення стану масиву води.

(b) Подовження строків і причини для цього були, зокрема, зазначені і роз'яснені в плані управління басейном ріки, необхідному згідно статті 13.

(c) Подовження обмежуються щонайбільше двома наступними змінами плану управління басейном ріки, за винятком випадків, коли природні умови є такими, що цілі не можуть бути досягнуті в межах цього періоду.

(d) У плані управління басейном ріки викладені перелік заходів, необхідних згідно статті 11, які визнані як такі, щоб привести масиви води поступово до потрібного стану в межах подовженого строку, причини будь-якої суттєвої затримки з наданням цим заходам дієвості, а також очікуваний розклад часу для їх здійснення. Огляд здійснення цих заходів і зведення будь-яких додаткових заходів включається до оновлених варіантів плану управління басейном ріки.

5. Держави-члени можуть прагнути досягти менш нагальних цілей стосовно довкілля, ніж зазначені у пункті 1 для особливих

масивів води, коли вони зазнають такого впливу діяльності людини, який було визначено згідно статті 5 (1), або їх природний стан є таким, що досягнення цих цілей було б нездійсненним або непропорційно дорогим, і при цьому виконуються такі умови:

(a) соціоекономічні та екологічні потреби, яких стосується така діяльність, не можуть бути здійснені іншими засобами, що були б значно кращими для довкілля і не потребували б непропорційно великих витрат;

(b) держави-члени забезпечують, щоб досягалися:

- для поверхневої води – найкращі екологічний і хімічний стани, за умови, що існують впливи, яких фактично не можна уникнути внаслідок специфіки діяльності людини або забруднення;

- для ґрунтової води – найменші можливі зміни доброго стану, за умови, що існують впливи, яких фактично не можна уникнути внаслідок специфіки діяльності людини або забруднення;

(c) стан враженого масиву води не стає ще гіршим;

(d) встановлення менш нагальних цілей, пов'язаних з довкіллям, і причини для нього згадуються особливо у плані управління басейном ріки, що є потрібним згідно статті 13, і кожні шість років робиться перегляд цих цілей.

6. Тимчасове погіршення стану масивів води відбувається не за рахунок порушення вимог цієї Директиви, якщо воно є наслідком дії обставин природного характеру або force majeure, які є надзвичайними або не могли бути передбаченими, зокрема, надвеликі повені і довготривалі посухи, або воно є наслідком дії обставин, що виникли через катастрофічні події, які фактично не можна було передбачити, якщо виконуються всі такі умови:

(a) робляться всі реально можливі кроки, щоб запобігти дальшому погіршенню стану і з метою не ставити під загрозу досягнення цілей цієї Директиви у інших масивах води, що їх не було пошкоджено за вищезгаданих обставин;

(b) умови, за яких обставини, що є винятковими або такими, що фактично не могли бути передбаченими, можуть бути оприлюднені, включаючи прийняття відповідних показників, зазначаються у плані управління басейном ріки;

(c) заходи, що їх належить ужити за таких виняткових обставин, включаються у програму заходів і не будуть ставити під загрозу відновлення якості масиву води одразу після закінчення дії обставин;

(d) наслідки дії обставин, що є винятковими або такими, що їх фактично не можна було передбачити, щорічно піддаються перегляду і, за умов, зазначених у пункті 4 (a), всі здійсненні заходи уживаються з метою відновлення масиву води до їх стану, що мав місце до дії тих обставин настільки швидко, наскільки тільки це є фактично можливим, і

(e) зведення негативних впливів обставин і таких заходів, ужитих або таких, що мають бути ужитими відповідно до пунктів (a) і (b), включаються до наступного варіанту плану управління басейном ріки.

7. Вважається, що держави-члени не порушили цю Директиву за умови, якщо:

- неможливість досягти доброго стану ґрунтової води, доброго екологічного стану або, де це є доцільним, доброго екологічного потенціалу чи запобігти погіршенню стану масиву поверхневої води чи ґрунтової води є результатом нових модифікацій фізичних характеристик масиву поверхневої води або змін рівня масивів ґрунтової води, або

- неможливість запобігти погіршенню (з високого ступеня якості до доброї якості) масиву поверхневої води є результатом нових сталих видів діяльності у галузі розвитку людини

і виконуються всі такі умови:

(a) робляться всі здійсненні кроки з метою послабити негативний вплив на стан масиву води;

(b) підстави для таких модифікацій чи змін вказані особливо і роз'яснені у плані управління басейном ріки, що є потрібним за статтею 13, і цілі переглядаються кожні шість років;

(c) підставами для таких модифікацій або змін є державні інтереси надзвичайної важливості і/або вигоди для довкілля і суспільства від досягнення цілей, зазначених у пункті 1, перевищуються вигодами від нових модифікацій або змін для здоров'я людей, для збереження безпеки людей або для сталого розвитку, і

(d) цілі, пов'язані з вигодами, що їх обслуговують такі модифікації чи зміни масиву води, не можуть, через технічну нездійсненність або непомірні витрати, бути досягнутими іншими засобами, які були б значно кращими у стосунку до довкілля.

8. Застосовуючи пункти 3, 4, 5, 6, і 7, держава-член гарантує, щоб їх застосування не призвело до постійного знехтування (або

навіть загрози такого знехтування) цілями цієї Директиви, що їх слід досягти стосовно інших масивів води в межах того ж району басейну ріки, а також було узгодженим з виконанням іншого законодавства Співтовариства щодо довкілля.

9. Належить вжити заходи з метою впевнитися у тому, що застосування нових положень, включаючи застосування пунктів 3, 4, 5, 6 і 7, гарантуватиме щонайменше той самий рівень охорони, що і існуюче законодавство Співтовариства.

Стаття 5

Характеристики району басейну ріки, розгляд впливу діяльності людини на довкілля і економічний аналіз водокористування

1. Кожна держава-член забезпечує, щоб для кожного району басейну ріки або для частини міжнародного району басейну ріки, що знаходиться на його території,

- аналіз його характеристик,

- розгляд впливу діяльності людини на стан поверхневих вод і на ґрунтові води, і

- економічний аналіз водокористування

проводилися відповідно до технічних умов, зазначених у Додатках II і III, і що вони закінчуються не пізніше, ніж через чотири роки після дати набрання чинності цією Директивою.

2. Аналіз і розгляди, зазначені у пункті 1, підлягають перегляду і, якщо потрібно, оновлюються не пізніше, ніж через 13 років після дати набрання чинності цією Директивою і кожні шість років потому.

Стаття 6

Реєстр земель, що перебувають під охороною

1. Держави-члени забезпечують започаткування реєстру або реєстрів всіх земель, що знаходяться в межах кожного району басейну ріки і були визначені як такі, що потребують особливої охорони відповідно до особливого законодавства Співтовариства для охорони їх поверхневої води і ґрунтової води або для збереження місць проживання і видів, що прямо залежать від води. Вони забезпечують, щоб реєстр був закінчений не пізніше, ніж через чотири роки після дати набуття чинності цією Директивою.

2. Реєстр або реєстри включають всі масиви води, визначені за статтею 7 (1), і всі зони, що знаходяться під охороною згідно Додатку IV.

3. Для кожного району басейну ріки реєстр чи реєстри зон, що знаходяться під охороною, мають постійно переглядатися і оновлюватися.

Стаття 7

Води, що використовуються для відведення питної води

1. Держави-члени визначають в межах кожного району басейну ріки:

- всі масиви води, що використовуються для відведення води, призначеної для споживання людьми, що дають у середньому більше, ніж 10 $м^3$ на день або обслуговують більше, ніж 50 осіб, і
- такі масиви води, призначені для майбутнього подібного використання.

Держави-члени здійснюють нагляд, відповідно до Додатку V, за такими масивами води, що, відповідно до Додатку V, дають у середньому більше, ніж 100 $м^3$ на день.

2. Для кожного масиву води, визначеного згідно пункту 1, на додаток до виконання завдань статті 4 у відповідності до вимог цієї Директиви, для поверхневих масивів води, включаючи стандарти якості, встановлені на рівні Співтовариства за статтею 16, держави-члени забезпечують, щоб за застосовуваного режиму обробки води і відповідно до законодавства Співтовариства, отримувана вода задовольняла вимоги Директиви 80/778/ЄЕС, як було уточнено Директивою 98/83/ЄС.

3. Держави-члени забезпечують належну охорону масивів води, визначених з метою усунути погіршення їх якості, щоб знизити рівень очисної обробки, необхідної під час вироблення питної води. Держави-члени можуть встановлювати захисні зони для цих масивів води.

Стаття 8

Моніторинг стану поверхневої і ґрунтової води і захищені зони

1. Держави-члени забезпечують започаткування програм моніторингу стану води з метою встановити послідовний всебічний нагляд за станом води в межах кожного району басейну ріки:

- для поверхневих вод такі програми охоплюють:

(і) об'єм і рівень або швидкість потоку в межах, достатніх для визначення економічного і хімічного стану та економічного потенціалу, і

(іі) екологічний і хімічний стан та екологічний потенціал;

- для ґрунтових вод такі програми охоплюють моніторинг хімічного і кількісного стану,

- для земель, що охороняються, вищезазначені програми доповнюються тими технічними умовами, що містяться у законодавстві Співтовариства, за якими було встановлено охорону окремих земель.

2. Ці програми стають дійсними не пізніше, ніж через шість років після дати набрання чинності цією Директивою, якщо у відповідному законодавстві не зазначено інше. Такий моніторинг здійснюється відповідно до вимог Додатку V.

3. Мають бути встановлені технічні умови і стандартизовані методи аналізу і моніторингу стану води. Такі заходи, призначені для внесення несуттєвих змін до цієї Директиви, доповнюючи її, повинні ухвалюватися відповідно до регламентованої процедури контролю, зазначеної у частині 3 статті 21.

Стаття 9

Повернення коштів, витрачених на водопостачання

1. Держави-члени враховують принцип повернення коштів, витрачених на водопостачання, включаючи витрати, пов'язані з довкіллям і ресурсами, беручи до уваги економічний аналіз, проведений згідно Додатку ІІІ, відповідно, зокрема, до принципу "забруднювач платить".

Держави-члени до 2010 року забезпечать

- щоб політика у галузі калькуляції цін на воду надавала адекватні стимули для користувачів витрачати водні ресурси ефективно і тим самим сприяла досягненню цілей цієї Директиви;

- адекватний внесок різних способів вжитку води, що розподіляється, щонайменше, між промисловістю, домашнім господарством та сільським господарством, у повернення коштів, витрачених на водопостачання, що базується на економічному аналізі, який ведеться згідно Додатку ІІІ і бере до уваги принцип "забруднювач платить".

Держави-члени можуть таким чином брати до уваги соціальні, пов'язані з довкіллям та економічні наслідки повернення, а також географічні і кліматичні умови враженого регіону чи регіонів.

2. Держави-члени доповідають у планах управління басейном ріки про заплановані кроки щодо виконання пункту 1, що сприятиме досягненню цілей цієї Директиви стосовно довкілля, а також про внесок різних видів використання, зроблений у повернення коштів на водопостачання.

3. Ніщо у цій статті не перешкоджає фінансуванню окремих профілактичних або ремонтних заходів з метою досягнення цілей цієї Директиви.

4. Держави-члени не вважаються порушниками цієї Директиви, якщо вони вирішать, відповідно до усталеної практики, не застосовувати положення другого речення частини 1, і, у зв'язку з цим, відповідні положення частини 2 щодо даної діяльності, пов'язаної з водокористуванням, якщо це не ставить під загрозу завдання цієї Директиви та досягнення її цілей. Держави-члени сповіщають у планах управління басейном ріки про підстави неповного застосування другого речення частини 1.

Стаття 10

Комбінований підхід до точкових і просторово-розподілених джерел

1. Держави-члени забезпечують, щоб усі зазначені у пункті 2 викиди у поверхневі води контролювалися відповідно до комбінованого підходу, вказаного у цій статті.

2. Держави-члени забезпечують встановлення і/або здійснення:

(a) засобів контролю виділень, що базуються на найкращих доступних методах, або

(b) відповідних граничних значень викидів, або

(c) у випадку дифузних впливів: засобів контролю, що вимагають, якщо це є доречним, найкращих методів стосовно довкілля,

встановлених:

- Директивою Ради 96/61/ЄС від 24 вересня 1996 року щодо об'єднаних методів усунення забруднення і його контролю,

- Директивою Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року щодо міської переробки спожитої води,

- Директивою Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року щодо охорони вод від забруднення, викликаного нітратами від сільськогосподарських джерел,

- Директивами, прийнятими на підставі статті 16 цієї Директиви,

- Директивами, переліченими у Додатку IX,

- будь-яким іншим відповідним законодавством Співтовариства

не пізніше, ніж через 12 років після дати набрання чинності цією Директивою, якщо у відповідному законодавстві не зазначено інше.

3. Там, де цілі щодо якості або стандарт якості, встановлені чи згідно цієї Директиви, у Директивах, перелічених у Додатку IX, чи відповідно до будь-якого іншого законодавства Співтовариства вимагають більш суворих умов, ніж ті, які б випливали із застосування пункту 2, відповідно встановлюються більш суворі засоби контролю за викидами.

Стаття 11

Програми заходів

1. Кожна держава-член забезпечує встановлення для кожного регіону басейну ріки або для частини регіону міжнародного басейну ріки в межах її території програми заходів, з урахуванням результатів аналізів, необхідних за статтею 5, щоб досягти цілей, встановлених за статтею 4. Такі програми заходів можуть робити посилання на заходи, що випливають із законодавства, прийнятого на національному рівні і такого, що стосується всієї території держави-члена. Де це є доречним, держава-член може затвердити заходи, застосовні до всіх районів басейну ріки і/або ділянок міжнародних районів басейну ріки, що припадають на її територію.

2. Кожна програма заходів включає "основні" заходи, визначені у пункті 3 і, де необхідно, "додаткові" заходи.

3. "Основні заходи" визначаються мінімальними вимогами, які слід задовольнити, і включають:

(a) заходи, необхідні для виконання законодавства Співтовариства щодо охорони води, включаючи заходи, необхідні за законодавством, зазначеним у статті 10 і у частині A Додатку VI;

(b) заходи, що вважаються доречними для цілей статті 9;

(c) заходи сприяння ефективному і сталому водокористуванню з метою усунути перешкоди для досягнення цілей, визначених у статті 4;

(d) заходи, спрямовані на виконання вимог статті 7, включаючи заходи для збереження якості води з метою зменшити рівень очисної обробки, необхідної для вироблення питної води;

(e) заходи контролю відведення прісної поверхневої води і ґрунтової води, а також загачування прісної поверхневої води, включаючи реєстр або реєстри відведень води і вимогу попередньої згоди на відведення і загачування. Ці заходи контролю періодично переглядаються і, якщо потрібно, коригуються. Держави-члени можуть звільняти від цих заходів контролю ті відведення або загачування, які не мають істотного впливу на стан води;

(f) заходи контролю, включаючи вимогу попереднього дозволу на штучне відновлення чи збільшення масивів ґрунтової води. Використовувана вода може братися з будь-якої поверхневої чи ґрунтової води, за умовою, що використання джерела не ставить під загрозу досягнення цілей стосовно довкілля, встановлених для джерела або відновленого чи збільшеного масиву ґрунтової води. Ці заходи періодично переглядаються і, якщо необхідно, коригуються;

(g) для точкових джерел викидів, схильних до спричинення забруднення: вимога попереднього врегулювання, такого, як заборона потрапляння забруднювачів у воду, або попереднього отримання дозволу чи реєстрації, що базується на загальних обов'язкових правилах, які започатковують заходи контролю виділення стосовно відповідних забруднювачів, включаючи заходи контролю згідно статті 10 і 16. Ці заходи контролю періодично переглядаються і, якщо необхідно, коригуються;

(h) для дифузних джерел, схильних до того, щоб викликати забруднювання: заходи усунення або контролю потрапляння забруднювачів. Засоби контролю можуть набувати форми вимоги попереднього регулювання, такого, як заборона внесення забруднювачів у воду, попереднього отримання дозволу чи реєстрації, що базуються на загальних обов'язкових правилах, якщо подібна вимога не зазначена іншим чином у законодавстві Співтовариства. Ці засоби контролю періодично переглядаються і, якщо необхідно, коригуються;

(i) для будь-яких інших значних негативних впливів на стан води, визначених згідно статті 5 і Додатком II, зокрема, заходи з метою забезпечити, щоб гідроморфологічні умови масивів води сприяли досягненню потрібного екологічного стану або доброго екологічного потенціалу для масивів води, що позначені як штучні чи сильно змінені. Заходи контролю з цією метою можуть набрати вигляду вимоги попереднього отримання дозволу або реєстрації, що базуються на загальних обов'язкових правилах, якщо така вимога не висувається так чи інакше законодавством Співтовариства. Такі заходи контролю періодично переглядаються і, якщо необхідно, коригуються;

(j) заборона прямих викидів забруднювачів у ґрунтову воду відповідно до таких положень:

Держави-члени можуть дозволити повернення у той самий водоносний шар води, використаної для геотермальних цілей.

Вони можуть також давати дозвіл, зазначаючи умови для:

- уприскування води, що містить речовини, які є наслідком операцій дослідження і видобутку вуглеводнів або гірських робіт, і уприскування води з технічних міркувань у геологічні формації, з яких було видобуто вуглеводні або інші речовини, чи у геологічні формації, які з природних причин є постійно непридатними для інших цілей. Такі уприскування не містять речовин, інших, ніж ті, що виникають внаслідок вищезгаданих операцій,

- повернення відкачаної ґрунтової води з шахт і кар'єрів або використаної у розробці чи здійсненні цивільного будівництва,

– уприскування природного газу чи зрідженого нафтового газу (LPG) з метою зберігання у геологічні формації, які з природних причин є постійно непридатними для інших цілей,

- уприскування природного газу чи зрідженого нафтового газу (LPG) з метою зберігання у інші геологічні формації, де є дуже велика потреба у безпеці газопостачання і де уприскування робиться, щоб усунути усяку нинішню або майбутню небезпеку погіршення якості будь-якої ґрунтової води, до якої робиться уприскування,

- будівельні (включаючи цивільні) роботи і подібна діяльність на ґрунті чи у ньому, яка призводить до контакту з ґрунтовою водою. Для цих цілей держави-члени можуть визначити, що таку діяльність слід розглядати як дозволену за умови, що вона

ведеться відповідно до загальних обов'язкових правил, розроблених державою-членом стосовно такої діяльності,

- викиди малих кількостей речовин для наукових цілей з метою зняття характеристик, охорони чи поліпшення стану масивів води, обмежені до кількості, лише конче потрібної для відповідних цілей

за умови, що такі викиди не створюють загрози для досягнення цілей, пов'язаних з довкіллям, встановлених для цього масиву ґрунтової води;

(k) відповідно до заходів, здійснених на підставі статті 16, заходи з метою усунути забруднення поверхневих вод речовинами, зазначеними у переліку речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, затвердженому на підставі статті 16 (2), і поступово зменшити забруднення іншими речовинами, які можуть, у іншому разі, перешкодити державам-членам досягти цілей щодо масивів поверхневих вод, як викладено у статті 4;

(l) будь-які заходи, потрібні для того, щоб усунути відчутні витоки забруднювачів з технічних установок, а також усунути і/або зменшити вилив випадкових забруднень, наприклад, внаслідок повеней, в тому числі через системи виявлення або сповіщення про такі події, включаючи, у випадку аварій, які фактично не можна було передбачити, всі належні заходи зменшення ризику для водних екосистем.

4. "Додаткові" заходи є тими заходами, що розроблялися і здійснювалися на додачу до основних заходів з метою досягти цілей, встановлених на підставі статті 4. Частина B Додатку VI містить невиключний перелік таких заходів.

Держави-члени можуть також ухвалити дальші додаткові заходи з метою забезпечити додаткову охорону чи покращення стану вод, яких стосується ця Директива, в тому числі шляхом виконання відповідних міжнародних угод, зазначених у статті 1.

5. Якщо дані моніторингу або інші дані вказують, що цілі, встановлені за статтею 4 для масиву води, є, очевидно, недосяжними, держави-члени забезпечують, щоб:

- причини можливих аварій досліджувалися,

- відповідні дозволи і уповноваження перевірялися і переглядалися, коли це є доречним,

- програми моніторингу переглядалися і уточнювалися, якщо це буде необхідним, і

- встановлювалися додаткові заходи, що можуть бути необхідними з метою досягнення тих цілей, включаючи, коли це є доцільним, започаткування більш суворих стандартів якості довкілля відповідно до методик, викладених у Додатку V.

Там, де ті причини є результатом обставин природного походження або *force majeure*, які є виключними і такими, що фактично не могли бути передбачені, зокрема, найсильніші повені і тривалі посухи, держава-член може визначити, що додаткові заходи не є здійсненними, відповідно до статті 4 (6).

6. Здійснюючи заходи згідно пункту 3, держави-члени роблять усі належні кроки для того, щоб забруднення морських вод не зростало. Без шкоди для законодавства, що існує, застосування заходів, ужитих згідно пункту 3, не може жодним чином призводити, прямим чи непрямим чином, до збільшення забруднення поверхневих вод. Ця вимога не застосовується, якщо це призвело б до збільшення забруднення довкілля у цілому.

7. Програми заходів започатковуються не пізніше, ніж через дев'ять років після дати набуття чинності цією Директивою, і всі заходи робляться дієвими не пізніше, ніж через 12 років після цієї дати.

8. Програми заходів переглядаються і, якщо потрібно, коригуються не пізніше, ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою і кожні шість років потому. Кожний новий або переглянутий захід, започаткований згідно оновленої програми, робиться дієвим протягом трьох років від його започаткування.

Стаття 12

Питання, що не підлягають вирішенню на рівні держави-члена

1. Коли держава-член визначає проблему, яка впливає на управління її водою, але не може бути вирішеною державою-членом, вона може доповісти про цю проблему Комісії і будь-якій іншій зацікавленій державі-члену і надати рекомендації для її вирішення.

2. Комісія повинна надати відповідь на кожну доповідь або рекомендації від держав-членів в межах шести місяців.

Стаття 13

Плани управління басейном ріки

1. Держави-члени забезпечують, щоб план управління басейном ріки складався для кожного району басейну ріки, що знаходиться цілком в межах їх територій.

2. Якщо міжнародний район басейну ріки цілком знаходиться у межах Співтовариства, держави-члени забезпечують координацію з метою складання Єдиного плану управління міжнародним басейном ріки. Якщо такий план управління міжнародним басейном ріки не розробляється, держави-члени складають плани управління басейном ріки, що охоплюють хоча б ті частини району міжнародного басейну ріки, які знаходяться у межах їх територій, щоб досягти цілей цієї Директиви.

3. Якщо район міжнародного басейну ріки виходить за межі Співтовариства, держави-члени намагаються виробити Єдиний план управління басейном ріки і, де це не є можливим, план має охоплювати хоча б ту частину району міжнародного басейну ріки, що знаходиться у межах території зацікавленої держави-члена.

4. План управління басейном ріки включає інформацію, детально викладену у Додатку VII.

5. Плани управління басейном ріки можуть доповнюватися розробкою більш детальних програм і планами управління для суббасейну, ділянки, вирішуваної проблеми чи типу води для того, щоб упоратися з особливими аспектами управління водою. Здійснення цих заходів не позбавляє держави-члени жодних з їх зобов'язань відповідно до решти положень цієї Директиви.

6. Плани управління басейном ріки публікуються не пізніше, ніж через дев'ять років після дати набрання чинності цією Директивою.

7. Плани управління басейном ріки переглядаються і коригуються не пізніше, ніж через 15 років після дати набрання чинності цією Директивою і кожні шість років потому.

Стаття 14

Інформування широкого загалу і консультації

1. Держави-члени заохочують активне залучення всіх зацікавлених сторін до виконання цієї Директиви, зокрема у складання, перегляд і коригування планів управління басейном ріки.

Держави-члени забезпечують, щоб для кожного району басейну ріки ними публікувалися і робилися доступними для широкого загалу, включаючи користувачів, з метою отримання коментарів:

(a) розклад і програма робіт для складання плану, включаючи документ про те, які консультації слід провести, щонайменше за три роки до початку періоду, до якого відноситься план;

(b) проміжний огляд важливих питань управління водою, виявлених у басейні ріки, щонайменше за два роки до початку періоду, до якого відноситься план;

(c) примірники плану управління басейном ріки, щонайменше за один рік до початку періоду, до якого відноситься план.

За запитом надається доступ до фонових документів та інформації, що використовується для розвитку проекту плану управління басейном ріки.

2. Держави-члени надають не менше, ніж шість місяців на письмові коментарі щодо тих документів з метою сприяння активному залученню до співробітництва, включаючи консультації.

3. Пункти 1 і 2 застосовуються так само щодо оновлених планів управління басейном ріки.

Стаття 15

Звітність

1. Держави-члени надсилають примірники планів управління басейном ріки і всі наступні їх варіанти Комісії і кожній іншій зацікавленій державі-члену в межах трьох місяців від моменту їх публікації:

(a) для районів басейну ріки, що цілком потрапляють в межі території держави-члена: всі плани управління басейном ріки, що охоплюють цю національну територію і публікуються на підставі статті 13;

(b) для міжнародних регіонів басейну ріки: принаймні частину планів управління басейном ріки, що охоплюють територію держави-члена.

2. Держави-члени подають звідні доповіді про:

- аналіз, необхідний відповідно до статті 5, і
- програми моніторингу, розроблені відповідно до статті 8,

що здійснюються у цілях першого плану управління басейном ріки, у межах трьох місяців після їх завершення.

3. Держави-члени протягом трьох років після публікації кожного плану управління басейном ріки або його вдосконаленого варіанту за статтею 13, надають попередній звіт, в якому подається опис прогресу у здійсненні запланованої програми заходів.

Стаття 16

Стратегії, спрямовані проти забруднення води

1. Європейський Парламент і Рада затверджують спеціальні заходи проти забруднення води окремими забруднювачами або групами забруднювачів, що являють значний ризик для водного середовища або через нього – для інших об'єктів довкілля, включаючи подібні ризики для вод, використовуваних для відведення питної води. Стосовно таких забруднювачів, заходи слід спрямовувати на поступове зменшення і, для небезпечних речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, як зазначено у статті 2 (30), на припинення (принаймні, поступове) стоків, викидів і витоків. Такі заходи затверджують, виходячи з пропозицій, поданих Комісією відповідно до процедур, зазначених у Договорі.

2. Комісія подає пропозицію, що містить перелік речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, які були відібрані серед тих речовин, що являють собою значний ризик для водного середовища або через нього – для інших об'єктів довкілля. Речовини розподіляються за їх дією на основі ризику для водного середовища або через нього – для інших об'єктів довкілля, який визначають згідно з:

(a) оцінкою ризику, здійснюваною відповідно до Регламенту Ради (ЄЕС) № 793/93, Директиви Ради 91/414/ЄЕС і Директиви 98/8/ЄС Європейського Парламенту і Ради, або

(b) цільовою оцінкою на основі ризику (відповідно до методології Регламенту (ЄЕС) № 793/93, що зосереджується лише на водній екотоксичності і на токсичності для людини через водне середовище.

Коли це є необхідним для того, щоб дотриматися часового розкладу, поданого у пункті 4, речовини розподіляються за їх дією на основі ризику для водного середовища або через нього – для інших об'єктів довкілля, який визначається за спрощеною методикою оцінки ризику, яка базується на характеристиці ризику і на наукових принципах з урахуванням, зокрема:

- даних про дійсну небезпеку відповідної речовини і, зокрема, її водну екотоксичність і токсичність для людей через водні відкриті шляхи, і

- даних моніторингу широкого розповсюдження зараження довкілля, і

- інших засвідчених факторах, які можуть вказувати на можливість широкого розповсюдження зараження довкілля, таких, як об'єм виробництва чи використання певних речовин, а також способи їх використання.

3. Пропозиція Комісії також визначає, які з небезпечних речовин є тими, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів. Таким чином, Комісія бере до уваги відбір речовин, що мають відношення до справи, визначений відповідним законодавством Співтовариства щодо небезпечних речовин або відповідними міжнародними угодами.

4. Комісія переглядає затверджений перелік речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, не пізніше, ніж через чотири роки після дати набрання чинності цією Директивою, і не рідше, ніж кожні чотири роки потому, і виступає з пропозиціями, коли це є доцільним.

5. Готуючи свої пропозиції, Комісія бере до уваги рекомендації від Наукового комітету з питань токсичності, екотоксичності та довкілля, держав-членів, Європейського Парламенту, Європейської Агенції з охорони довкілля, дослідницьких програм Співтовариства, міжнародних організацій, учасником яких є Співтовариство, європейських бізнесових організацій, включаючи ті, що представляють малі і середні підприємства, європейських організацій з охорони довкілля, а також іншу інформацію, що стосується справи, яка потрапляє до їх уваги.

6. Для речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, Комісія подає пропозиції про засоби контролю:

- послідовного зменшення викидів, виділень та витоків речовин і, зокрема,

- припинення (хоча б поступове) викидів, виділень і витоків речовин, як зазначено у відповідності до пункту 3, включаючи належний часовий розклад заходів у цьому напрямку. Строк дії розкладу не перевищує 20 років після дати прийняття цих пропозицій

Європейським Парламентом і Радою відповідно до положень цієї статті.

Таким чином вона визначає належний рентабельний і пропорційний рівень і поєднання засобів контролю продукту і процесу і для точкових, і для дифузних джерел і бере до уваги однорідні граничні значення виділення для засобів контролю процесів у межах Співтовариства. Де це є доречним, дії на рівні Співтовариства для контролю процесу можуть бути започатковані за принципом розподілу на сектори. Якщо засоби контролю продукту включають перегляд відповідних дозволів, виданих за Директивою 91/414/ЄЕС і Директивою 98/8/ЄС, такі перегляди робляться згідно положень цих Директив. Кожна пропозиція стосовно контролю визначає порядок їх перегляду, коригування і оцінки їх ефективності.

7. Комісія подає пропозиції щодо стандартів якості, застосовних до концентрацій речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, у поверхневій воді, осадах або біоті.

8. Комісія надає пропозиції, згідно пунктів 6 і 7, і щонайменше для засобів контролю виділення для точкових джерел і стандартів якості довкілля в межах двох років від включення відповідної речовини у перелік речовин, боротьба із забрудненнями якими вимагає першочергових заходів. Щодо речовин, включених до першого переліку таких речовин, то за відсутністю угоди на рівні Співтовариства, через шість років після дати набрання чинності цією Директивою, держави-члени встановлюють стандарти якості довкілля для цих речовин стосовно всіх поверхневих вод, уражених викидами цих речовин, і засобів контролю головних джерел таких викидів, що базуються, inter alia, на розгляді всіх технічних варіантів зменшення викидів. Для речовин, послідовно включених до переліку тих, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, за відсутності угоди на рівні Співтовариства, держави-члени діють аналогічним чином через п’ять років після дати включення до переліку.

9. Комісія може розробляти стратегії боротьби із забрудненнями води будь-якими іншими забруднювачами або групами забруднювачів, включаючи будь-яке забруднення, яке відбувається внаслідок аварій чи катастроф.

10. Розробляючи свої пропозиції відповідно до пунктів 6 і 7, Комісія також переглядає всі Директиви, перелічені у Додатку IX. Вона пропонує, до строку, вказаного у пункті 8, зробити перегляд засобів контролю, зазначених у Додатку IX для всіх тих речовин, які включені до переліку речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, і пропонує належні заходи, включаючи можливе анулювання засобів контролю, зазначених у Додатку IX, для всіх інших речовин.

Всі засоби контролю у Додатку IX, для яких пропонується зробити перегляд, анулюються до дати набрання чинності цими переглядами.

11. Перелік речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, що перебувають серед речовин, згаданих у пунктах 2 і 3, запропонованих Комісією, після його затвердження Європейським Парламентом і Радою, стає Додатком X до цієї Директиви. Його перегляд, згаданий у пункті 4, повинен здійснюватися відповідно до тієї самої процедури.

Стаття 17

Стратегії усунення і контролю забруднень ґрунтової води.

1. Європейський Парламент і Рада затверджують особливі заходи для усунення і контролю забруднення ґрунтової води. Такі заходи націлені на досягнення доброго хімічного стану ґрунтової води відповідно до статті 4 (1) (b) і схвалюються, виходячи з пропозиції, поданої протягом двох років після набрання чинності цією Директивою, Комісією відповідно до процедур, зазначених у Договорі.

2. Пропонуючи заходи, Комісія бере до уваги аналіз, проведений відповідно до статті 5 і Додатку II. Такі заходи пропонуються раніше, якщо дані є наявними і вони включають:

(a) критерії для оцінювання доброго хімічного стану ґрунтової води, відповідно до Додатку II.2.2, Додатку V 2.3.2 і 2.4.5;

(b) критерії для виявлення значних і сталих висхідних тенденцій і для визначення стартових точок для повернення тенденцій у зворотний напрямок, що мають використовуватися відповідно до Додатку V 2.4.4.

3. Заходи, що випливають із застосування пункту 1, включаються у програми заходів, необхідних згідно статті 11.

4. За відсутності критеріїв, затверджених згідно пункту 2 на рівні Співтовариства, держави-члени встановлюють належні критерії не пізніше, ніж через 5 років після дати набрання чинності цією Директивою.

5. За відсутності критеріїв, ухвалених згідно пункту 4 на національному рівні, надання тенденції зворотного напряму має своєю відправною точкою максимум у 75 % рівня стандартів якості, встановленого у існуючому законодавстві Співтовариства щодо ґрунтової води.

Стаття 18

Звіт Комісії

1. Комісія публікує звіт про виконання цієї Директиви не пізніше, ніж через 12 років після дати набрання чинності цією Директивою, і кожні шість років потому, і надає її до Європейського Парламенту і Ради.

2. Звіт має містити:

(a) огляд прогресу у виконанні Директиви;

(b) огляд стану поверхневої води і ґрунтової води на території Співтовариства, проведений у співпраці з Європейським Агентством з питань довкілля;

(c) огляд планів управління басейном ріки, поданих згідно статті 15, включаючи пропозиції для покращення майбутніх планів;

(d) зведення відповідей на кожний зі звітів чи рекомендацій на адресу Комісії, зроблених державами-членами згідно статті 12;

(e) зведення будь-яких пропозицій, контрольних заходів і стратегій, розроблених згідно статті 16;

(f) зведення відповідей на коментарі, зроблені Європейським Парламентом і Радою щодо попередніх звітів про виконання.

3. Комісія також публікує звіт про прогрес у виконанні, що базується на зведених звітах, які держави-члени подають згідно статті 15 (2), і подає його до Європейського Парламенту і держав-членів, не пізніше, ніж через два роки після передбачених статтями 5 і 8 дат.

4. Комісія, в межах трьох років після публікації кожного звіту згідно пункту 1, публікує проміжний звіт, що описує поступ у виконанні на основі проміжних звітів держав-членів, як вказано у статті 15 (3). Його надають Європейському Парламенту і Раді.

5. Комісія скликає, коли це є доречним, відповідно до циклу звітності, конференцію представників зацікавлених сторін стосовно водної політики Співтовариства (від кожної з держав-членів) з метою отримати коментарі щодо доповідей Комісії про виконання і обмінятися досвідом.

Серед учасників мають бути представники компетентних органів влади, Європейського Парламенту, неурядових організацій, соціальних і економічних партнерів, об'єднань споживачів, академіки та інші експерти.

Стаття 19

Плани майбутніх заходів Співтовариства

1. Раз на рік Комісія з метою інформування подає до Комітету, зазначеного у статті 21, індикативний план заходів, що мають вплив на водне законодавство, яке вона має намір запропонувати у близькому майбутньому, включаючи будь-які контрольні заходи і стратегії (розроблені згідно статті 16), що випливають з пропозицій. Комісія робить першу таку презентацію не пізніше, ніж через два роки після дати набрання чинності цією Директивою.

2. Комісія перегляне цю Директиву не пізніше, ніж через 19 років після дати набрання нею чинності, і запропонує будь-які необхідні зміни.

Стаття 20

Технічна адаптація до Директиви

1. Додатки I, III і розділ 1.3.6 Додатку V можуть бути адаптовані до наукового і технічного прогресу відповідно до процедур, зазначених у статті 21, з урахуванням періодів для перегляду і коригування планів управління басейном ріки, як зазначено у статті 13. Такі заходи, призначені для внесення несуттєвих змін до цієї Директиви, повинні ухвалюватися відповідно до регламентованої процедури контролю, зазначеної у частині 3 статті 21.

У випадку необхідності Комісія може ухвалити настанови щодо застосування Додатків II і V відповідно до регламентованої процедури контролю, зазначеної у частині 2 статті 21.

2. З метою передачі і обробки даних, включаючи статистичні і картографічні дані, можуть бути ухвалені технічні формати для цілей частини 1 цієї статті та відповідно до регламентованої процедури контролю, зазначеної у частині 2 статті 21.

Стаття 21

Процедура Комітету

1. Комісії допомагає комітет (далі йменуватиметься "Комітет").

2. Там, де на цю частину робиться посилання, застосовуються статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС, з урахуванням положень його статті 8.

Термін, передбачений статтею 5 (6) Рішення 1999/468/ЄС, становить три місяці.

3. У випадках, коли робиться посилання на цю частину, мають застосовуватися частини з 1 по 4 статті 5а та стаття 7 Рішення 1999/468/ЄС, із дотриманням положень його статті 8.

Стаття 22

Анулювання і перехідні постанови

1. Такі норми анулюються, і анулювання починає діяти через сім років після дати набрання чинності цією Директивою:

- Директива 75/440/ЄЕС від 16 червня 1975 року щодо потрібної якості поверхневої води, призначеної для відведення питної води у державах-членах,
- Рішення Ради 77/795/ЄЕС від 12 грудня 1977 року, що встановлює загальну процедуру обміну інформацією щодо якості поверхневої прісної води у Співтоваристві,
- Директива Ради 79/869/ЄЕС від 9 жовтня 1979 року щодо методів вимірювання і частот відбору проб і аналізу поверхневої води, призначеної для відведення питної води у державах-членах.

2. Такі акти анулюються через 13 років після дати набрання чинності цією Директивою:

- Директива Ради 78/659/ЄЕС від 18 липня 1978 року стосовно якості питної води, що потребує охорони чи покращення з метою сприяти розведенню риби,
- Директива Ради 79/923/ЄЕС від 30 жовтня 1979 року стосовно якості води, необхідної для розведення молюсків,
- Директива Ради 80/68/ЄЕС від 17 грудня 1979 року стосовно охорони ґрунтових вод від забруднення, що спричинюється деякими небезпечними речовинами,
- Директива 76/464/ЄЕС, за винятком статті 6, яка анулюється з моменту набрання чинності цією Директивою.

3. Такі перехідні постанови застосовуються замість Директиви 76/464/ЄЕС:

(a) перелік речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, ухвалених відповідно до статті 16 цієї Директиви, заміняє перелік речовин, зазначених як такі у повідомленні Комісії Раді від 22 червня 1982 року;

(b) для цілей статті 7 Директиви 76/464/ЄЕС, держави-члени можуть застосовувати принципи розпізнавання проблем, викликаних забрудненнями, і речовин, що їх викликають, встановлення стандартів якості і ухвалення заходів, зазначених у цій Директиві.

4. Цілі, пов'язані з довкіллям, зазначені у статті 4, і стандарти якості довкілля, встановлені у Додатку IX і відповідно до статті 16 (7), а державами-членами – відповідно до Додатку V для речовин, не зазначених у переліку речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, і відповідно до статті 16 (8) стосовно речовин, боротьба із забрудненням якими має першочергове значення, для яких стандарти Співтовариства не були встановлені, розглядаються як стандарти якості довкілля для цілей пункту 7 статті 2 і статті 10 Директиви 96/61/ЄС.

5. Якщо речовина, зазначена у переліку речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, ухваленому згідно статті 16, не була включеною до Додатку VIII до цієї Директиви або Додатку III до Директиви 96/61/ЄС, її виключають.

6. Для масивів поверхневої води цілі, пов'язані з довкіллям і встановлені відповідно до першого плану управління басейном ріки, що його вимагає ця Директива, щонайменше, повинні запроваджувати стандарти якості, принаймні такі ж суворі, як ті, що вимагаються для виконання Директиви 76/464/ЄЕС.

Стаття 23

Стягнення

Держави-члени визначають стягнення, що застосовуються до порушників норм державного права, ухвалених відповідно до цієї Директиви. Встановлені таким чином стягнення є ефективними, пропорційними і переконливими.

Стаття 24

Імплементація

1. Держави-члени повинні увести в дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для того, щоб

задовольнити вимоги цієї Директиви не пізніше, ніж 22 грудня 2003 року. Вони одразу ж інформують про це Комісію.

Коли держави-члени ухвалюють ці заходи, вони містять посилання на цю Директиву або вони супроводжуються таким посиланням у разі їх офіційного оприлюднення. Методи здійснення такого посилання зазначаються державами-членами.

2. Держави-члени надають Комісії тексти головних положень національного законодавства, яке вони ухвалюють у галузі, яку впорядковує ця Директива. Комісія інформує про це інші держави-члени.

Стаття 25

Набуття чинності

Ця Директива набирає чинності у день її опублікування в *Офіційному віснику Європейських Співтовариств*.

Стаття 26

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК I

ІНФОРМАЦІЯ, НЕОБХІДНА ДЛЯ ПЕРЕЛІКУ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Як вимагає стаття 3 (8), держави-члени повинні надати інформацію щодо всіх компетентних органів влади в межах кожного з її районів басейну ріки, а також частини будь-якого міжнародного району басейну ріки, що знаходиться в межах їх території, а саме:

(i) *Назва і адреса компетентних властей* – офіційна назва і адреси органів влади, що визначаються згідно статті 3 (2).

(ii) *Географічна характеристика району басейну ріки* – назви головних річок в межах району басейну ріки разом з точним описом кордонів району басейну ріки. Ця інформація має бути, наскільки це є можливим, доступною для введення у географічну інформаційну систему (GIS) і/або географічну інформаційну систему Комісії (GISCO).

(iii) *Юридичний статус компетентних властей* – опис юридичного статусу компетентних органів влади і, де це є доречним, зведення чи копія її статуту, договору про заснування або еквівалентного юридичного документа.

(iv) *Сфери відповідальності* – опис сфер юридичної і адміністративної відповідальності кожної компетентної влади та її ролі в межах кожного району басейну ріки.

(v) *Членство* – там, де компетентна влада діє як координуючий орган для інших компетентних органів влади, потрібен перелік цих органів разом зі зведенням інституційних відносин, встановлених з метою забезпечення координації.

(vi) *Міжнародні відносини* – там, де район басейну ріки охоплює територію більш ніж однієї держави-члена чи включає територію держав, що не є державами-членами, потрібне зведення інституційних відносин, встановлених з метою забезпечення координації.

ДОДАТОК II

1. ПОВЕРХНЕВІ ВОДИ

1.1. Визначення характеристик типів масивів поверхневої води

Держави-члени визначають місцезнаходження і кордони масивів поверхневої води і дають початкову характеристику всіх таких масивів згідно такої методології (див. нижче). Держави-члени можуть розподіляти масиви поверхневої води по групах для цілей цього початкового визначення характеристик.

(i) Масиви поверхневої води в межах районів басейну ріки визначаються або як такі, що знаходяться в межах однієї з таких категорій поверхневої води – рік, озер, перехідних вод або прибережних вод, – або як штучні водні масиви чи сильно модифіковані масиви поверхневої води.

(ii) Для кожної категорії поверхневої води відповідні масиви поверхневої води в межах району басейну ріки розрізняються за типами. Це такі типи, що визначаються з використанням чи "системи A", чи "системи B", визначених у розділі 1.2.

(iii) Якщо використовується система A, масиви поверхневої води в межах району басейну ріки спершу розрізняються за відповідними екорегіонами відповідно до географічних зон, визначених у розділі 1.2 і зображених на відповідній карті у Додатку XI. Потім масиви води в межах кожного екорегіону розрізняються за типами масивів поверхневої води відповідно до дескрипторів, зазначених у таблицях для системи A.

(iv) Якщо використовується система B, держави-члени повинні досягти, принаймні, того самого ступеня розрізняння, який міг би бути досягнутий з використанням системи A. Відповідно, масиви поверхневої води в межах району басейну ріки розподіляються по типах з використанням значень для обов'язкових дескрипторів і таких дескрипторів за вибором або комбінацій дескрипторів, що є потрібними для того, щоб забезпечити надійне відтворення відповідних типових біологічних умов.

(v) Для штучних і сильно модифікованих масивів поверхневої води розрізняння слід робити відповідно до дескрипторів для визначення того, яка з категорій поверхневої води є найбільш подібною до сильно модифікованих або штучних масивів води, про які йде мова.

(vi) Держави-члени подають до Комісії карту або карти (у форматі GIS) географічного розташування типів, що відповідають ступеню розрізняння, який є потрібним відповідно до системи A.

ЕКОРЕГІОНИ І ТИПИ МАСИВІВ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

1.2.1. Ріки

Система A

Фіксована типологія	Дескриптори
Екорегіон	Екорігеони, показані на карті A у Додатку XI
Тип	Висотна типологія висока: > 800 м середня за висотою: від 200 до 800 м низинна: < 200 м Типологія за розміром, що базується на водозбірній площі: мала: від 10 до 100 км^2

	середня: від > 100 до 1000 км^2 велика: від > 1000 до 10 000 км^2 дуже велика: > 10 000 км^2 Геологія вапнякова крем'яниста органічна

Система В

Альтернативне характеризування	Фізичні і хімічні фактори, що визначають характеристики ріки чи частини ріки і, відповідно, структуру і склад біологічної популяції
Обов'язкові характеристики	висота широта довгота геологія розмір
Необов'язкові характеристики	віддаленість від витоку ріки енергія потоку (функція від потоку і уклону) середня ширина води середня глибина води середній нахил води форма і рельєф дна головного русла ріки категорія водоскиду ріки форми долини транспорт твердих речовин здатність нейтралізувати кислоти середній склад субстрату хлорид діапазон температур повітря середня температура повітря осад

1.2.2. Озера

Система А

Фіксована типологія	Дескриптори
Екорегіон	Екорегіони, вказані на карті А Додатку XI
Тип	Типологія за висотою: висока: > 800 м середня: 200 – 800 м низинна: < 200 м Типологія за глибиною (на основі середньої глибини) < 3м 3 – 15 м > 15 м Типологія за розміром (на основі площі поверхні) 0,5 – 1 км^2 1 – 10 км ^{2} 10 – 100 км^2 > 100 км^2 Геологія вапнякова крем'яниста органічна

Система В

Альтернативне характеризування	Фізичні і хімічні фактори, що визначають характеристики озера і, відповідно, структуру і склад біологічної популяції
Обов'язкові характеристики	висота широта довгота глибина геологія розмір
Необов'язкові характеристики	середня глибина води форма озера час перебування середня температура повітря діапазон температури повітря

	характеристики змішування (наприклад, *monomictic, dimictic, polymictic)* здатність нейтралізувати кислоти стан фонових поживних речовин середній склад субстрату коливання рівня води

1.2.3. Перехідні води

Система A

Фіксована типологія	Дескриптори
Екорегіон	На карті B у Додатку XI є зображеними: Балтійське море Баренцове море Норвезьке море Північне море Північна Атлантика Середземне море
Тип	На основі середньої річної солоності < 0,5 ‰ : прісна вода 0,5 – < 5‰ : малої солоності (oligohaline) 5 – < 18‰ : помірної солоності (mesohaline) 18 – < 30‰ : великої солоності (polyhaline) 30 – < 40‰ : підвищеної солоності (euhaline) На основі середнього діапазону припливів < 2 м : мікроприпливна 2 – 4 м : середньо припливна > 4 м : припливна

Система B

Альтернативне характеризування	Фізичні і хімічні фактори, що визначають характеристики перехідної води і, відповідно, структуру і склад біологічної популяції
Обов'язкові характеристики	широта довгота діапазон припливу солоність

Необов'язкові характеристики	глибина швидкість течії дія хвилі час перебування середня температура води характеристики змішування (наприклад, *monomictic, dimictic, polymictic)* мутність середній склад субстрату форма діапазон температур води

1.2.4. Прибережні води

Система A

Фіксована типологія	Дескриптори
Екорегіон	На карті B у Додатку XI є зображеними: Балтійське море Баренцове море Норвезьке море Північне море Північна Атлантика Середземне море
Тип	На основі середньої річної солоності < 0,5 ‰ : прісна вода 0,5 – < 5 ‰ : малої солоності (oligohaline) 5 – < 18 ‰ : помірної солоності (mesohaline) 18 – < 30 ‰ : великої солоності (polyhaline) 30 – < 40 ‰ : підвищеної солоності (euhaline) На основі середньої глибини мілкі води < 30 м проміжні : 30 – 200 м глибокі : > 200 м

Система B

Альтернативне характеризування	Фізичні і хімічні фактори, що визначають характеристики прибережної води і, відповідно, структуру і склад біологічної популяції
Обов’язкові характеристики	широта довгота діапазон припливу солоність
Необов'язкові характеристики	швидкість течії дія хвилі середня температура води характеристики змішування мутність час водоутримування (закритих бухт) середній склад субстрату діапазон температури води

1.3. Встановлення еталонних умов залежно від типів масивів поверхневої води

(i) Для кожного типу масиву поверхневої води, що характеризується відповідно до розділу 1.1, встановлюються гідроморфологічні і фізико-хімічні умови, що представляють значення гідроморфологічних і фізико-хімічних складових якості, зазначених у пункті 1.1 у Додатку V для цього типу масиву поверхневої води за умови високої екологічної якості, як було зазначено у відповідній таблиці у пункті 1.2 Додатку V. Встановлюються біологічні еталонні умови (залежно від типу), що представляють значення біологічних складових якості, зазначених у пункті 1.1 Додатку V для цього типу масиву поверхневої води за умови високої екологічної якості, як було зазначено у відповідній таблиці у розділі 1.2 Додатку V.

(ii) Коли методи, зазначені у цьому розділі, застосовуються до сильно модифікованих або штучних масивів поверхневої води, еталони високої екологічної якості розробляються як еталони максимального екологічного потенціалу, як зазначено у таблиці

1.2.5 Додатку V. Значення максимального екологічного потенціалу для масиву води переглядаються кожні шість років.

(iii) Умови (залежно від типу) для цілей пунктів (i) і (ii) і біологічних еталонів якості (залежно від типу) можуть або мати просторову прив'язку чи базуватися на моделюванні, або розроблятися з використанням комбінації цих методів. Де застосування цих методів не є можливим, держави-члени для встановлення таких умов можуть використовувати судження експертів. Якщо визначається висока екологічна якість у стосунку до концентрацій особливих синтетичних забруднювачів, граничні значення виявлення є тими, яких можна досягти відповідно до методів, наявних на той момент, коли треба встановити умови (залежно від типу).

(iv) Для біологічних еталонних умов (залежно від типу), що мають просторову прив'язку, держави-члени розробляють еталонну сітку для кожного типу масиву поверхневої води. Сітка містить достатню кількість місць, що мають високу якість, щоб забезпечити достатній рівень вірогідності стосовно значень еталонних умов, якщо існує мінливість значень складових якості, що відповідають високій екологічній якості для цього типу масиву поверхневої води і методам моделювання, які мають застосовуватися згідно пункту (v).

(v) Біологічні еталонні умови (залежно від типу), що базуються на моделюванні, можуть розроблятися з використанням або прогнозних, або ретроспективних моделей. Методи передбачають використання історичних, палеологічних та інших наявних даних і забезпечують достатній рівень вірогідності щодо значень еталонних умов, щоб гарантувати, що розроблені таким чином умови є відповідними і дійсними для кожного типу масивів поверхневої води.

(vi) Якщо неможливо встановити надійні еталонні умови для складової якості того чи іншого типу масиву поверхневої води через високий ступінь природної мінливості цієї складової, що не є лише наслідком сезонних коливань, тоді ця складова може бути виключена з оцінки екологічного стану для цього типу поверхневої води. За таких обставин держави-члени обґрунтовують причини для такого виключення у плані управління басейном ріки.

1.4. Визначення тисків

Держави-члени збирають і зберігають інформацію щодо типу і величини значних антропогенних тисків, об'єктами яких мають стати масиви поверхневої води у кожному районі басейну ріки, зокрема, інформацію, зазначену нижче.

Оцінка і виявлення значних забруднень від точкового джерела, зокрема, речовинами, переліченими у Додатку VIII, від міських, промислових, сільськогосподарських та інших установок і діяльності, що базуються, inter alia, на інформації, зібраній відповідно до:

(i) Статей 15 і 17 Директиви 91/271/ЄЕС;

(ii) Статей 9 і 15 Директиви 96/61/ЄС;

і, для цілей початкового плану управління басейном ріки, відповідно до:

(iii) Статті 11 Директиви 76/464/ЄЕС; і

(iv) Директив 75/440/ЄС, 76/160/ЄЕС, 78/659/ЄЕС і 79/923/ЄЕС.

Оцінка виявлення значних забруднень від дифузних джерел, зокрема, речовинами, переліченими у Додатку VIII, від міських, промислових, сільськогосподарських та інших установок і діяльності; базується, inter alia, на інформації, зібраній відповідно до:

(i) Статей 3, 5 і 6 Директиви 91/676/ ЄЕС;

(ii) Статей 7 і 17 Директиви 91/414/ЄЕС;

(iii) Директиви 98/8/ЄС;

і, для цілей першого плану управління басейном ріки, відповідно до:

(iv) Директив 75/440/ЄЕС, 76/160/ЄЕС, 76/464/ЄЕС, 78/659/ЄЕС і 79/923/ЄЕС.

Оцінка і виявлення значного відведення води для міських, промислових та інших потреб, включаючи сезонні коливання і загальну річну потребу, а також втрати води у розподільних системах.

Оцінювання і виявлення впливу значного регулювання потоку води, включаючи переніс води і водозабір, на загальні характеристики потоку і водні баланси.

Виявлення значних морфологічних змін, спричинених у водних масивах.

Оцінювання і виявлення інших значних антропогенних впливів на стан поверхневих вод.

Оцінювання форм землекористування, включаючи виявлення головних міських, промислових і сільськогосподарських зон і, де це є доречним, рибного господарства і лісів.

1.5. Оцінювання впливу

Держави-члени здійснюють оцінювання чутливості стану масивів поверхневої води до вищезазначених тисків.

Держави-члени використовують зібрану вищезазначену інформацію, а також будь-яку іншу доречну інформацію, включаючи існуючі дані моніторингу довкілля, щоб виконувати оцінку можливих ознак того, що масиви поверхневої води в межах району басейну ріки перестають відповідати вимогам якості довкілля, встановленим для масивів згідно статті 4. Держави-члени можуть використовувати методи моделювання, щоб сприяти такому оцінюванню.

Для тих масивів, які визначені як такі, що знаходяться на межі ризику припинити відповідати вимогам якості довкілля, подальше визначення характеристик проводиться, де це є доречним, з метою покращення розробки як програм моніторингу, яких вимагає стаття 8, так і програм заходів, необхідних відповідно до статті 11.

2. ҐРУНТОВІ ВОДИ

2.1. Початкова характеристика

Держави-члени виконують початкову характеристику усіх масивів вод з метою оцінити їх використання і з’ясувати, наскільки великим є ризик того, що вони перестають відповідати вимогам, що ставляться до кожного масиву ґрунтової води згідно статті 4. Держави-члени можуть розподіляти масиви ґрунтової води по групах для цілей цього початкового визначення характеристик. Цей аналіз може застосовувати існуючі гідрологічні, геологічні, ґрунтознавчі дані, а також дані стосовно землекористування, викидів, відведення вод та інші, але має визначати:

- місцезнаходження і кордони масиву або масивів ґрунтової води,

- тиски, під дією яких схильні знаходитися масив чи масиви ґрунтової води, включаючи:

- дифузні та точкові джерела забруднення,

- відведення,

- штучне поповнення,

- загальний характер горизонтального розшарування ґрунтів водозбірної площі, з якої масив ґрунтової води отримує своє поповнення,

- ті масиви ґрунтової води, які прямо впливають на певні поверхневі водні екосистеми або наземні екосистеми.

2.2. Подальша характеристика

Після початкового визначення характеристик держави-члени виконують подальше визначення характеристик тих масивів або груп масивів ґрунтової води, які було визначено як такі, що перебувають на межі ризику з метою запровадження більш точної оцінки ступеня такого ризику та виявлення усіх необхідних відповідно до статті 11 заходів. Таким чином, це визначення характеристик включає належну інформацію щодо впливу діяльності людини і там, де це є доречним, інформацію щодо:

- геологічних характеристик масиву ґрунтової води, включаючи розміри і тип геологічних одиниць,

- гідрогеологічних характеристик масиву ґрунтової води, включаючи вологопровідність, пористість і утримування,

- характеристик поверхневих відкладень і ґрунтів водозбору, від якого масив ґрунтової води отримує своє поповнення, включаючи товщину, пористість, вологопровідність, а також поглинальні здатності відкладень і ґрунтів,

- стратифікаційних характеристик ґрунтової води в межах масиву ґрунтової води,

- кадастру асоційованих поверхневих систем, включаючи наземні екосистеми і масиви поверхневої води, з якими масив ґрунтової води є динамічно пов’язаним,

- оцінок напрямів і швидкостей обміну водою між масивами ґрунтової води і асоційованими поверхневими системами,

- достатніх даних для обрахування довгострокової середньої річної інтенсивності загального поповнення,

- визначення характеристик хімічного складу ґрунтової води, включаючи технічні відомості про вплив діяльності людини. Держави-члени можуть використовувати типології для визначення характеристик ґрунтової води під час встановлення рівнів природного фону для цих масивів ґрунтової води.

2.3. Огляд впливу діяльності людини на ґрунтові води

Для тих масивів ґрунтової води, що перетинають кордони між двома або більше державами-членами або ідентифікуються, – відповідно до початкового визначення характеристик, яке робиться згідно пункту 2.1, – як такі, що перебувають на межі ризику того, що вони перестануть відповідати вимогам, встановленим для кожного масиву згідно статті 4, – збирається і зберігається, якщо це є доречним, така інформація для кожного масиву ґрунтової води:

(a) місцезнаходження точок у масиві ґрунтової води, використовуваної для відведення води, за винятком:

- точок для відведення води, що забезпечують у середньому менш ніж 10 $м^3$ на день, або

- точок для відведення води, призначеної для споживання людьми, що забезпечують у середньому менш ніж 10 $м^3$ на день або обслуговують менш ніж 50 осіб,

(b) середні річні інтенсивності відведення від таких точок,

(c) хімічний склад води, що відводиться від масиву ґрунтової води,

(d) місцезнаходження точок у масиві ґрунтової води, у яку безпосередньо зливається вода,

(e) інтенсивність виливу в таких точках,

(f) хімічний склад виливів у масив ґрунтової води, і

(g) землекористування у площі або площах водозбору, від яких масив ґрунтової води отримує своє поповнення, включаючи виливи забруднювачів, і антропогенні зміни у характеристиках поповнення, такі як відведення дощової води і стоку через закріплення землі, штучне поповнення, каптаж чи дренаж.

2.4. Огляд впливу змін рівнів ґрунтової води

Держави-члени також виявляють ті масиви ґрунтової води, для яких менш важливі цілі слід визначати згідно статті 4, враховуючи отримані дані про вплив стану масиву на:

(і) поверхневі водні і асоційовані наземні екосистеми

(іі) водну регуляцію, захист від повеней і осушення земель

(ііі) діяльність людини.

2.5. Огляд впливу забруднення на якість ґрунтової води

Держави-члени виявляють ті масиви ґрунтової води, для яких менш важливі цілі слід визначати згідно статті 4 (5), яка передбачає, що, внаслідок впливу діяльності людини, як визначено відповідно до статті 5 (1), масив ґрунтової води є настільки забрудненим, що досягнення доброго хімічного стану ґрунтової води є нездійсненним або непропорційно дорогим.

ДОДАТОК ІІІ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Економічний аналіз містить достатню докладну інформацію (з урахуванням витрат, пов'язаних зі збиранням потрібних даних) з метою:

(a) зробити розрахунки, що виявляються необхідними для того, щоб взяти до уваги згідно статті 9 принцип повернення коштів, витрачених на водні служби, враховуючи довгострокові прогнози забезпечення і потреб у воді у районі басейну ріки і, де це є необхідним:

- оцінки об'єму, цін і коштів, пов'язаних із водними службами, і

- оцінки відповідного інвестування, включаючи прогнози такого інвестування;

(b) зробити висновки щодо найбільш економного поєднання заходів стосовно водокористування з метою включення їх до програми заходів згідно статті 11, яка базується на оцінках потенційної вартості таких заходів.

ДОДАТОК IV

ЗОНИ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД ОХОРОНОЮ

1. Реєстр зон, що перебувають під охороною, необхідний на підставі статті 6, включає такі типи зон, що перебувають під охороною:

(i) зони, призначені для відведення води у цілях споживання людьми відповідно до статті 7;

(ii) території, призначені для охорони економічно важливих водних видів;

(iii) масиви води, визначені як водні зони відпочинку, включаючи зони, визначені як води для купання відповідно до Директиви 76/160/ЄЕС;

(iv) зони з чутливим живильним середовищем, включаючи зони, визначені як уразливі зони відповідно до Директиви 91/676/ЄЕС, і зони, визначені як чутливі зони відповідно до Директиви 91/271/ЄЕС; і

(v) зони, визначені для охорони місць проживання або видів, де підтримання чи покращення стану води є важливим фактором у їх охороні, включаючи відповідні місця типу "Natura 2000", визначені відповідно до Директиви 92/43/ЄЕС і Директиви 79/409/ЄЕС.

2. Короткий виклад реєстру, що є необхідним як частина плану управління басейном ріки, включає карти, що вказують місця знаходження кожної зони, що охороняється, і дані про законодавство Співтовариства, національне чи місцеве законодавство, за яким вони були визначені.

ДОДАТОК V

1. СТАН ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

1.1. Складові якості для класифікації екологічного стану.

1.1.1. Ріки

1.1.2. Озера

1.1.3. Перехідні води

1.1.4. Прибережні води

1.1.5. Штучні і сильно модифіковані масиви поверхневої води

1.2. Нормативні визначення класифікацій екологічного стану

1.2.1. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно річок

1.2.2. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно озер

1.2.3. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно перехідних вод

1.2.4. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно прибережних вод

1.2.5. Визначення для максимального, доброго і помірного екологічного потенціалу для сильно модифікованих або штучних масивів води

1.2.6. Методика встановлювання хімічних стандартів якості державами-членами

1.3. Моніторинг екологічного і хімічного стану поверхневих вод

1.3.1. Проект нагляду-моніторингу

1.3.2. Проект моніторингу функціонування

1.3.3. Проект дослідницького моніторингу

1.3.4. Частота моніторингу

1.3.5. Додаткові вимоги щодо моніторингу стосовно зон, які знаходяться під охороною

1.3.6. Стандарти для моніторингу складових якості

1.4. Класифікація і представлення екологічного стану

1.4.1. Порівнянність результатів біологічного моніторингу

1.4.2. Надання результатів моніторингу і класифікація екологічного стану і екологічного потенціалу

1.4.3. Надання результатів моніторингу і класифікація хімічного стану

2. ҐРУНТОВА ВОДА

2.1. Кількісний стан ґрунтової води

2.1.1. Параметр для класифікації кількісного стану

2.1.2. Визначення кількісного стану

2.2. Моніторинг кількісного стану ґрунтової води

2.2.1. Мережа моніторингу рівня ґрунтової води

2.2.2. Густота місць моніторингу

2.2.3. Частота моніторингу

2.2.4. Інтерпретація і представлення кількісного стану ґрунтової води

2.3. Хімічний стан ґрунтової води

2.3.1. Параметри для визначення хімічного стану ґрунтової води

2.3.2. Визначення доброго хімічного стану ґрунтової води

2.4. Моніторинг хімічного стану ґрунтової води

2.4.1. Мережа моніторингу ґрунтової води

2.4.2. Нагляд – моніторинг

2.4.3. Моніторинг функціонування

2.4.4. Виявлення тенденцій у забруднювачах

2.4.5. Інтерпретація і представлення хімічного стану ґрунтової води

2.5. Представлення стану ґрунтової води

1. СТАН ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

1.1. Якісні складові для класифікації екологічного стану

1.1.1. Ріки

Біологічні складові

Склад і достатність водної флори

Склад і достатність безхребетної фауни бентосу

Склад, достатність і вікова структура рибної фауни

Гідроморфологічні складові, що підтримують біологічні складові

Гідрологічний режим

кількість і динаміка водного потоку

зв’язок з масивами ґрунтової води

безперервність ріки

морфологічні умови

глибина ріки і коливання ширини

структура і субстрат річкового русла

структура берегової зони

Хімічні і фізико-хімічні складові, що підтримують біологічні складові

Загальне

Температурні умови

Умови насичення киснем

Солоність

Стан насичення кислотами

Стан живильного середовища

Особливі забруднювачі

Забруднення усіма речовинами, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, виявленими як такі, що викидаються у масив води

Забруднення іншими речовинами, виявленими як такі, що у значних кількостях викидаються у масив води

1.1.2. Озера

Біологічні складові

Склад, достатність і біомаса фітопланктону

Склад і достатність іншої водної флори

Склад і достатність безхребетної фауни бентосу

Склад, достатність і вікова структура рибної фауни

Гідроморфологічні складові, що підтримують біологічні складові

Гідрологічний режим

кількість і динаміка водного потоку

час перебування

зв’язок з масивом ґрунтової води

Морфологічні умови

коливання глибини озера

кількість, структура і субстрат дна озера

структура берега озера

Хімічні і фізико-хімічні складові, що підтримують біологічні складові

Загальне

Прозорість

Температурні умови

Умови насичення киснем

Солоність

Стан насичення кислотами

Стан живильного середовища

Особливі забруднювачі

Забруднення усіма речовинами, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, виявлених як такі, що викидаються у масив води.

Забруднення іншими речовинами, виявленими як такі, що у значних кількостях викидаються у масив води.

1.1.3. Перехідні води

Біологічні складові

Склад, достатність і біомаса фітопланктону

Склад і достатність іншої водної флори

Склад і достатність безхребетної фауни бентосу

Склад і достатність рибної фауни

Гідроморфологічні складові, що підтримують біологічні складові

Морфологічні умови

коливання глибини

кількість, структура і субстрат дна

структура припливної зони

Припливно-відпливний режим

потік прісної води

дія хвилі

Хімічні і фізико-хімічні складові, що підтримують біологічні складові

Загальне

Прозорість

Температурні умови

Умови насичення киснем

Солоність

Стан живильного середовища

Особливі забруднювачі

Забруднення усіма речовинами, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, виявленими як такі, що викидаються у масив води.

Забруднення іншими речовинами, виявленими як такі, що у значних кількостях викидаються у масив води.

1.1.4. Прибережні води

Біологічні складові

Склад, достатність і біомаса фітопланктону

Склад і достатність іншої водної флори

Склад і достатність безхребетної фауни бентосу

Гідроморфологічні складові, що підтримують біологічні складові

Морфологічні умови

коливання глибини

структура і субстрат прибережного дна
структура припливної зони
Припливно-відпливний режим
напрям течій, що переважають
дія хвилі

Хімічні і фізико-хімічні складові, що підтримують біологічні складові

Загальне
Прозорість
Температурні умови
Умови насичення киснем
Солоність
Стан живильного середовища

Особливі забруднювачі

Забруднення усіма речовинами, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, виявленими як такі, що викидаються у масив води.

Забруднення іншими речовинами, виявленими як такі, що у значних кількостях викидаються у масив води.

1.1.5. Штучні і сильно модифіковані масиви поверхневої води

Складовими якості, застосовними до штучних і значною мірою модифікованих масивів поверхневої води є складові, що можуть застосовуватися до будь-якої з чотирьох вищезазначених категорій природної поверхневої води, яка найбільш подібна до відповідного значною мірою модифікованого або штучного масиву води.

1.2. Нормативні визначення класифікацій екологічного стану

Таблиця 1.2.

Загальне визначення для рік, озер, перехідних вод і прибережних вод

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Загальне	Немає антропогенних змін (або вони дуже малі) значень фізико-хімічних і гідроморфологічних складових якості для певного типу поверхневої води порівняно з тими значеннями, що звичайно характеризують його за умов відсутності зовнішніх впливів, значення біологічних складових якості для масиву поверхневої води відповідають тим, що звичайно характеризують цей тип води за умов відсутності зовнішніх впливів, і не виявляють (чи виявляють дуже малою мірою) ознаки зовнішнього впливу. Умови і біологічні спільноти є характерними для типу.	Значення біологічних складових якості для даного типу масиву поверхневої води демонструють низькі рівні зовнішніх впливів, спричинених діяльністю людей, але лише дуже мало відхиляються від значень, які звичайно є характерними для цього типу масиву поверхневої води за умов відсутності зовнішніх впливів.	Значення біологічних складових якості для даного типу масиву поверхневої води помірно відхиляються від тих, що є звичайно характерними для цього типу масиву поверхневої води за умов відсутності зовнішніх впливів. Значення демонструють помірні ознаки впливів, спричинених діяльністю людей, і є значно більш зміненими, ніж за умов доброго стану.
Стан вод, гірший від помірного, класифікується як посередній чи поганий. Стан вод, які демонструють дійсно значні відмінності від значень біологічних складових якості для даного типу поверхневої води і у яких відповідні біологічні спільноти істотно відрізняються від тих, що є звичайно характерними для цього типу масиву поверхневої води за умов відсутності зовнішніх впливів, класифікується як посередній. Стан вод, які демонструють ознаки сильних змін значень біологічних складових якості для даного типу масиву поверхневої води і у яких відсутніми є значні маси відповідних біологічних спільнот, звичайно характерних для даного типу масиву поверхневої води за умов відсутності зовнішніх впливів, класифікується як поганий.			

1.2.1. Визначення відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно рік

Біологічні складові якості

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Фітопланктон	Таксономічний склад фітопланктону відповідає повністю чи майже повністю умовам за відсутності зовнішніх впливів. Середня достатність фітопланктону повністю відповідає типовим фізико-хімічним умовам і не є такою, яка б істотно змінила типові умови прозорості. Цвітіння планктону має місце, коли частота та інтенсивність відповідають типовим фізико-хімічним умовам.	Є незначні зміни у складі і достатності таксонів планктону порівняно з типовими спільнотами. Такі зміни не вказують на жодне прискорене зростання водоростей, яке б призводило до небажаних порушень рівноваги організмів, присутніх у водному масиві, або фізико-хімічної якості води чи осаду. Може мати місце незначне збільшення частоти та інтенсивності типового цвітіння планктону.	Склад таксонів планктону помірно відрізняється від типових спільнот. Достатність є помірно порушеною і може бути такою, що викличе відчутне небажане погіршення значень інших біологічних і фізико-хімічних складових якості. Може мати місце помірне збільшення частоти та інтенсивності цвітіння планктону. Протягом літніх місяців можливе постійне цвітіння.
Макрофіти і фітобентос	Таксономічний склад відповідає повністю або майже повністю умовам за відсутності зовнішніх впливів. Немає змін, які можна виявити, у середній достатності макрофітів і середній достатності фітобентосу.	Є незначні зміни у складі і достатності таксонів макрофітів і фітобентосу порівняно з типовими спільнотами. Такі зміни не вказують на жодне прискорене зростання фітобентосу чи більш високі форми рослинного життя, які призводять до небажаних порушень рівноваги організмів, що є присутніми у масиві води, або	Склад таксонів макрофітів і фітобентосу помірно відрізняється від типової спільноти і є значно більш порушеним, ніж за умов доброго стану. Помірні зміни у середній достатності макрофітів і середній достатності фітобентосу є очевидними. Спільнота фітобентосу

		фізико-хімічної якості води чи осаду. Спільнота фітобентосу не зазнає шкідливого впливу груп і оболонок бактерій, що є присутніми внаслідок діяльності людини.	може зазнавати впливів і, у деяких зонах, витіснятися групами і оболонками бактерій, що є присутніми внаслідок діяльності людини.
Безхребетна фауна бентосу	Таксономічний склад і достатність відповідають повністю або майже повністю умовам за відсутності зовнішніх впливів. Співвідношення таксонів, чутливих до зовнішніх впливів, і нечутливих таксонів не демонструє жодних ознак відмінності від рівнів за умов відсутності зовнішніх впливів. Рівень різноманіття таксонів безхребетних не виявляє ознак відмінності від рівнів за умов відсутності зовнішніх впливів.	Є незначні зміни складу і достатності таксонів безхребетних порівняно з типовими спільнотами. Співвідношення таксонів, чутливих до порушень, і нечутливих таксонів демонструє незначну відмінність від типових рівнів. Рівень різноманіття таксонів безхребетних демонструє незначні ознаки відмінності від типових рівнів.	Склад і достатність таксонів безхребетних помірно відрізняються від типових спільнот. Відсутні великі таксономічні групи типової спільноти. Співвідношення таксонів, чутливих до зовнішніх впливів, і нечутливих таксонів, а також рівень різноманіття є суттєво нижчими, ніж типовий рівень, і значно нижчими, ніж за умов доброго стану.

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Рибна фауна	Склад і достатність видів відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Є незначні зміни складу і достатності видів порівняно з типовими спільнотами, що їх можна віднести на рахунок антропогенних впливів на	Склад і достатність видів риб помірно відрізняються від типових спільнот, і це можна віднести на рахунок антропогенних впливів на

	Всі чутливі до порушень типові види є присутніми. Вікові структури рибних спільнот демонструють слабкі ознаки антропогенних впливів і не є показниками збою у відтворенні чи розвитку будь-яких окремих видів.	фізико-хімічні і гідроморфологічні складові якості. Вікові структури рибних спільнот демонструють ознаки шкідливих впливів, які можна віднести на рахунок дії антропогенних чинників на фізико-хімічні чи гідро морфологічні складові якості, і, у деяких випадках, є показниками збою у відтворенні чи розвитку окремих видів, до тієї міри, що деякі вікові класи можуть бути відсутніми.	фізико-хімічні чи гідроморфологічні складові якості. Вікова структура рибних спільнот демонструє значні ознаки антропогенного зовнішнього впливу до тієї міри, що помірна частка типових видів є відсутньою або має дуже малу достатність.
Гідроморфологічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Гідрологічний режим	Кількість і динаміка потоку, а також сполучення його врешті решт із ґрунтовими водами, відображають умови, за яких зовнішні впливи повністю або майже повністю відсутні.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.
Неперервність ріки	Неперервність ріки не зазнає впливу антропогенної діяльності і дозволяє безперешкодну міграцію водних організмів і переніс осаду.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.

Морфологічні умови	Форми каналів, коливання ширини і глибини, швидкості потоку, стан субстрату, а також структура і стан прибережних зон відповідають повністю або майже повністю умовам, за яких зовнішні впливи є відсутніми.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що дозволяють досягти значень, визначених вище для біологічних складових якості.

Фізико-хімічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Загальні умови	Значення фізико-хімічних складових відповідають повністю або майже повністю умовам, за яких відсутні зовнішні впливи. Концентрації поживних речовин залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для умов, за яких відсутні зовнішні впливи. Рівні солоності, pH, кисневий баланс, здатність нейтралізувати кислоти і температура не виявляють ознак антропогенних впливів і залишаються у діапазоні, звичайно характерному для умов, за яких відсутні зовнішні впливи.	Температура, кисневий баланс, pH, здатність нейтралізувати кислоти і солоність не досягають рівнів за межами діапазону, встановленого, щоб забезпечити функціонування типової екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Концентрації поживних речовин не перевищують рівнів, встановлених, щоб забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що дозволяють досягти значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Особливі синтетичні забруднювачі	Концентрації, близькі до нуля і, щонайменше, нижчі за граничні значення виявлення найбільш перспективними аналітичними методами, що знаходяться у загальному користуванні.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально поданої у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що дозволяють досягти значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Особливі несинтетичні забруднювачі	Концентрації залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для умов, за яких відсутні зовнішні впливи.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально поданої у розділі 1.2.6 без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що дозволяють досягти значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
EQS – стандарт якості довкілля.			

1.2.2. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічних станів стосовно озер

Біологічні складові якості

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Фітопланктон	Таксономічний склад і достатність фітопланктону відповідають повністю або майже повністю умовам, коли відсутні зовнішні впливи. Середня біомаса фітопланктону відповідає типовим фізико-хімічним умовам і не є такою, щоб відчутно змінити типовий стан прозорості. Цвітіння планктону мають місце	Є незначні зміни у складі і достатності таксонів планктону у порівнянні з типовими спільнотами. Такі зміни не вказують на жодне прискорене зростання водоростей, яке б викликало небажане порушення рівноваги організмів, представлених у масиві води, або фізико-хімічної якості води або осаду.	Склад і достатність таксонів планктону відрізняється помірно від типових спільнот. Біомаса зазнає помірного впливу і може бути такою, що викличе значний небажаний вплив на стан інших біологічних складових якості і фізико-хімічної якості води чи осаду.

	з частотою і інтенсивністю, які відповідають типовим фізико-хімічним умовам.	Може відбуватися незначне підвищення частоти та інтенсивності типового цвітіння планктону.	Може мати місце помірне збільшення частоти та інтенсивності цвітіння планктону. Протягом літніх місяців може відбуватися стійке цвітіння.
Макрофіти та фітобентос	Таксономічний склад повністю чи майже повністю відповідає умовам, за яких зовнішні впливи є відсутніми. Немає змін у середній достатності макрофітів і середній достатності фітобентосу, які можна було б виявити.	Є незначні зміни складу і достатності таксонів макрофітів і фітобентосу порівняно з типовими спільнотами. Такі зміни не вказують на будь-яке прискорене зростання фітобентосу або більш високих форм рослинного життя, яке призводило б до небажаного порушення балансу організмів, присутніх у масиві води, чи фізико-хімічної якості води. Спільнота фітобентосу не зазнала шкідливої дії від груп і оболонок бактерій, поява яких є наслідком антропогенної діяльності.	Склади таксонів макрофітів і фітобентосу помірно відрізняються від типових спільнот і є значно більш зміненими, ніж ті, що спостерігалися за умов доброї якості. Помірні зміни середньої достатності макрофітів і фітобентосу є очевидним. Спільнота фітобентосу може зазнавати шкідливих впливів груп і оболонок бактерій, що є присутніми як наслідок антропогенної діяльності, і, у деяких зонах, замінятися ними.
Безхребетна фауна бентосу	Таксономічний склад і достатність відповідають повністю або майже повністю умовам, коди зовнішні впливи є відсутніми. Співвідношення таксонів,	Є незначні зміни складу і достатності таксонів безхребетних порівняно з типовими спільнотами. Співвідношення таксонів, чутливих до впливів, і	Склад і достатність таксонів безхребетних помірно відрізняється від типових умов. Великі таксономічні групи типової спільноти є

	чутливих до впливів, і нечутливих таксонів не виявляє ознак зміни порівняно з рівнями за відсутності впливів. Рівень різноманіття таксонів безхребетних не виявляє ознак зміни порівняно з рівнями за відсутності впливів.	нечутливих таксонів виявляє незначні ознаки зміни порівняно з типовими рівнями. Рівень різноманіття таксонів безхребетних виявляє незначні ознаки зміни порівняно з типовими рівнями.	відсутніми. Співвідношення таксонів, чутливих до впливів, і нечутливих таксонів, і рівень різноманіття є істотно нижчими, ніж типовий рівень, і значно нижчими, ніж у разі доброго стану.

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Рибна фауна	Склад видів і достатність відповідають повністю або майже повністю умовам за відсутності зовнішніх впливів. Всі типові чутливі види є присутніми. Вікові структури рибних спільнот виявляють мало ознак антропогенних впливів і не є показниками порушень у відтворенні чи розвитку окремих видів.	У складі видів і достатності порівняно з типовими спільнотами є незначні зміни, які можна віднести за рахунок дії антропогенних впливів на фізико-хімічні або гідроморфологічні складові якості. Вікові структури рибних спільнот виявляють ознаки впливів, які можна віднести за рахунок дії антропогенних впливів на фізико-хімічні або гідроморфологічні складові якості, і, у деяких випадках, є показниками порушень у відтворенні чи розвитку	Склад і достатність видів риб помірно відрізняються від типових спільнот, і це можна віднести за рахунок дії антропогенних впливів на фізико-хімічні або гідроморфологічні складові якості. Вікова структура рибних спільнот виявляє добре помітні ознаки порушень, які можна віднести за рахунок дії антропогенних впливів на фізико-хімічні або гідроморфологічні складові якості, до тієї міри, що помірна частка

		окремих видів, до такої міри, що деякі вікові класи можуть бути відсутніми.	типових видів є відсутньою чи має дуже малу достатність.
Гідроморфологічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Гідроморфологічний режим	Кількість і динаміка потоку, рівень, час перебування і з'єднання, врешті решт, з ґрунтовими водами відображають повністю або майже повністю умови, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Морфологічні умови	Коливання глибини озера, кількість і структура субстрату, а також структура і стан берегової зони озера повністю або майже повністю відповідають умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Фізико-хімічні якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Загальні умови	Значення фізико-хімічних складових відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Температура, баланс кисню, pH, здатність нейтралізувати кислоти, прозорість і солоність не досягають рівнів за межами діапазону, встановленого з	Стан, сумісний з досяганням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

	Концентрації поживних речовин залишаються у діапазоні, звичайно типовому для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Рівні солоності, pH, баланс кисню, здатність нейтралізувати кислоти, прозорість і температура не виявляють ознак дії антропогенних впливів і залишаються в межах діапазону, звичайно типового для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	метою забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Концентрації поживних речовин не перевищують рівнів, встановлених з метою забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	
Особливі синтетичні забруднювачі	Концентрації, близькі до нуля і, принаймні, нижчі, ніж поріг виявлення найбільш досконалими аналітичними методами загального користування.	Концентрації, що не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, докладно поданої в розділі 1.2.6 без шкоди для Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Особливі несинтетичні забруднювачі	Концентрації залишаються у межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно методики, детально поданої у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Стан, сумісний з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
EQS – стандарт якості довкілля.			

1.2.3. Визначення відмінного, доброго і помірного екологічного стану у перехідних водах *Біологічні складові якості*			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Фітопланктон	Склад і достатність таксонів фітопланктону відповідають умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Середня біомаса фітопланктону відповідає типовим фізико-хімічним умовам і не є такою, що значно змінить типовий стан прозорості. Цвітіння планктону трапляються з частотою та інтенсивністю, які відповідають типовим фізико-хімічним умовам.	Є незначні зміни у складі і достатності таксонів фітопланктону. Є незначні зміни у біомасі порівняно зі станом, характерним для типових умов. Такі зміни не вказують на будь-яке прискорення зростання водоростей, яке б призводило до небажаних порушень балансу організмів, що є присутніми у масиві води, або фізико-хімічної якості води. Може мати місце незначне підвищення частоти та інтенсивності типового цвітіння планктону.	Склад і достатність таксонів фітопланктону відрізняється помірно від типових умов. Біомаса є помірно порушеною і може бути такою, що призведе до значного небажаного погіршення стану інших біологічних складових якості. Може мати місце помірне підвищення частоти та інтенсивності цвітіння планктону. Стійкі цвітіння можуть відбуватися протягом літніх місяців.
Макроводо-рості	Склад таксонів макроводо-ростей відповідає умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Немає змін, які можна виявити, у покриві макроводорос-тей, спричинених антропогенною діяльністю.	Є незначні зміни у складі і достатності таксонів макроводоростей порівняно з типовими спільнотами. Такі зміни не вказують на будь-яке прискорене зростання фітобентосу або більш високих форм рослинного життя, яке б	Склад таксонів макроводоростей помірно відрізняється від типового стану та є значно більш порушеним, ніж за умов доброї якості. Помірні зміни у середній достатності макроводоростей є очевидними і можуть бути

		призводило до небажаних порушень балансу організмів, що є присутніми у масиві води, або фізико-хімічні якості води.	такими, що призведуть до небажаних порушень балансу організмів, присутніх у масиві води.
Покритона-сінні	Таксономічний склад відповідає повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Немає змін, які можна виявити у достатності покритонасінних і які є спричиненими антропогенною діяльністю.	Є незначні зміни у складі таксонів покритонасінних порівняно з типовими спільнотами. Достатність покритонасінних виявляє слабкі ознаки порушення.	Склад таксонів покритонасінних помірно відрізняється від характерних спільнот і є значно більш порушеним, ніж за умов доброї якості. Є помірні порушення достатності таксонів покритонасінних.

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Безхребетна фауна бентосу	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних знаходиться в межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Всі чутливі до порушень таксони, характерні для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, є присутніми.	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних трохи виходить за межі діапазону, характерного для типових умов. Більшість чутливих таксонів типових спільнот є присутніми.	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних є помірно за межами типового діапазону. Таксони, що є показниками забруднення, є присутніми. Багато чутливих таксонів типових спільнот є відсутніми.

Рибна фауна	Видовий склад і достатність відповідають умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Достатність видів, чутливих до зовнішніх впливів, виявляє слабкі ознаки порушення типового стану, що його можна віднести за рахунок антропогенних впливів на фізико-хімічні або гідро-морфологічні складові якості.	Помірна частка типових видів, чутливих до зовнішніх впливів є відсутньою завдяки антропогенним впливам на фізико-хімічні або гідроморфологічні складові якості.
Гідроморфологічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Припливно-відпливний режим	Режим потоку прісної води відповідає повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Морфологічні умови	Коливання глибини, стан субстрату, а також структура і стан припливних зон відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Фізико-хімічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Загальні умови	Фізико-хімічні складові відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності	Температура, умови насичення киснем і прозорість не досягають рівнів поза межами діапазонів, встановлених з	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

	зовнішніх впливів. Концентрації поживних речовин залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Температура, баланс кисню і прозорість не виявляють ознак антропогенних порушень і залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	метою забезпечення функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Концентрації поживних речовин не перевищують рівнів, встановлених з метою забезпечення функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	
Особливі синтетичні забруднювачі	Концентрації, близькі до нуля і, принаймні, нижчі за порогові значення виявлення найбільш досконалими аналітичними методами загального користування.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально викладеної у розділі 1.2.6 без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Особливі несинтетичні забруднювачі	Концентрації залишаються у межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально викладеної у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, сумісні з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
EQS – стандарт якості довкілля.			

1.2.4. Визначення для відмінного, доброго і помірного екологічного стану стосовно прибережних вод.
Біологічні складові якості

Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Фітопланктон	Склад і достатність таксонів фітопланктону відповідають умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Середня біомаса фітопланктону відповідає типовим фізико-хімічним умовам і не є такою, що значно змінить типовий стан прозорості. Цвітіння планктону мають місце з частотою та інтенсивністю, що відповідають типовим фізико-хімічним умовам.	Склад і достатність таксонів фітопланктону виявляють слабкі ознаки порушення. Є незначні зміни у біомасі порівняно з типовим станом. Такі зміни не вказують на будь-яке прискорене зростання водоростей, яке б спричинювало небажане порушення балансу організмів, присутніх у водоймі, або якості води. Може мати місце незначне підвищення частоти та інтенсивності типових цвітінь планктону.	Склад і достатність таксонів планктону виявляють ознаки помірного порушення. Біомаса водоростей істотно виходить за межі діапазону, характерного для типових умов і є такою, що впливає на інші біологічні складові якості. Може мати місце помірне збільшення частоти та інтенсивності цвітінь планктону. Стійкі цвітіння можуть мати місце протягом літніх місяців.
Макроводорості і покритонасінні	Всі чутливі до зовнішніх впливів таксони макроводоростей і покритонасінних, характерні для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, є присутніми. Рівні покриву макроводоростей і достатності покритонасінних відповідають умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Найбільш чутливі до зовнішніх впливів таксони макроводоростей і покритонасінних, характерні для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, є присутніми. Рівень покриву макроводоростей і достатності покритонасінних виявляють слабкі ознаки порушення.	Помірна кількість чутливих до зовнішніх впливів таксонів макроводоростей і покритонасінних, характерних для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, є відсутньою. Покрив макроводоростей і достатність покритонасінних є помірно порушеним і можуть бути такими, що призведуть до небажаних порушень балансу організмів, присутніх у водоймі.

Безхребетна фауна бентосу	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних знаходиться у межах діапазону, звичайно характерного для умов, що складаються за відсутності зовнішніх впливів. Всі чутливі до зовнішніх впливів таксони, характерні для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, є присутніми.	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних дещо виходить за межі діапазону, характерного для умов, що складаються за відсутності зовнішніх впливів. Більшість чутливих таксонів типових спільнот є присутніми.	Рівень різноманіття і достатності таксонів безхребетних помірно виходить за межі діапазону, характерного для типових умов. Таксони, що є показниками забруднення, є присутніми. Багато чутливих таксонів типових спільнот є відсутніми.

Гідроморфологічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Припливно-відпливний режим	Режим потоку прісної води і напрям та швидкість переважаючих течій відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Морфологічні умови	Коливання глибини, структура і субстрат прибережного русла, а також структура і стан припливних зон відповідають повністю чи майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Фізико-хімічні складові якості			
Складова	Відмінний стан	Добрий стан	Помірний стан
Загальні умови	Фізико-хімічні складові відповідають повністю або майже повністю умовам, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Концентрації поживних речовин залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів. Температура, баланс кисню і прозорість не виявляють ознак антропогенних порушень і залишаються в межах діапазонів, звичайно характерних для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Температура, умови насичення киснем і прозорість не досягають рівнів поза межами діапазонів, встановлених з метою забезпечення функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Концентрації поживних речовин не перевищують рівнів, встановлених згідно мети забезпечення функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Особливі синтетичні забруднювачі	Концентрації, близькі до нуля і, принаймні, нижчі за порогові значення виявлення найбільш досконалими аналітичними методами загального користування.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально викладеної у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Особливі несинтетичні забруднювачі	Концентрації залишаються у межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально викладеної у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
EQS – стандарт якості довкілля.			

1.2.5. Визначення для максимального, доброго і помірного екологічного потенціалу для сильно модифікованих або штучних масивів води			
Складова	Максимальний екологічний потенціал	Добрий екологічний потенціал	Помірний екологічний потенціал
Біологічні складові якості	Значення відповідних біологічних складових якості характеризують, наскільки це можливо, ті складові, що мають відношення до найбільш близького (у порівнянні) типу масиву поверхневих вод, з урахуванням фізичних умов, які є наслідком штучно наданих або сильно модифікованих характеристик водних масивів.	Є незначні зміни у значеннях відповідних біологічних складових якості у порівнянні із значеннями, отриманими за умов максимального екологічного потенціалу.	Є помірні зміни у значеннях відповідних біологічних складових якості порівняно із значеннями, отриманими за умов максимального екологічного потенціалу. Ці значення зазнають значно більших впливів порівняно з тими, що були отримані за умов доброї якості.
Гідроморфологічні складові	Гідроморфологічні умови є сумісними лише з тими впливами на масив поверхневої води, що є наслідком штучних чи сильно модифікованих характеристик масиву води, як	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

	тільки було ужито всіх пом'якшувальних заходів, щоб забезпечити найкраще наближення до екологічного континууму, зокрема, стосовно міграції фауни і відповідних ділянок для нересту і розмноження.		
Фізико-хімічна складова			
Загальні умови	Фізико-хімічні складові відповідають повністю або майже повністю умовам, що складаються за відсутності зовнішніх впливів і є характерними для типу масиву поверхневої води, який є максимально близьким (у порівнянні) до штучного або сильно модифікованого масиву, що має безпосередній стосунок до справи. Концентрації поживних речовин залишаються в межах діапазону, звичайно характерного для такого стану, що не зазнав зовнішніх впливів. Рівні температури, балансу кисню і pH є сумісними з тими, що були виявлені у найбільш близьких (у порівнянні) типах масивів поверхневої води за відсутності зовнішніх впливів.	Значення фізико-хімічних складових знаходяться у межах діапазонів, встановлених з метою забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Температура і pH не досягають рівнів за межами діапазонів, встановлених з метою забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості. Концентрації поживних речовин не перевищують рівнів, встановлених з метою забезпечити функціонування екосистеми і досягнення значень, зазначених вище для біологічних складових якості.	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

Складова	Максимальний екологічний потенціал	Добрий екологічний потенціал	Помірний екологічний потенціал
Особливі синтетичні забруднювачі	Концентрації, близькі до нуля і, принаймні, нижчі за порогові значення виявлення найбільш досконалими аналітичними методами загального користування.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально поданої у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.
Особливі несинтетичні забруднювачі	Концентрації залишаються у межах діапазону, звичайно характерного для умов, які складаються за відсутності зовнішніх впливів, що має місце у типі масиву поверхневої води, найбільш близькому (у порівнянні) до штучного або сильно модифікованого масиву, що має безпосередній стосунок до справи.	Концентрації не перевищують стандартів, встановлених згідно процедури, детально поданої у розділі 1.2.6. без порушення Директиви 91/414/ЄС і Директиви 98/8/ЄС. (< EQS)	Умови, що є сумісними з досягненням значень, зазначених вище для біологічних складових якості.

1.2.6. Процедура встановлення державами-членами хімічних стандартів якості

Розробляючи стандарти якості довкілля стосовно забруднювачів, зазначених у пунктах 1-9 Додатку VIII з метою охорони водної біоти, держави-члени діють відповідно до поданих нижче положень. Стандарти можуть встановлюватися для води, осаду чи біоти.

Де це є можливим, отримуються як актуальні, так і застарілі дані для зазначених нижче таксонів, що є характерними для даного типу водного масиву, а також для будь-яких інших водних таксонів, що для них є дані. "Базовий комплект" таксонів є таким:

- водорості і/або макрофіти
- дафнії або репрезентативні організми для солоних вод
- риба.

Встановлення стандарту якості для солоних вод

Для встановлення максимальної річної середньої концентрації застосовується така процедура:

(i) держави-члени встановлюють належні коефіцієнти безпеки у кожному випадку, що є сумісним з природою і якістю наявних даних і настановами, що даються у розділі 3.3.1 Частини II "Технічне керівництво на підтримку Директиви Комісії 93/67/ЄЕС щодо оцінки ризику для нових зазначених речовин і Регламенту Комісії (ЄС) № 1488/94 щодо оцінки ризику для існуючих речовин", а також коефіцієнти безпеки, зазначені у такій таблиці:

	Коефіцієнт безпеки
Принаймні одне актуальне L (E)C_{50} з кожного з трьох трофічних рівнів базової сукупності	1 000
Один застарілий NOEC (або риба, або дафнія, або репрезентативний організм для солоних вод)	100
Два застарілих NOEC з видів, що представляють два трофічних рівні (риба і/або дафнія, або репрезентативний організм для солоних вод і/або водоростей)	50
Застарілі NOEC зі щонайменше трьох видів (звичайно риба, дафнія або репрезентативний організм для солоних вод і водоростей), що представляють три трофічних рівні	10
Інші випадки, включаючи польові дані або модельні екосистеми, що дозволяють розраховувати і застосовувати більш точні коефіцієнти безпеки.	Оцінка "випадок-за-випадком"

(ii) де є дані щодо стійкості і біоакумуляції, їх слід брати до уваги, виводячи остаточне значення стандарту якості довкілля;

(iii) розроблений таким чином стандарт слід порівняти з будь-якими даними польових досліджень. Коли виявляють аномалії, висновок переглядається, щоб зробити можливим розрахунок більш точного коефіцієнта безпеки;

(iv) розроблений стандарт є об'єктом перегляду на рівних засадах і громадських консультацій, включаючи надання можливості вирахувати більш точний коефіцієнт безпеки.

1.3. Моніторинг екологічного і хімічного стану поверхневих вод

Мережа моніторингу поверхневої води започатковується відповідно до вимог статті 8. Мережа моніторингу розробляється таким чином, щоб вона надавала послідовний і всеохоплюючий огляд екологічного і хімічного стану в межах кожного басейну ріки і дозволяла класифікувати масиви води у межах п'яти класів згідно нормативних означень у розділі 1.2. Держави-члени надають карту або карти, що показують мережу моніторингу поверхневої води у плані управління басейном ріки.

На основі визначення характеристик і оцінки впливу виконуваних згідно статті 5 і Додатком II, держави-члени, для кожного періоду, до якого застосовується план управління басейном ріки, започатковують програму нагляду-моніторингу і програму функціонального моніторингу. Держави-члени можуть також у деяких випадках мати потребу започатковувати програми дослідницького моніторингу.

Держави-члени відстежують параметри, що є показниками стану кожної складової якості, що має стосунок до справи. У процесі відбору параметрів біологічних складових якості держави-члени визначають належний таксономічний рівень, що є потрібним для досягнення адекватної вірогідності і точності у класифікації складових якості. В плані подаються оцінки рівня вірогідності і точності результатів, наданих програмами моніторингу:

1.3.1. Проект нагляду-моніторингу

Мета

Держави-члени започатковують програми нагляду-моніторингу, щоб отримати інформацію для:

- доповнення і затвердження процедури оцінювання впливу, детально поданої у Додатку II,
- ефективної і раціональної розробки майбутніх програм моніторингу,
- оцінювання довгострокових змін у природних умовах, і
- оцінювання довгострокових змін, спричинених різними сферами людської діяльності.

Результати такого моніторингу переглядаються і використовуються, у сполученні з процедурою оцінки впливів, описаною у Додатку II, з метою визначити вимоги до програм моніторингу у поточному і наступних планах управління басейном ріки.

Вибір точок моніторингу

Нагляд-моніторинг робиться стосовно достатньої кількості масивів поверхневої води, щоб забезпечити оцінку загального стану поверхневої води у межах кожного водозбору чи його частин у межах району басейну ріки. Вибираючи ці масиви, держави-члени забезпечують, щоб тоді, коли це є доречним, моніторинг робився у точках, де:

- швидкість потоку води є значною у межах району басейну ріки у цілому; включаючи точки на великих ріках, де площа водозбору є більшою, ніж 2500 км^2,
- об'єм наявної води є значним у межах району басейну ріки, включаючи великі озера і водосховища,

- значні масиви води перетинають кордон держави-члена,

- місця визначаються за Рішенням про обмін інформацією 77/795/ЄЕС і у таких інших місцях, у яких треба оцінити навантаження забруднень, що переноситься через кордони держав-членів, а також вноситься у морське середовище.

Відбір складових якості

Нагляд-моніторинг робиться для кожного місця моніторингу протягом одного року під час періоду часу, що його охоплює план управління басейном ріки, стосовно:

- параметрів, що є показниками всіх біологічних складових якості,

- параметрів, що є показниками всіх гідроморфологічних складових якості,

- параметрів, що є показниками всіх головних фізико-хімічних складових якості,

- забруднювачів пріоритетного списку, що викидаються у басейн чи суббасейн ріки, та

- інших забруднювачів, що викидаються у значних кількостях у басейн чи суббасейн ріки, крім випадків, коли попереднє здійснення моніторингу показало, що масив, про який іде мова, досяг доброго стану, і немає очевидних даних, отриманих від огляду впливу людської діяльності у Додатку II, що впливи на масив змінилися. У цих випадках нагляд-моніторинг виконується один раз на кожні три плани управління басейном ріки.

1.3.2. Проект функціонального моніторингу

Функціональний моніторинг здійснюється, щоб:

- з'ясувати стан масивів, виявлених як такі, щодо яких існує ризик того, що вони перестануть відповідати своїм цілям стосовно довкілля, і

- оцінити будь-які зміни у стані таких масивів, що є наслідками здійснення програм заходів.

До програми можуть бути внесені поправки протягом періоду дії плану управління басейном ріки у світлі інформації, отриманої як частина вимог Додатку II або як частина цього Додатку, зокрема, дозволити зменшити частоту, коли вплив виявляється незначним або усувається відповідний тиск.

Відбір місць моніторингу

Функціональний моніторинг виконується щодо всіх тих масивів води, які на основі чи оцінки впливу, яка робиться згідно Додатку II, чи нагляду-моніторингу визначаються як такі, що знаходяться на межі ризику перестати задовольняти вимоги, що ставляться перед ними у стосунку до довкілля згідно статті 4 щодо тих масивів води, у які викидаються речовини, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів. Точки моніторингу вибираються для речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, як зазначено у законодавстві, що встановлює відповідний стандарт якості довкілля. У всіх інших випадках, включаючи ті, де фігурують речовини з переліку речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, але немає конкретних інструкцій у такому законодавстві, точки моніторингу вибираються таким чином:

- для масивів, яким загрожують значні тиски від точкових джерел, достатні точки моніторингу в межах кожного масиву з метою оцінити величину та вплив від точкового джерела. Якщо масив піддається цілому ряду впливів від точкових джерел, можуть бути вибрані точки моніторингу для оцінювання величини і впливу цих тисків у цілому,

- для масивів, яким загрожують значні тиски від дифузних джерел, достатні точки моніторингу в межах вибору масивів з метою оцінювання величини та впливу тисків від дифузних джерел. Вибір масивів робиться так, щоб вони були репрезентативними щодо відносних ризиків появи тисків від дифузних джерел і щодо відносних ризиків не досягти доброго стану поверхневої води,

- для масивів, яким загрожує значний гідроморфологічний тиск, точки достатнього моніторингу в межах вибору масивів з метою оцінити величину і вплив гіроморфологічних тисків. Вибір масивів є показником загального впливу гідроморфологічного тиску, дії якого підлягають всі масиви.

Вибір складових якості

Щоб оцінити величину тиску, дії якого підлягають масиви поверхневої води, держави-члени відстежують ті складові якості, що є показниками тисків, дії яких підлягають масив або масиви. Щоб оцінити вплив цих тисків, держави-члени відстежують такі фактори, що мають відношення до справи:

- параметри, що є показниками складової або складових біологічної якості, найбільш чутливих до тисків, дії яких підлягають масиви води,

- всі викинуті речовини, боротьба із забрудненням якими має першочергове значення, та інші забруднювачі, що викидаються у значних кількостях,

- параметри, що є показниками складової гідроморфологічної якості, найбільш чутливої до ідентифікованого тиску.

1.3.3. Проект дослідницького моніторингу

Мета

Дослідницький моніторинг проводиться:

- де невідомою є причина будь-яких виходів за звичні межі,

- де нагляд-моніторинг вказує на те, що цілі, зазначені у статті 4 для масиву води, ймовірно, не будуть досягнуті, і функціональний моніторинг ще не був започаткований для того, щоб з'ясувати, з яких причин масив або масиви води не можуть досягти цілей стосовно довкілля, або

- з'ясувати величину і фактори забруднення внаслідок аварії чи катастрофи, та інформують керівництво про програму заходів для досягнення цілей, пов'язаних з довкіллям, і особливих заходів, необхідних, щоб усунути наслідки такого забруднення.

1.3.4. Частота моніторингу

Протягом періоду нагляду-моніторингу застосовуються подані нижче частоти моніторингу параметрів, що є показниками фізико-хімічних складових якості, крім випадків, коли більші інтервали є виправданими на основі технічних даних і суджень експертів. Для біологічних чи гідроморфологічних складових якості моніторинг робиться принаймні один раз впродовж періоду нагляду-моніторингу.

Для функціонального моніторингу: необхідна частота моніторингу у стосунку до кожного параметру визначається державами-членами таким чином, щоб можна було отримати достатні дані для надійної оцінки стану відповідної складової якості. Орієнтиром є те, що моніторинг має проводитись з інтервалами, які не перевищують зазначені у таблиці нижче, крім випадків, коли довгі інтервали є виправданими на основі технічних даних і суджень експертів.

Частоти мають вибиратися таким чином, щоб досягти прийнятного рівня вірогідності і точності. Оцінки вірогідності і точності, що їх було досягнуто застосовуваною системою моніторингу, вказуються у плані управління басейном ріки.

Частоти моніторингу вибираються такими, щоб було враховано змінність параметрів, що виникає внаслідок дії як природних, так і антропогенних чинників. Час виконання моніторингу вибирається таким чином, щоб звести до мінімуму вплив сезонних коливань на результати і таким чином забезпечити, щоб результати відображали зміни.

У масиві води внаслідок змін, спричинених антропогенним тиском, здійснюється додатковий моніторинг під час різних сезонів того самого року, коли це необхідно, щоб досягти мети.

Складова якості	Ріки	Озера	Перехідні	Прибережні
Біологічний				
Фітопланктон	6 місяців	6 місяців	6 місяців	6 місяців
Інша водна флора	3 роки	3 роки	3 роки	3 роки
Макробезхребетні	3 роки	3 роки	3 роки	3 роки
Риба	3 роки	3 роки	3 роки	
Гідроморфологічні				
Безперервність	6 років			
Гідрологія	постійно	1 місяць		
Морфологія	6 років	6 років	6 років	6 років
Фізико-хімічні				
Температурні умови	3 місяці	3 місяці	3 місяці	3 місяці
Насичення киснем	3 місяці	3 місяці	3 місяці	3 місяці
Солоність	3 місяці	3 місяці	3 місяці	
Стан поживних речовин	3 місяці	3 місяці	3 місяці	3 місяці
Стан підкислення	3 місяці	3 місяці		
Інші забруднювачі	3 місяці	3 місяці	3 місяці	3 місяці
Речовини, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів	1 місяць	1 місяць	1 місяць	1 місяць

1.3.5. Вимоги щодо додаткового моніторингу щодо земель, які підлягають охороні

Зазначені вище необхідні програми моніторингу доповнюються, щоб вони відповідали таким вимогам:

Точки відведення питної води

Масиви поверхневої води, зазначені у статті 7, які дають більше, ніж 100 $м^3$ у день (у середньому), вважаються місцями моніторингу і підлягають такому додатковому моніторингу, який може бути необхідним, щоб задовольнити вимоги цієї статті. Такі масиви відстежуються стосовно викидів усіх речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів, а також всіх інших речовин, що викидаються у значних кількостях, які можуть впливати на стан масиву води і які контролюються відповідно до положень Директиви про питну воду. Моніторинг здійснюється з такими частотами:

Населені пункти, що обслуговуються	Частота
< 10 000	4 на рік
10 000 – 30 000	8 на рік
> 30 000	12 на рік

Зони охорони місць проживання і видів

Масиви води, що формують ці зони, включаються у програму функціонального моніторингу, що на неї є посилання вище, де, на основі оцінювання впливу і нагляду-моніторингу, вони визначаються як такі, для яких є загроза, що вони перестануть відповідати своїм цілям стосовно довкілля згідно статті 4. Моніторинг виконується з метою оцінити величину та вплив всіх значних тисків на ці масиви і, де це є необхідним, оцінити зміни у стані таких масивів, спричинені програмами заходів. Моніторинг продовжується до тих пір, поки зони не почнуть задовольняти вимоги стосовно води, зазначені у законодавстві, за яким вони були визначені, і відповідати своїм цілям за статтею 4.

1.3.6. Стандарти для моніторингу складових якості

Методи, що використовуються для моніторингу типових параметрів, відповідають міжнародним стандартам, зазначеним нижче, або таким іншим національним чи міжнародним стандартам, які забезпечать надання даним еквівалентам наукової якості і здатності до порівняння.

Збір зразків макробезхребетних

ISO 5667-3:1995 Якість води – Збір зразків – Частина 3: Інструкція щодо збереження і обробки зразків

EN 27828:1994 Якість води – Методи збору біологічних зразків – Інструкція щодо збору зразків макробезхребетних бентосу ручною сіткою

EN 28265:1994 Якість води – Методи збору біологічних зразків – Інструкція щодо розробки і використання кількісних пробовідбірників стосовно макробезхребетних бентосу на кам’янистому субстраті у мілких водах

EN ISO 9391:1995 Якість води –

відбір проб у глибоких водах стосовно макробезхребетних – Інструкція щодо використання колонізаційних, якісних і кількісних пробовідбірників

EN ISO 8689-1:1999 Біологічна класифікація рік Частина I: Інструкція щодо інтерпретації даних біологічної якості з досліджень макробезхребетних бентосу у текучих водах

EN ISO 8689-2:1999 Біологічна класифікація рік Частина II: Інструкція щодо подання даних біологічної якості з досліджень макробезхребетних бентосу у текучих водах

Збір зразків макрофітів

Відповідні стандарти CEN / ISO, якщо розроблені

Збір зразків риб

Відповідні стандарти CEN / ISO, якщо розроблені

Збір зразків діатомових водоростей

Відповідні стандарти CEN / ISO, якщо розроблені

Стандарти для фізико-хімічних параметрів

Будь-які доречні стандарти CEN / ISO

Стандарти для гідроморфологічних параметрів

Будь-які доречні стандарти CEN / ISO

1.4. Класифікація та подання інформації про екологічний стан

1.4.1. Порівнянність результатів біологічного моніторингу

(i) Держави-члени започатковують системи моніторингу з метою оцінювання значень біологічних складових якості, зазначених для кожної категорії поверхневої води або для сильно модифікованих і штучних масивів поверхневої води. Застосовуючи процедуру, що подається нижче, до сильно модифікованих чи штучних масивів води, посилання на екологічний стан слід будувати як посилання на екологічний потенціал. Такі системи можуть використовувати окремі види або групи видів, що є репрезентативними стосовно складової якості у цілому.

(ii) Щоб забезпечити порівнянність таких систем моніторингу, результати систем, що їх експлуатує кожна держава-член, виражаються як коефіцієнти екологічної якості для цілей класифікації екологічного стану. Ці коефіцієнти представляють співвідношення між значеннями біологічних параметрів, що спостерігаються стосовно даного масиву поверхневої води, і значеннями цих параметрів за еталонних умов, застосовних до цього масиву. Коефіцієнт виражається як числове значення між нулем і одиницею, причому відмінний екологічний стан представляють значення, близькі до одиниці, а поганий екологічний стан – значення, близькі до нуля.

(iii) Кожна держава-член ділить шкалу коефіцієнтів екологічної якості своєї системи моніторингу для кожної категорії поверхневої води на п’ять класів – від відмінного до поганого екологічного стану, як визначається у Розділі 1.2, наданням числового значення кожній з граничних меж між класами. Значення для граничної межі між класами відмінного і доброго стану і значення для граничної межі між добрим і помірним станом встановлюються виконанням операції інтеркалібрування, описаної нижче.

(iv) Комісія полегшує це виконання інтеркалібрування для гарантування того, щоб ці граничні межі між класами були встановлені відповідно до нормативних визначень у Розділі 1.2 і були такими, що їх можна було б порівнювати в межах держав-членів.

(v) Частковим таким виконанням є полегшення Комісією обміну інформації між державами-членами, що призводить до ідентифікації цілого ряду місць у кожному екорегіоні Співтовариства; ці місця утворять мережу інтеркалібрування. Мережа складається з місць, вибраних з ряду типів масивів поверхневої води, присутньої у межах кожного екорегіону. Для кожного вибраного типу поверхневої води мережа складається з, принаймні, двох місць, що відповідають граничній межі між нормативними визначеннями відмінного і доброго станів, і, принаймні, двох місць, що відповідають граничній межі між нормативними визначеннями доброго і помірного станів. Місця вибираються за допомогою суджень експертів, що базуються на спільних перевірках і усій іншій наявній інформації.

(vi) Система моніторингу кожної держави-члена застосовується до тих місць у мережі інтеркалібрування, що належать і екорегіону, і типу масиву поверхневої води, до якого буде застосовуватися система відповідно до вимог цієї Директиви. Результати цього застосування використовуються для того, щоб встановити числові значення для відповідних граничних меж класів у системі моніторингу кожної держави-члена.

(vii) Комісія повинна розробити проект реєстру місць з метою формування мережі інтеркалібрування. Остаточний реєстр місць встановлюється відповідно до регламентованої процедури, зазначеної у частині 2 статті 21.

(viii) Комісія і держави-члени завершують виконання інтеркалібрування в межах 18 місяців від дати публікації остаточного реєстру.

(ix) Результати виконання інтеркалібрування і значення, встановлені для класифікацій систем моніторингу держав-членів відповідно до підпунктів з i) по viii), призначені для зміни несуттєвих елементів цієї Директиви, доповнюючи її, повинні бути ухвалені відповідно до регламентованої процедури контролю, зазначеної у частині 3 статті 21, та повинні бути опубліковані протягом шести місяців після закінчення інтеркалібрування.

1.4.2. Подання результатів моніторингу і класифікації екологічного стану і екологічного потенціалу

(i) Для категорій поверхневої води класифікація екологічного стану для масиву води репрезентується нижчим із значень результатів біологічного і фізико-хімічного моніторингу для відповідних складових якості, класифікованих за першим стовпчиком таблиці, поданої нижче. Держави-члени надають карту для кожного регіону басейну ріки, що ілюструє класифікацію екологічного стану для кожного масиву води, позначеного кольором згідно другого стовпчика таблиці, поданої нижче з метою відобразити класифікацію екологічного стану масиву води:

Класифікація екологічного стану	Кольоровий код
Відмінний	Синій
Добрий	Зелений
Помірний	Жовтий
Посередній	Оранжевий
Поганий	Червоний

(ii) Для сильно модифікованих і штучних масивів води: класифікація екологічного потенціалу для масиву води є представленою меншим із значень результатів біологічного і фізико-хімічного моніторингу для відповідних складових якості, класифікованих відповідно до першого стовпчика таблиці, поданої нижче. Держави-члени надають карту для кожного району басейну ріки, що ілюструє класифікацію екологічного потенціалу для кожного масиву води, позначену кольором стосовно штучних масивів води згідно другого стовпчика таблиці, наведеної нижче, і стосовно сильно модифікованих масивів води згідно третього стовпчика цієї таблиці:

Класифікація екологічного потенціалу	Кольоровий код	
	Штучні водні масиви	Сильно модифіковані
Добрий і вище	Однакові зелені і світло-сірі смуги	Однакові зелені і темно-сірі смуги
Помірний	Однакові жовті і світло-сірі смуги	Однакові жовті і темно-сірі смуги
Посередній	Однакові оранжеві і світло-сірі смуги	Однакові оранжеві і темно-сірі смуги
Поганий	Однакові червоні і світло-сірі смуги	Однакові червоні і темно-сірі смуги

(iii) Держави-члени також вказують чорною точкою на карті ті масиви води, де брак здатності досягти доброго стану або доброго екологічного потенціалу спричинюється невідповідністю одному або кільком стандартам якості довкілля, які були встановлені для того масиву води стосовно особливих синтетичних і несинтетичних забруднювачів (відповідно до режиму відповідності, встановленого державою-членом).

1.4.3. Подання результатів моніторингу і класифікація хімічного стану

Коли масив води досягає відповідності усім стандартам якості довкілля, встановленим у Додатку IX, стаття 16, та іншому відповідному законодавству Співтовариства, яке встановлює стандарти якості довкілля, він реєструється як такий, що досягає доброго хімічного стану. Якщо ні, масив реєструється як такий, що не може досягти доброго хімічного стану.

Держави-члени надають карту для кожного району басейну ріки, що ілюструє хімічний стан для кожного масиву води, позначений кольором згідно другого стовпчика таблиці, наведеної нижче, з метою відобразити класифікацію хімічного стану масиву води:

Класифікація хімічного стану	Кольоровий код
Добрий	Синій
Неможливість досягти доброго стану	Червоний

ҐРУНТОВА ВОДА

2.1. **Кількісний стан ґрунтової води**

2.1.1. Параметр класифікації кількісного стану

Режим рівня ґрунтової води

2.1.2. Визначення кількісного стану

Складові	Добрий стан
Рівень ґрунтової води	Рівень ґрунтової води у масиві ґрунтової води є таким, що наявні запаси ґрунтової води не перевищуються довгостроковою річною середньою інтенсивністю відведення. Відповідно, рівень ґрунтової води не підлягає антропогенним змінам, таким, які призведуть до: - неможливості досягти цілей стосовно довкілля, визначених згідно статті 4 для асоційованих поверхневих вод, - будь-якого істотного погіршення стану таких вод, - будь-якої значної шкоди для наземних екосистем, що залежать безпосередньо від масиву ґрунтової води, і можуть мати місце тимчасові або постійні зміни напряму потоку, спричинені змінами рівня, у просторово обмеженій зоні, але подібні зворотні процеси не спричинюють вторгнень солоної води або інших вторгнень і не вказують на сталу і явно визначену тенденцію антропогенного походження у напрямі потоку, яка могла б, схоже, спричинювати такі вторгнення.

2.2. Моніторинг кількісного стану ґрунтової води

2.2.1. Мережа моніторингу рівня ґрунтової води

Мережа моніторингу ґрунтової води встановлюється відповідно до вимог статей 7 і 8. Мережа моніторингу проектується так, щоб забезпечити надійну оцінку кількісного стану всіх масивів ґрунтової води або груп масивів, включаючи оцінку наявних запасів ґрунтової води. Держави-члени надають карту або карти, що показують мережу моніторингу ґрунтової води у плані управління басейном ріки.

2.2.2. Густота місць моніторингу

Мережа включає достатньо репрезентативні точки моніторингу з метою оцінки рівня ґрунтової води у кожному масиві ґрунтової води або у кожній групі масивів з урахуванням коротко- і довготермінових коливань у поповненні, щоб, зокрема:

- для масивів ґрунтової води, виявлених як такі, які можуть не досягти цілей стосовно довкілля згідно статті 4, забезпечити достатню густоту точок моніторингу з метою оцінювання впливу відведень і викидів на рівні ґрунтової води,

- для масивів ґрунтових вод, у межах яких ґрунтова вода тече через кордон держави-члена, забезпечити достатні точки моніторингу, які надаються для оцінки напряму і швидкості потоку ґрунтової води через кордон держави-члена.

2.2.3. Частота моніторингу

Частота спостережень є достатньою, щоб дозволити оцінити кількісний стан кожного масиву ґрунтової води або груп масивів з урахуванням коротко- і довготермінових коливань у процесі поповнення. Зокрема:

- для масивів ґрунтової води, визначених як такі, що можуть не досягти цілей стосовно довкілля згідно статті 4, забезпечити достатню частоту вимірювання, щоб оцінити вплив відведень і викидів на рівень ґрунтової води,

- для масивів ґрунтової води, у межах яких ґрунтова вода тече через кордон держави-члена, забезпечити достатню частоту вимірювання, щоб оцінити напрям і швидкість потоку ґрунтової води через кордон держави-члена.

2.2.4. Інтерпретація і представлення кількісного стану ґрунтової води

Результати, отримувані з мережі моніторингу для масиву ґрунтової води або груп масивів використовуються для того, щоб оцінювати кількісний стан цього масиву або цих масивів. Згідно пункту 2.5 держави-члени надають карту остаточної оцінки кількісного стану ґрунтової води, що має кольорові позначки відповідно до такого режиму:

Добрий: зелений

Поганий: червоний

2.3. **Хімічний стан ґрунтової води**

2.3.1. Параметри для визначення хімічного тану ґрунтової води

Провідність

Концентрації забруднювачів

2.3.2. Визначення доброго хімічного стану ґрунтової води

Складові	Добрий стан
Загальний	Хімічний склад ґрунтової води є таким, що концентрації забруднювачів: - як зазначено нижче, не виявляють ознак дії солоних або інших вторгнень - не перевищують стандартів якості, застосовних за іншим відповідним законодавством Співтовариства згідно статті 17 - не є такими, що можуть призвести до неможливості досягти цілей стосовно довкілля, визначених згідно статті 4 для асоційованих поверхневих вод, або викликати істотне погіршення екологічної або хімічної якості таких масивів, або спричинити будь-яке істотне пошкодження наземних екосистем, які залежать безпосередньо від масиву ґрунтової води.
Провідність	Зміни провідності не є показником солоних або інших вторгнень у масив ґрунтової води.

2.4. Моніторинг хімічного стану ґрунтової води

2.4.1. Мережа моніторингу ґрунтової води

Мережа моніторингу ґрунтової води встановлюється відповідно до вимог статей 7 і 8. Мережа моніторингу розробляється так, щоб вона могла забезпечити послідовний і всеохоплюючий огляд хімічного стану ґрунтової води в межах кожного басейну ріки і виявляти присутність довгострокових тенденцій зростання забруднень антропогенного походження.

На основі визначення характеристик і оцінювання впливу, що виконуються відповідно до статті 5 і Додатку II, держави-члени для кожного періоду, до якого застосовується план управління басейном ріки, започатковують програму нагляду-моніторингу. Результати цієї програми використовуються з метою започаткувати програму функціонального моніторингу для застосування її під час періоду плану, що залишається.

Оцінки рівня вірогідності і точності результатів, що їх надають програми моніторингу, відображаються у плані.

2.4.2. Нагляд-моніторинг

Мета

Нагляд-моніторинг робиться з метою:

- доповнити і затвердити процедуру оцінки впливу,
- надати інформацію для використання її у оцінці довготермінових тенденцій як результату змін природних умов і наслідку антропогенної діяльності.

Вибір місць моніторингу

Вибираються достатні місця моніторингу для:

- масивів, що визначаються як такі, що знаходяться під загрозою, відповідно до визначення характеристик, проведеного відповідно до Додатку II,
- масивів, що перетинають кордон держави-члена.

Вибір параметрів

Такий набір головних параметрів відстежується у всіх вибраних масивах ґрунтової води:

- вміст кисню
- значення pH
- провідність
- нітрат
- амоній

Масиви, що визначаються відповідно до Додатку II як такі, що для них існує значна загроза не досягти доброго стану, також відстежуються щодо тих параметрів, що є показниками дії цих тисків.

Трансграничні масиви води також відстежуються щодо тих параметрів, які мають стосунок до охорони всіх використань, що їх підтримує потік ґрунтової води.

2.4.3. Функціональний моніторинг

Мета

Функціональний моніторинг здійснюється у періоди між програмами нагляду-моніторингу, щоб:

- встановити хімічний стан усіх масивів ґрунтової води або груп масивів, визначених як такі, що знаходяться під загрозою,

- встановити наявність будь-якої довготривалої антропогенної тенденції зростання концентрації будь-якого забруднювача.

Вибір місць контролю моніторингу

Функціональний контроль здійснюється стосовно всіх тих масивів ґрунтової води або груп масивів, які на основі оцінки впливу, виконаної відповідно до Додатку II, і нагляду-моніторингу визначаються як такі, яким загрожує те, то вони не досягнуть цілей згідно статті 4. Вибір місця моніторингу також відображає оцінку того, наскільки дані моніторингу з того чи іншого місця є репрезентативними щодо якості відповідного масиву або масивів ґрунтової води.

Частота моніторингу

Функціональний моніторинг здійснюється у періоди між програмами нагляду-моніторингу з частотою, достатньою для виявлення впливів відповідних тисків, але не рідше ніж один раз на рік.

2.4.4. Виявлення тенденцій у забруднювачах

Держави-члени використовують дані нагляду-моніторингу і функціонального моніторингу у виявленні довгострокових антропогенних тенденцій зростання концентрацій забруднювачів і у зміні таких тенденцій на протилежні. Виявляється базовий рік або період, від якого йде відлік початку виявлення тенденції. Виявлення тенденцій робиться для масиву або, де це є доцільним, груп масивів ґрунтової води. Зміна тенденції на протилежну демонструється статистично, і встановлюється рівень вірогідності такого виявлення.

2.4.5. Інтерпретація і опис хімічного стану ґрунтової води

Під час оцінювання стану результати, отримані в окремих точках моніторингу в межах масиву ґрунтової води, збираються докупи для масиву як єдиного цілого. Без порушення Директив, які мають стосунок до справи, і до того, щоб масив ґрунтової води досяг доброго стану, належить для тих хімічних параметрів, що для них у законодавстві Співтовариства були встановлені стандарти якості довкілля:

- вирахувати середнє значення результатів моніторингу у кожній точці масиву ґрунтової води або груп масивів, і

- використовувати ці середні значення відповідно до статті 17 з метою демонстрації узгодження з добрим хімічним станом ґрунтової води.

Згідно пункту 2.5, держави-члени надають карту хімічного стану ґрунтової води з таким кольоровим кодуванням:

Добрий: зелений

Поганий: червоний

Держави-члени також вказують чорною точкою на карті ті масиви ґрунтової води, що характеризуються значною і сталою тенденцією до зростання концентрацій будь-якого забруднювача, що є наслідком впливу діяльності людини. Зворотній напрям тенденції вказується на карті синьою точкою.

Ці карти включаються до плану управління басейном ріки.

2.5. **Подання інформації про стан ґрунтової води**

Держави-члени надають у плані управління басейном ріки карту, що показує для кожного масиву ґрунтової води або груп масивів ґрунтової води кількісний і хімічний стан цього масиву або групи масивів, позначені кольором відповідно до вимог пунктів 2.2.4 і 2.4.5. Держави-члени можуть не подавати окремі карти відповідно до пунктів 2.2.4 і 2.4.5, але у цьому випадку також роблять позначення відповідно до вимог пункту 2.4.5 на карті, яка є потрібною відповідно до цього пункту, тих масивів, що для них має місце значна і стала тенденція до збільшення концентрації будь-якого забруднювача або будь-яка зміна напряму цієї тенденції на протилежний.

ДОДАТОК VI

ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВКЛЮЧЕННЮ ДО ПРОГРАМИ ДІЙ

ЧАСТИНА A

Заходи, необхідні за такими Директивами:

(i) Директива про воду для купання (76/160/ЄЕС);

(ii) Директива про птахів (79/409/ЄЕС);

(iii) Директива про питну воду (80/778/ЄЕС) із змінами, внесеними Директивою (98/83/ЄС);

(iv) Директива (“SEVESO”) про великі аварії (катастрофи) (96/82/ЄС);

(v) Директива про оцінювання впливу на довкілля (85/337/ЄЕС);

(vi) Директива про осад стічних вод (86/278/ЄЕС);

(vii) Директива про переробку міських стоків (91/271/ЄЕС);

(viii) Директива про речовини для захисту рослин (91/414/ЄЕС);

(ix) Директива про нітрати (91/676/ЄЕС);

(x) Директива про місця проживання (92/43/ЄЕС);

(xi) Директива про спільне попередження та запобігання забрудненню (96/61/ЄС).

ЧАСТИНА B

Таким є не виключний перелік додаткових заходів, що їх держави-члени у межах кожного регіону басейну ріки можуть вибрати для затвердження як частину програми заходів, необхідних згідно статті 11 (4):

(i) законодавчі документи

(ii) адміністративні документи

(iii) економічні або фінансові документи

(iv) угоди стосовно довкілля, що перебувають на стадії обговорення

(v) засоби контролю за викидами

(vi) кодекси про належні способи дії

(vii) відродження і відновлення вологих земель

(viii) управління відведенням

(ix) заходи управління за потребою, *inter alia,* сприяння адаптованому сільськогосподарському виробництву, такому, як вирощування культур, що вимагають малої кількості води, у зонах, які уражаються посухами

(x) заходи щодо ефективності повторного використання, *inter alia,* сприяння водоекономним технологіям у промисловості і водозберігаючим методам зрошення

(xi) будівельні проекти

(xii) заводи-опріснювачі

(xiii) проекти відновлення якості

(xiv) штучне поповнення водоносних шарів

(xv) освітні проекти

(xvi) проекти у галузі дослідження, розвитку і демонстрації

(xvii) інші доречні заходи

ДОДАТОК VII

ПЛАНИ УПРАВЛІННЯ БАСЕЙНОМ РІКИ

А. Плани управління басейном ріки охоплюють такі складові:

1. Загальний опис характеристик району басейну ріки, необхідних згідно статті 5 і Додатку II. Він повинен включати:

1.1. для поверхневих вод:

– картування екорегіонів і типів масивів поверхневої води у межах басейну ріки,

– виявлення еталонних умов для типів масивів поверхневої води,

– картування місць знаходження і меж масивів води;

1.2. для ґрунтових вод:

– картування місць знаходження і меж масивів ґрунтової води;

2. зведення значних тисків і впливів діяльності людей на стан поверхневої води і ґрунтової води, включаючи:

– оцінювання забруднення від точкових джерел,

– оцінювання забруднення від дифузних джерел, включаючи висновки щодо використання земель,

– оцінювання тисків на кількісний стан води, включаючи відведення,

– аналіз інших впливів діяльності людей на стан води;

3. виявлення і картування зон охорони, як того вимагають стаття 6 і Додаток IV;

4. карта мереж моніторингу, встановлених для цілей статті 8 і Додатку V, і подання у формі карт результатів програм моніторингу, що виконуються за цими положеннями для стану:

4.1. поверхневої води (екологічний і хімічний);

4.2. ґрунтової води (хімічний і кількісний);

4.3. зон охорони;

5. перелік цілей стосовно довкілля, встановлених відповідно до статті 4 для поверхневих вод, ґрунтових вод і охоронних зон, включаючи, зокрема, виявлення моментів застосування статті 4 (4), (5), (6) і (7), і асоційованої інформації, необхідної згідно цієї статті;

6. висновки економічного аналізу використання води, як вимагають стаття 5 і Додаток III;

7. висновки програми або програм заходів, ухвалених згідно статті 11, включаючи методи досягнення цілей, встановлених відповідно до статті 4;

7.1. основні відомості про заходи, необхідні для впровадження законодавства Співтовариства щодо охорони води;

7.2. звіт про практичні кроки і заходи, ужиті для застосування принципу повернення коштів на водокористування відповідно до статті 9;

7.3. основні відомості про заходи, ужиті, щоб задовольнити вимоги статті 7;

7.4. основні відомості про засоби контролю за викидами і загачування води, включаючи посилання на реєстри та виявлення випадків, коли виключення були зроблені згідно статті 11 (3) (e);

7.5. основні відомості про засоби контролю, ухвалені стосовно викидів із точкових джерел та іншої діяльності, що впливає на стан води відповідно до положень статті 11 (3) (g) і 11 (3) (i);

7.6. виявлення випадків, коди прямі викиди у ґрунтову воду були дозволені відповідно до положень статті 11 (3) (j);

7.7. основні відомості про заходи, ужиті відповідно до статті 16 щодо речовин, боротьба із забрудненням якими вимагає першочергових заходів;

7.8. основні відомості про заходи, ужиті, щоб уникнути або зменшити вплив забруднення від аварій чи катастроф;

7.9. основні відомості про заходи, вжиті, згідно статті 11 (5) для масивів води, які, ймовірно, не зможуть задовольнити вимоги, встановлені відповідно до статті 4;

7.10. докладні відомості про додаткові заходи, визначені як необхідні, щоб задовольнити вимоги, встановлені щодо довкілля;

7.11. докладні відомості про заходи, ужиті, щоб усунути збільшення забруднення морських вод відповідно до статті 11 (6);

8. реєстр будь-яких додаткових детальних програм і планів управління для району басейну ріки, що мають справу з особливими суббасейнами, ділянками, проблемами чи типами води, разом з основними відомостями про їх зміст;

9. основні відомості про інформування широкого загалу і проведені консультації, їх результати і, як наслідок, зміни у плані;

10. список компетентних органів влади відповідно до Додатку I;

11. контактні точки і процедури отримання фонової документації та інформації, зазначеної у статті 14 (1), і, зокрема, детальні відомості про контрольні заходи, ухвалені відповідно до статті 11 (3) (g) і 11 (3) (i) і про фактичні дані моніторингу, зібрані відповідно до статті 8 і Додатку V.

B. Перший вдосконалений варіант плану управління басейном ріки і всі наступні варіанти також містять:

1. звіт про всі зміни чи вдосконалення з моменту публікації попередньої версії плану управління басейном ріки, включаючи звіт про перегляди, що їх слід зробити згідно статті 4 (4), (5), (6) і (7);

2. оцінку прогресу, що його було досягнуто на шляху досягнення цілей стосовно довкілля, включаючи подання результатів моніторингу за період дії попереднього плану у формі карти, а також пояснення щодо будь-яких цілей стосовно довкілля, яких не було досягнуто;

3. основні відомості (з поясненнями) щодо будь-яких заходів, передбачених у більш ранній версії плану управління басейном ріки, яких не було ужито;

4. основні відомості про будь-які додаткові тимчасові заходи, ухвалені згідно статті 11 (5) з моменту публікації попередньої версії плану управління басейном ріки.

ДОДАТОК VIII

ПЕРЕЛІК-ПОКАЖЧИК ОСНОВНИХ ЗАБРУДНЮВАЧІВ

1. Органогалогенні складні сполуки і речовини, що можуть утворювати такі сполуки у водному середовищі.
2. Органофосфорні складні сполуки.
3. Органо-олов'яні сполуки.
4. Речовини і препарати або їх продукти розпаду, у яких були виявлені канцерогенні чи мутагенні властивості або властивості, що можуть впливати на вироблення стероїдів, функції щитовидної залози, репродуктивні чи інші ендокринні функції у водному середовищі чи через нього.
5. Стійкі вуглеводні та стійкі органічні токсичні речовини, що є здатними до накопичення їх живими організмами.
6. Ціаніди.
7. Метал і їх сполуки.
8. Миш'як та його сполуки.
9. Біоциди і речовини-засоби захисту рослин.
10. Речовини у завислому стані.
11. Речовини, що сприяють евтрофікації (зокрема, нітрати і фосфати).
12. Речовини, що здійснюють небажаний вплив на баланс кисню (і можуть вимірюватися з використанням параметрів (БПК, ХПК і т.ін.)

ДОДАТОК IX

ГРАНИЧНІ ЗНАЧЕННЯ ВИДІЛЕНЬ І СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ДОВКІЛЛЯ

"Граничні значення" і "якісні цілі", встановлені відповідно до Директиви 76/464/ЄЕС, вважаються граничними значеннями виділення і стандартами якості довкілля, відповідно, для цілей цієї Директиви. Вони встановлюються у таких Директивах:

(i) Директива про викиди ртуті (82/176/ЄЕС);

(ii) Директива про викиди кадмію (83/513/ЄЕС);

(iii) Директива про ртуть (84/156/ЄЕС);

(iv) Директива про викиди гексахлороциклогексану (84/491/ЄЕС); і

(v) Директива про викиди небезпечних речовин (86/280/ЄЕС).

ДОДАТОК X

РЕЧОВИНИ, БОРОТЬБА ІЗ ЗАБРУДНЕННЯМ ЯКИМИ ВИМАГАЄ ПЕРШОЧЕРГОВИХ ЗАХОДІВ

	CAS номер	**EU номер**	**Назва пріоритетної речовини**
(1)	15972-60-8	240-110-8	Алахлор
(2)	120-12-7	204-371-1	Антрацен
(3)	1912-24-9	217-617-8	Атразин
(4)	71-43-2	200-753-7	Бензол
(5)	відсутній	відсутній	Бромовані дифенілетери
(6)	7440-43-9	231-152-8	Кадмій та його сполуки
(7)	85535-84-8	287-476-5	$C_{10\ 13}$-хлоралкани
(8)	470-90-6	207-432-0	Хлорфенвінфос
(9)	2921-88-2	220-864-4	Хлорпіріфос
(10)	107-06-2	203-458-1	1,2-Дихлоретан
(11)	75-09-2	200-838-9	Дихлорметан
(12)	117-81-7	204-211-0	Ди(2-етилгексил)фталат
(13)	330-54-1	206-354-4	Діурон
(14)	115-29-7	204-079-4	Ендосульфан
	959-98-8	відсутній	(альфа-ендосульфан)
(15)	206-44-0	205-912-4	Флуорантен
(16)	118-74-1	204-273-9	Гексахлоробензол
(17)	87-68-3	201-765-5	Гексахлоробутадієн
(18)	608-73-1	210-158-9	Гексахлороциклогексан
	58-89-9	200-401-2	(гамма-ізомер, Ліндан)
(19)	34123-59-6	251-835-4	Ізопротурон
(20)	7439-92-1	231-100-4	Свинець та його сполуки
(21)	7439-97-6	231-106-7	Ртуть та її сполуки
(22)	91-20-3	202-049-5	Нафталін
(23)	7440-02-0	231-111-4	Нікель та його сполуки
(24)	25154-52-3	246-672-0	Нонілфеноли
	104-40-5	203-199-4	(4-(пара)-нонілфенол
(25)	1806-26-4	217-302-5	Октилфеноли
	140-66-9	відсутній	(пара-терт-октилфенол)
(26)	608-93-5	210-172-5	Пентахлоробензол
(27)	87-86-5	201-778-6	Пентахлорофенол
(28)	відсутній	відсутній	Поліароматичні вуглеводні
	50-32-8	200-028-5	(Бензо(а)пірен)
	205-99-2	205-911-9	(Бензо(b)флуорантен
	191-24-2	205-883-8	(Бензо(g,h,i)перилен
	207-08-9	205-916-6	(Бензо(k)флуорантен)
	193-39-5	205-893-2	(Індено(1,2,3-cd)пірен)

(29)	122-34-9	204-535-2	Симазин
(30)	688-73-3	211-704-4	Трибутилолові сполуки
	36643-28-4	відсутній	(Трибутилолова-катіон)
(31)	12002-48-1	234-413-4	Трихлоробензоли
	120-82-1	204-428-0	(1,2,4-Трихлоробензол)
(32)	67-66-3	200-663-8	Трихлорометан (хлороформ)
(33)	1582-09-8	216-428-8	Трифлуралін

КАРТА А
Система А: Екорегіони для рік і озер

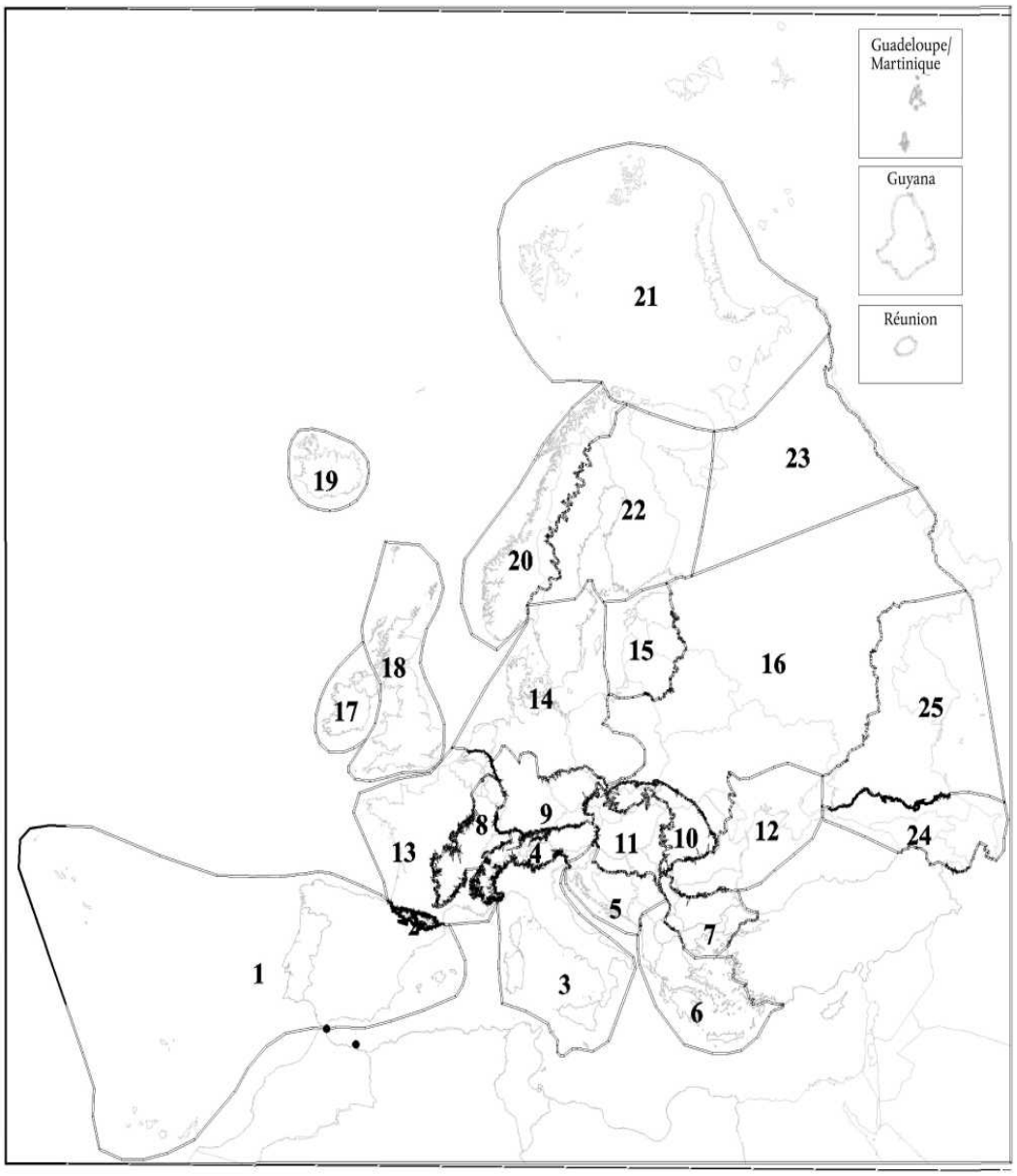

1. Іберійсько-Макронезійський регіон
2. Піренеї
3. Італія, Корсика і Мальта
4. Альпи
5. Динарські західні Балкани
6. Грецькі західні Балкани
7. Східні Балкани
8. Західні нагір'я
9. Центральні нагір'я
10. Карпати
11. Угорська низина
12. Понтійська (Чорноморська) провінція
13. Західні рівнини
14. Центральні рівнини
15. Балтійська провінція
16. Східні рівнини
17. Ірландія і Північна Ірландія
18. Велика Британія
19. Ісландія
20. Північні нагір'я
21. Тундра
22. Фінсько-Скандинавський щит
23. Тайга
24. Кавказ
25. Прикаспійська низовина

КАРТА В
Система А: Екорегіони для перехідних і прибережних вод

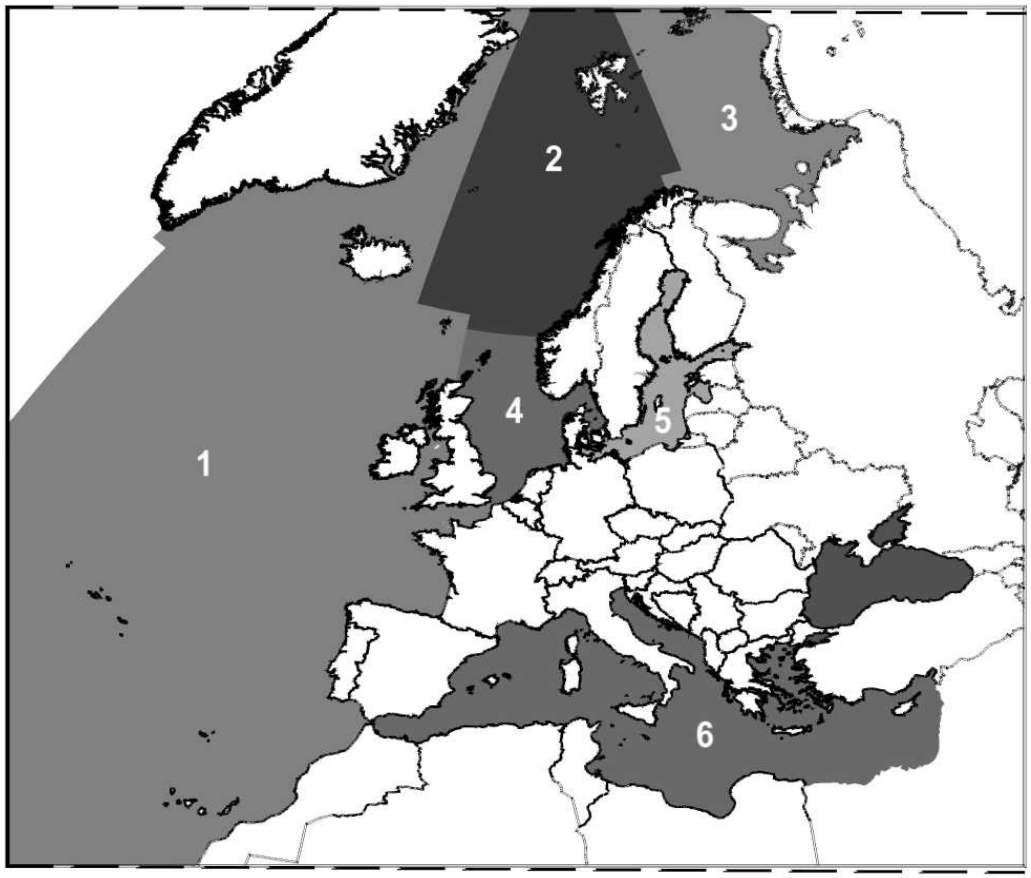

1. Атлантичний океан
2. Норвезьке море
3. Баренцове море
4. Північне море
5. Балтійське море
6. Середземне море

ДИРЕКТИВА РАДИ 98/83/ЄС
від 3 листопада 1998 року

«ПРО ЯКІСТЬ ВОДИ, ПРИЗНАЧЕНОЇ ДЛЯ СПОЖИВАННЯ ЛЮДИНОЮ»

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства та, зокрема, його статтю 130s (1),

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету,

Беручи до уваги висновок Комітету регіонів,

Діючи відповідно до процедури, встановленої в статті 189c,

Оскільки є необхідним привести Директиву Ради 80/778/ЄЕС від 15 липня 1980 року про якість води, призначеної для споживання людиною, у відповідність до науково-технічного прогресу; оскільки досвід, отриманий від імплементації зазначеної Директиви свідчить про необхідність створення належних гнучких та прозорих правових рамок для держав-членів для невідповідностей стандартам; оскільки, крім того, зазначена Директива повинна бути переглянута в світлі Договору про Європейський Союз та, зокрема, принципу субсидіарності;

Оскільки, на дотримання статті 3b Договору, яка передбачає, що дії Співтовариства не повинні перевищувати того, що є необхідним для досягнення цілей Договору, є необхідним переглянути Директиву 80/778/ЄЕС, спрямовуючи увагу на відповідність основним параметрам якості та здоров'я, залишаючи державам-членам свободу додавати інші параметри, які вони вважають належними;

Оскільки, відповідно до принципу субсидіарності, діяльність Співтовариства повинна підтримувати та доповнювати діяльність компетентних органів у державах-членах;

Оскільки, відповідно до принципу субсидіарності, природні та соціально-економічні розбіжності між регіонами Союзу вимагають того, щоб більшість рішень щодо моніторингу, аналізу та заходів для виправлення помилок вживалися на місцевому, регіональному чи національному рівні в тій мірі наскільки ці розбіжності не применшуються заснуванням рамок законів, підзаконних і адміністративних положень, що встановлені у цій Директиві;

Оскільки стандарти Співтовариства щодо основних та запобіжних, пов'язаних із здоров'ям, параметрів якості води, призначеної для споживання людиною, є необхідними для забезпечення визначення мінімальних цілей щодо якості довкілля, яких необхідно досягти у зв'язку із іншими заходами Співтовариства, таким чином, щоб можна було захистити та сприяти сталому використанню води, призначеної для споживання людиною;

Оскільки, з огляду на важливість якості води, призначеної для споживання людиною, для людського здоров'я, є необхідним встановити на рівні

Співтовариства основні стандарти якості, яким вода, призначена для цієї мети, повинна відповідати;

Оскільки є необхідним включити воду, що використовується у харчовій промисловості, окрім випадків, коли буде встановлено, що використання такої води не зашкодить корисності для здоров'я готового продукту;

Оскільки, для того, щоб дати можливість підприємствам з водопостачання відповідати стандартам якості питної води, для забезпечення того, що поверхові та ґрунтові води зберігаються у чистому вигляді, повинні застосовуватися належні заходи із захисту води; оскільки ця ж сама мета може бути досягнута за допомогою застосування належних водоочисних заходів перед постачанням;

Оскільки послідовність європейської водної політики передбачає прийняття у належний строк відповідної рамочної Директиви про воду;

Оскільки є необхідним виключити із сфери застосування цієї Директиви природні мінеральні води та води, що є лікарськими продуктами, оскільки для цих видів води встановлені особливі правила;

Оскільки, якщо відбулося погіршення якості, вимагається вжиття заходів щодо усіх параметрів, що безпосередньо стосуються здоров'я, та щодо інших параметрів; оскільки, крім того, такі заходи повинні бути ретельно узгоджені з імплементацією Директиви Ради 91/414/ЄЕС від 15 липня 1991 року про розміщення продуктів із охорони рослин на ринку, та Директиви 98/8/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 лютого 1998 року про розміщення біоцидних продуктів на ринку;

Оскільки є необхідним встановити індивідуальні параметричні значення щодо рідин, які є важливими на території усього Співтовариства, на рівні, достатньо визначеному для забезпечення можливості досягнення цілей цієї Директиви;

Оскільки параметричні значення ґрунтуються на наявних наукових знаннях та беручи до уваги превентивний принцип; оскільки ці значення відбираються для забезпечення безпечного споживання води, призначеної для споживання людиною, протягом усього періоду життя і, таким чином, відображає високий рівень охорони здоров'я;

Оскільки повинен бути встановлений баланс з метою запобігання як мікробіологічному, так і хімічному ризикам; оскільки, з цією метою, та у світлі майбутнього перегляду параметричних значень, встановлення параметричних значень, що застосовуються до води, призначеної для споживання людиною, повинне ґрунтуватися на міркуваннях охорони здоров'я та методі оцінки ризику;

Оскільки в даний час недостатньо даних, на яких повинні ґрунтуватися параметричні значення щодо хімікатів, що призводять до ендокринних порушень, на рівні Співтовариства, в той час як існує підвищене занепокоєння стосовно потенційного впливу на людство та живу природу шкідливих для здоров'я речовин;

Оскільки, зокрема, стандарти в Додатку I загалом ґрунтуються на керівних роз'ясненнях Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я щодо якості

питної води, та висновку Наукового Дорадчого Комітету при Комісії щодо перевірки токсичності та екотоксичності хімічних сполук;

Оскільки держави-члени повинні встановити значення щодо інших додаткових параметрів, не включених до Додатку I, де є необхідним захист людського здоров'я на їх територіях;

Оскільки держави-члени можуть встановити значення щодо інших додаткових параметрів, не включених до Додатку I, якщо це вважається необхідним з метою забезпечення якості виробництва, розповсюдження та перевірки води, призначеної для споживання людиною;

Оскільки, коли держави-члени вважатимуть за необхідне прийняти стандарти, більш суворі, ніж ті, що встановлені у Додатку I, Частинах A та B, або стандарти щодо додаткових параметрів, не включених до Додатку I, але необхідних для захисту людського здоров'я, вони повинні повідомити Комісію про ці стандарти;

Оскільки держави-члени зобов'язані при запровадженні або здійсненні більш суворих захисних заходів поважати принципи та норми Договору у тому вигляді, в якому вони тлумачаться Судом Справедливості;

Оскільки параметричні значення повинні бути дотримані у місці, де вода, призначена для споживання людиною, надається відповідному споживачу;

Оскільки якість води, призначеної для споживання людиною, може зазнавати впливу внутрішньої системи розподілення; оскільки, крім того, визнається, що ні внутрішня система розподілення, ні її утримання не можуть бути на відповідальності держав-членів;

Оскільки кожна держава-член повинна заснувати програми моніторингу для перевірки того, що вода, призначена для споживання людиною, відповідає вимогам цієї Директиви; оскільки такі програми моніторингу повинні відповідати місцевим потребам та задовольняти мінімальні вимоги щодо моніторингу, встановлені в цій Директиві;

Оскільки методи, що використовуються з метою аналізу якості води, призначеної для споживання людиною, повинні забезпечувати надійність отриманих результатів та можливість їх порівняння;

Оскільки, у випадку невідповідності стандартам, передбаченим цією Директивою, відповідна держава-член повинна розслідувати причину та забезпечити здійснення необхідних відновлювальних робіт якомога швидше для відновлення якості води;

Оскільки є важливим не допускати постачання забрудненої води, що становить потенційну небезпеку для людського здоров'я; оскільки постачання такої води повинно бути заборонено або її використання обмежено;

Оскільки, у випадку невідповідності параметру, який виконує функцію індикатора, відповідна держава-член повинна вирішити, або ця невідповідність становить певний ризик людському здоров'ю; оскільки вона повинна здійснити відновлювальні роботи для відновлення якості води, якщо це є необхідним для захисту людського здоров'я;

Оскільки такі відновлювальні роботи є необхідними для відновлення якості води, призначеної для споживання людиною, відповідно до частини 2 статті 130r Договору, перевага надається діяльності, яка усуває проблему в її основі;

Оскільки держави-члени повинні бути вповноважені, за певних обставин, надавати відступи від цієї Директиви; оскільки, крім того, є необхідним заснувати належні рамки щодо таких відступів, за умови, що вони не можуть становити потенційної загрози людському здоров'ю, та за умови, що постачання води, призначеної для споживання людиною, на відповідній території не може здійснюватись іншим чином за допомогою будь-яких інших відповідних методів;

Оскільки, так як підготовка та розподілення води, призначеної для споживання людиною, може включати використання окремих речовин або матеріалів, вимагається встановити правила для регулювання їх використання з метою уникнути можливого шкідливого впливу на людське здоров'я;

Оскільки науково-технічний прогрес може вимагати швидкого приведення технічних вимог у відповідність до нього, передбачених Додатками II та III; оскільки, крім того, з метою полегшити застосування заходів, що вимагаються для досягнення цієї мети, розробляються положення, що встановлюють порядок, в якому Комісія може прийняти такі зміни за допомогою комітету, що складається із представників держав-членів;

Оскільки споживачі повинні бути достатньо та належно поінформовані про якість води, призначеної для споживання людиною, про будь-які відступи, надані державами-членами, та про будь-які відновлювальні роботи, здійснені компетентними органами; оскільки, крім того, повинні братися до уваги як технічні та статистичні потреби Комісії, так і права особи на отримання достатньої інформації, що стосується якості води, призначеної для споживання людиною;

Оскільки, за виняткових обставин, і щодо географічно визначених територій, може бути необхідним надати державам-членам більш широкі часові рамки для забезпечення відповідності певним положеннями цієї Директиви;

Оскільки ця Директива не повинна впливати на зобов'язання держав-членів щодо строку внесення змін до національного законодавства, або щодо застосування, як показано у Додатку IV,

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Мета

1. Ця Директива стосується якості води, призначеної для споживання людиною.

2. Метою цієї Директиви є захист людського здоров'я від шкідливих впливів будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною, шляхом забезпечення її безпечності та чистоти.

Стаття 2

Визначення

В цілях цієї Директиви:

1. “вода, призначена для споживання людиною” означає:

(a) всю воду, як у її природному стані, так і після обробки, призначену для пиття, готування, приготування їжі або інших побутових цілей, незалежно від її походження та того, чи постачається вона з розподільної мережі, цистерни або в пляшках або контейнерах;

(b) всю воду, що використовується на будь-якому підприємстві харчової промисловості для виробництва, обробки, зберігання або торгівлі продуктами або речовинами, призначеними для споживання людиною, окрім випадків, коли компетентні державні органи вважають, що якість води не може вплинути на безпечність продуктів харчування у їх кінцевому вигляді;

2. “внутрішня розподільна система” означає труби, оснащення та прилади, які встановлюються між кранами, які зазвичай використовуються для споживання людиною, та розподільною мережею, але тільки в тому разі, якщо вони не належать до відповідальності водопостачальника, у його правоздатності водопостачальника згідно з відповідним національним законодавством.

Стаття 3

Винятки

1. Ця Директива не застосовується до:

(a) природних мінеральних вод, що визнані такими компетентними національними органами, відповідно до Директиви Ради 80/777/ЄЕС від 15 липня 1980 про наближення законів держав-членів про використання та торгівлю природними мінеральними водами;

(b) вод, що є лікарськими продуктами у межах визначення Директиви Ради 65/65/ЄЕС від 26 січня 1965 року щодо наближення положень, передбачених законами, підзаконними і адміністративними положеннями для медичних продуктів.

2. Держави-члени можуть звільнити від дії положень цієї Директиви:

(a) воду, призначену тільки для тих цілей, щодо яких компетентні органи вважають, що якість води не має впливу, прямого або опосередкованого, на здоров’я відповідних споживачів;

(b) воду, призначену для споживання людиною з особистого постачання, що надає менше, ніж 10 $м^3$ в день в середньому, або обслуговує менше 50 осіб, окрім випадків, коли вода постачається як частина комерційної або громадської діяльності.

3. Держави-члени, що вдаються до винятків, передбачених частиною 2(b), забезпечують поінформованість відповідного населення про це та про будь-яку діяльність, що може бути вжита для охорони людського здоров’я від шкідливого впливу будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною. Окрім цього, коли є очевидною потенційна загроза людському здоров’ю, що є результатом якості такої води, відповідному населенню одразу ж надається належна консультація.

Стаття 4

Загальні обов'язки

1. Без шкоди своїм зобов'язанням за іншими положеннями Співтовариства, держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення того, що вода, призначена для споживання людиною, є безпечною та чистою. Для потреб дотримання мінімальних вимог цієї Директиви вода, призначена для споживання людиною, є безпечною та чистою, якщо вона:

(a) є вільною від будь-яких мікроорганізмів та паразитів, і від будь-яких речовин, які, у сукупності або концентрації, становлять потенційну загрозу людському здоров'ю, та

(b) відповідає мінімальним вимогам, встановленим у Додатку I, Частини A та B;

і якщо, відповідно до відповідних положень статей 5-8 та 10, та відповідно до Договору, держави-члени вживають усіх інших заходів, необхідних для забезпечення відповідності води, призначеної для споживання людиною, вимогам цієї Директиви.

2. Держави-члени забезпечують, що заходи, які вживаються для імплементації цієї Директиви, ніяким чином не впливають на можливість, прямо або опосередковано, будь-якого погіршення теперішньої якості води, призначеної для споживання людиною, наскільки це є важливим для захисту здоров'я людини, або будь-якого підвищення забруднення вод, що використовуються для виготовлення питної води.

Стаття 5

Стандарти якості

1. Держави-члени встановлюють значення, що застосовуються для води, призначеної для споживання людиною, щодо параметрів, встановлених у Додатку I.

2. Значення, встановлені відповідно до частини 1, не повинні бути менш суворими, ніж ті, що встановлені у Додатку I. Що стосується параметрів, встановлених у Додатку I, Частина C, значення потрібно встановити тільки щодо моніторингу цілей та щодо виконання зобов'язань, передбачених в статті 8.

3. Держава-член встановлює значення для додаткових параметрів, не включених до Додатку I, де цього вимагає охорона людського здоров'я у межах її державної території або її частини. Встановлені значення, як мінімум, повинні задовольняти вимоги пункту (a) частини 1 статті 4.

Стаття 6

Пункт відповідності

1. Параметричні значення, встановлені відповідно до статті 5, повинні бути дотримані:

(a) у випадку, коли вода постачається з розподільної мережі, в пункті, в межах приміщення або установи, в якому вона з'являється з кранів, які зазвичай використовуються для споживання людиною;

(b) у випадку, коли вода постачається з цистерни, в пункті, в якому вона з'являється з цистерни;

(c) у випадку, коли вода розливається у пляшки або контейнери, і призначена для продажу, у пункті, у якому вода розливається в пляшки або контейнери;

(d) у випадку, коли вода використовується на підприємстві харчової промисловості, у пункті, де вода використовується на підприємстві.

2. У випадку, коли вода підпадає під положення частини 1(a), вважається, що держави-члени виконали свої зобов'язання за цією статтею та за статтями 4 та 8(2), коли може бути встановлено, що невідповідність параметричним значенням, встановленим відповідно до статті 5, є результатом внутрішньої розподільної системи або її утримання, окрім приміщень та установ, у які вода постачається для громадськості, таких як школи, лікарні та ресторани.

3. Коли застосовуються положення частини 2 та існує ризик, що вода, що охоплюється частиною 1(a), не відповідає параметричним значенням, встановленим відповідно до статті 5, держави-члени повинні, незважаючи на це, забезпечити:

(a) вжиття належних заходів з метою зменшення або усунення ризику невідповідності параметричним значенням, таких, як консультація власників щодо будь-яких відновлювальних робіт, які вони можуть здійснити, та/або вжиття інших заходів, таких, як належні методи експлуатації, з метою змінити характер або властивості води до її постачання, таким чином, щоб зменшити або усунути ризик невідповідності води параметричним значенням після постачання;

(b) та належне інформування та консультування відповідних споживачів щодо будь-яких можливих додаткових відновлювальних робіт, які вони повинні здійснити.

Стаття 7

Моніторинг

1. Держави-члени вживають усіх необхідних заходів для забезпечення здійснення постійного моніторингу якості води, призначеної для споживання людиною, з метою перевірки відповідності води, яка надається споживачам, вимогам цієї Директиви та, зокрема, параметричним значенням, встановленим відповідно до статті 5. Повинні забиратися проби, які є відображенням якості води, що була спожита протягом року. Крім того, держави-члени повинні вживати усіх необхідних заходів для того, щоб забезпечити, у випадках, коли дезінфекція становить частину підготовки або розподілення води, призначеної для споживання людиною, підтвердження ефективності дезінфекції, що застосовується, а також наскільки можливо низький рівень забруднення внаслідок побічних ефектів дезінфекції без зниження ефективності дезінфекції.

2. З метою відповідності зобов'язанням, передбаченим частиною 1, компетентними органами засновуються належні програми моніторингу для всієї води, призначеної для споживання людиною. Ці програми моніторингу повинні відповідати мінімальним вимогам, встановленим у Додатку II.

3. Компетентними органами визначаються пункти відібрання проб, які повинні задовольняти відповідні вимоги, встановлені в Додатку II.

4. Відповідно до процедури, встановленої в статті 12, можуть бути розроблені керівні роз'яснення Співтовариства щодо моніторингу, передбачені у цій статті.

5. (a) Держави-члени повинні відповідати специфікаціям щодо аналізу параметрів, встановлених у Додатку III.

(b) Можуть бути застосовані методи, відмінні від тих, що визначені у Додатку III, Частині 1, за умови, що можна продемонструвати, що отримані результати є принаймні настільки ж точними, як і результати визначених методів. Держави-члени, які вдаються до альтернативних методів, надають Комісії відповідну інформацію стосовно таких методів та їх еквівалентності.

(c) Для тих параметрів, які перераховані у Додатку III, Частинах 2 та 3, може застосовуватися будь-який метод аналізу, за умови, що він відповідає вимогам, що ним визначені.

6. Держави-члени повинні забезпечити диференційоване проведення додаткового моніторингу рідин та мікроорганізмів, щодо яких жодне параметричне значення не було встановлене відповідно до статті 5, якщо існує підстава підозрювати, що вони можуть бути наявними у кількості або чисельності, що становить потенційну небезпеку для людського здоров'я.

Стаття 8

Відновлювальні роботи та обмеження у використанні

1. Держави-члени забезпечують негайне розслідування будь-якої невідповідності параметричним значенням, встановленим відповідно до статті 5, з метою встановити причину.

2. Якщо, незважаючи на заходи, вжиті щодо відповідності зобов'язанням, накладеним у частині 1 статті 4, вода, призначена для споживання людиною, не відповідає параметричним значенням, встановленим відповідно до статті 5, і підпорядковуючись частині 2 статті 6, відповідна держава-член забезпечує якомога швидше проведення необхідних відновлювальних робіт з метою відновити її якість, та надає перевагу їх примусовому проведенню, зважаючи, серед іншого, на міру, до якої відповідне параметричне значення було перевищено, та на потенційну загрозу людському здоров'ю.

3. Незалежно від того, чи виникла будь-яка невідповідність параметричним значенням, держави-члени забезпечують заборону будь-якого постачання води, призначеної для споживання людиною, що становить потенційну загрозу людському здоров'ю, або її обмежене використання, або здійснення такої іншої діяльності, яка необхідна для захисту людського здоров'я. У таких випадках споживачі негайно інформуються про це та їм надається необхідна консультація.

4. Компетентні органи або інші відповідні органи вирішують, яку діяльність за частиною 3 потрібно здійснити, приймаючи до уваги ризики людському здоров'ю, до яких призведе затримка постачання або обмеження у використанні води, призначеної для споживання людиною.

5. Держави-члени можуть встановити керівні роз'яснення на допомогу компетентним органам у здійсненні їх зобов'язань за частиною 4.

6. У випадку невідповідності параметричним значенням або специфікаціям, визначеним у Додатку I, Частини C, держави-члени вирішують, чи становить ця невідповідність будь-який ризик для людського здоров'я. Вони здійснюють відновлювальні роботи з метою відновлення якості води, у випадках, коли це необхідно з метою захисту людського здоров'я.

7. Держави-члени забезпечують інформування споживачів у випадках, коли здійснюються відновлювальні роботи, окрім випадків, коли компетентні органи вирішують, що невідповідність параметричним значенням є незначною.

Стаття 9

Відступи

1. Держави-члени можуть передбачити відступи від параметричних значень, що встановлені в Додатку, Частині B, або встановлені відповідно до частини 3 статті 5, до максимального значення, визначеного ними, за умови, що ніякий з відступів не становить потенційної небезпеки людському здоров'ю, і за умови, що постачання води, призначеної для споживання людиною, на відповідній території не може здійснюватись інакше за допомогою будь-яких інших відповідних заходів. Відступи обмежуються якомога коротшим періодом часу і не перевищують трьох років, наприкінці яких проводиться перевірка з метою визначити, чи досягнуто належного прогресу. Коли держава-член має намір надати другий відступ, вона подає інформацію про результати перевірки, разом з підставами її рішення щодо другого відступу, Комісії. Жоден такий другий відступ не повинен перевищувати трьох років.

2. За виняткових обставин держава-член може звернутися до Комісії за дозволом щодо третього відступу на період, який не перевищує трьох років. Комісія приймає рішення з будь-якого такого клопотання протягом трьох місяців.

3. Будь-який відступ, наданий відповідно до частин 1 чи 2, визначає наступне:

(a) підстави відступу;

(b) відповідний параметр, результати попереднього відповідного моніторингу та максимальне дозволене значення за цим відступом;

(c) географічну територію, кількість води, що постачається кожного дня, відповідне населення та чи не має це впливу на будь-яке підприємство харчової промисловості;

(d) належну схему моніторингу, у разі необхідності з підвищеною частотою перевірок;

(e) короткий виклад плану необхідних відновлювальних робіт, включаючи розклад роботи та кошторис витрат, а також положення для перегляду;

(f) необхідну тривалість відступу.

4. Якщо компетентні органи вважають невідповідність параметричному значенню незначною, і якщо діяльність, проведена відповідно до частини 2 статті 8, є достатньою для усунення проблеми протягом 30 днів, вимоги частини 3 непотрібно застосовувати.

У такому випадку компетентними органами або іншими відповідними органами встановлюється тільки максимально дозволене значення щодо відповідного параметру, та час, наданий для усунення проблеми.

5. Звернення до частини 4 не дозволяється, якщо протягом попередніх 12 місяців була виявлена невідповідність будь-якому одному параметричному значенню щодо постачання, що існувала протягом більш, ніж 30 днів сумарно.

6. Будь-яка держава-член, яка вдалася до відступів, що передбачені у цій статті, забезпечує негайне інформування населення, що зазнало впливу будь-якого з таких відступів, у належний спосіб щодо відступу та умов, що його регулюють. Крім того, держава-член, якщо необхідно, забезпечує надання консультацій окремим групам населення, для яких відступ може становити особливий ризик.

Ці зобов'язання не застосовуються за обставин, що описані в частині 4, окрім випадків, коли компетентні органи вирішать інше.

7. За винятком відступів, що надаються відповідно до частини 4, держава-член інформує Комісію протягом двох місяців про будь-який відступ щодо окремого постачання води, що перевищує 1000 $м^3$ на день у середньому, або що обслуговує більше 5000 осіб, включаючи інформацію, що вказана в частині 3.

8. Ця стаття не застосовується до води, призначеної для споживання людиною, що подається на продаж у пляшках або контейнерах.

Стаття 10

Забезпечення якості обробки, обладнання та матеріалів

Держави-члени вживають усіх заходів, необхідних для того, щоб забезпечити відсутність жодних речовин або матеріалів для нових установок при підготовці або розподіленні води, призначеної для споживання людиною, або відсутність залишків забруднень, пов'язаних з такими речовинами або матеріалами для нових установок у воді, призначеній для споживання людиною, у концентраціях, що перевищують ті, що необхідні для використання і, прямо або опосередковано, відсутність зниження рівня охорони людського здоров'я, що передбачений цією Директивою; пояснювальний документ та технічні характеристики згідно зі статтею 3 та частиною 1 статті 4 Директиви Ради 89/106/ЄЕС від 21 грудня 1988 року про наближення законів, підзаконних і адміністративних положень держав-членів про будівельні матеріали повинні відповідати вимогам цієї Директиви.

Стаття 11

Перегляд Додатків

1. Принаймні раз в п’ять років Комісія переглядає Додаток I у світлі науково-технічного прогресу та робить пропозиції щодо змін, якщо необхідно, в порядку, встановленому у статті 189c Договору.

2. Принаймні раз на п’ять років Комісія Додатки II та III адаптує до науково-технічного прогресу. Такі зміни, які є необхідними, ухвалюються відповідно до процедури, встановленої в статті 12.

Стаття 12

Процедура комітету

1. Комітет надає допомогу Комісії.

2. При посиланні на цю статтю застосуванню підлягають статті 4 та 7 Рішення 1999/468/ЄС, беручи до уваги його статтю 8.

Період, зазначений у статті 4(3) Рішення1999/468/ЄС, повинен становити три місяці.

3. Комітет ухвалює свої процедурні правила.

Стаття 13

Інформація та звітність

1. Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення надання споживачам достатньої та оновленої інформації про якість води, призначеної для споживання людиною.

2. Без шкоди положенням Директиви Ради 90/313/ЄЕС від 7 червня 1990 року про свободу доступу до інформації про довкілля, кожна держава-член кожні три роки публікує звіт про якість води, призначеної для споживання людиною, з метою інформування споживачів. Перший звіт повинен охоплювати 2002, 2003 та 2004 роки. Кожен звіт повинен включати, як мінімум, усі окремі випадки постачання води, що перевищують 1000м^3 в день у середньому, або обслуговують більш ніж 5000 осіб, і повинен охоплювати три календарні роки і бути оприлюдненим протягом одного календарного року від закінчення звітного періоду.

3. Держави-члени надсилають свої звіти до Комісії протягом двох місяців із дати їх публікації.

4. Формати та мінімальна інформація звіту, що передбачені в частині 2, встановлюються з особливим врахуванням заходів, зазначених у частині 2 статті 3, частинах 2 і 3 статті 5, частині 2 статті 7, статті 8, частинах 6 і 7 статті 9, та частині 1 статті 15, і, якщо необхідно, змінюються відповідно до процедури, встановленої в статті 12.

5. Комісія перевіряє звіти держав-членів та кожні три роки публікує узагальнений звіт про якість води, призначеної для споживання людиною у Співтоваристві. Цей звіт публікується протягом дев’яти місяців з моменту отримання звітів держав-членів.

6. Разом з першим звітом за цією Директивою, як зазначено в частині 2, держави-члени також видають звіт, який направляється до Комісії, про

заходи, яких вони вжили або планують вжити для виконання їх обов'язків відповідно до частини 3 статті 6 та Додатку I, Частини B, примітка 10. Комісія подає, за необхідності, пропозицію щодо формату цього звіту відповідно до процедури, встановленої в статті 12.

Стаття 14

Графік приведення у відповідність

Держави-члени вживають заходів, необхідних для забезпечення відповідності якості води, призначеної для споживання людиною, цій Директиві протягом п'яти років з дати набрання нею чинності, без шкоди Приміткам 2, 4 та 10 Додатку I, Частини B.

Стаття 15

Виняткові обставини

1. Держава-член може, за виняткових обставин і на географічно визначених територіях, подати особливу вимогу Комісії на період, довший, ніж той, що встановлений у статті 14. Додатковий період не повинен перевищувати трьох років, наприкінці яких здійснюється перегляд і подається Комісії, яка може на підставі цього перегляду дозволити другий додатковий період протягом до трьох років. Це положення не застосовується щодо води, призначеної для споживання людиною, що представлена на продаж у пляшках або контейнерах.

2. Будь-яка така вимога, підстави якої повинні бути зазначені, окреслює труднощі, що виникли, та включає, як мінімум, усю інформацію, визначену в частині 3 статті 9.

3. Комісія перевіряє цю вимогу відповідно до процедури, встановленої в статті 12.

4. Будь-яка держава-член, яка має право звернення до цієї статті, забезпечує негайне інформування населення, що зазнало впливу від її звернення, належним чином щодо результату цієї вимоги. Крім того, держава-член, якщо необхідно, забезпечує консультування окремих груп населення, для яких вимога може становити особливий ризик.

Стаття 16

Припинення дії

1. Цим дія Директиви 80/77/ЄЕС припиняється через п'ять років з дати набрання чинності цією Директивою. Згідно з частиною 2, це скасування не шкодить зобов'язанням держав-членів щодо строків перенесення до національного законодавства та щодо застосування, як показано в Додатку IV.

Будь-яке посилання на Директиву, що скасована, тлумачиться як посилання на цю Директиву і читається відповідно до кореляційної таблиці, що встановлена в Додатку V.

2. Як тільки держава-член ухвалює закони, підзаконні і адміністративні положення для виконання цієї Директиви і вживає заходів, що передбачені в

статті 14, ця Директива, а не Директива 80/778/ЄЕС, застосовується до якості води, призначеної для споживання людиною, у цій державі-члені.

Стаття 17

Перенесення до національного законодавства

1. Держави-члени ухвалюють закони, підзаконні і адміністративні положення для виконання цієї Директиви протягом двох років з моменту набрання нею чинності. Вони негайно повідомляють про це Комісію.

Якщо держави-члени ухвалюють такі положення, то вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватись даним посиланням у випадку їхньої офіційної публікації. Методи розробки зазначеного посилання визначаються державами-членами.

2. Держави-члени повідомляють Комісії про тексти основних положень національного права, що вони ухвалюють у сфері, яку охоплює ця Директива.

Стаття 18

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності на 20-ий день після її публікації в *Офіційному віснику Європейських Співтовариств*.

Стаття 19

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК І

ПАРАМЕТРИ ТА ПАРАМЕТРИЧНІ ЗНАЧЕННЯ

ЧАСТИНА А

Мікробіологічні параметри

Параметр	Параметричне значення (кількість/100 мл)
Escherichia coli(E. coli)	0
Ентерококи	0

Наступні параметри застосовуються до води, представленої на продаж у пляшках або контейнерах:

Параметр	Параметричне значення
Escherichia coli (E. coli)	0/250 мл
Ентерококи	0/250 мл
Pseudomonas aeruginosa	0/250 мл
Кількість колоній при температурі 22º С	100 мл
Кількість колоній при температурі 37º С	20 мл

ЧАСТИНА В

Хімічні параметри

Параметр	Параметричне значення	Одиниця виміру	Примітки
Акриламід	0,10	*мкг*/л	Примітка 1
Сурма	5,0	*мкг*/л	
Миш'як	10	*мкг*/л	
Бензол	1,0	*мкг*/л	
Бензопірен	0,010	*мкг*/л	
Бор	1,0	mg/л	
Бромат	10	*мкг*/л	Примітка 2
Кадмій	5,0	*мкг*/л	
Хром	50	*мкг*/л	
Мідь	2,0	*мкг*/л	Примітка 3
Ціанід	50	*мкг*/л	
1,2-дихлороетан	3,0	*мкг*/л	
Епіхлоргідрин	0,10	*мкг*/л	Примітка 1
Фтори	1,5	*мкг*/л	
Свинець	10	*мкг*/л	Примітки 3 та 4
Ртуть	1,0	*мкг*/л	
Нікель	20	*мкг*/л	Примітка 3

Нітрати	50	*мкг*/л	Примітка 5
Нітрити	0,50	*мкг*/л	Примітка 5
Пестициди	0,10	*мкг*/л	Примітки 6 та 7
Пестициди – загалом	0,50	*мкг*/л	Примітки 6 та 8
Багатоядерний ароматичний вуглеводень	0,10	*мкг*/л	Сума концентрацій визначених складових; Примітка 9
Селен	10	*мкг*/л	
Тетрахлоретен та трихлоретен	10	*мкг*/л	Сума концентрацій визначених параметрів
Тригалогенометани – загалом	100	*мкг*/л	Сума концентрацій визначених складових; Примітка 10
Вініл хлорид	0,50	*мкг*/л	Примітка 1

Примітка 1: Параметричне значення стосується залишкової мономерної концентрації у воді, що обчислюється відповідно до опису максимального викиду з відповідного полімеру при контакті з водою.

Примітка 2: Якщо можливо, без зниження ефективності дезінфекції, держави-члени намагаються досягти нижчого значення.

Щодо води, зазначеної в статті 6(1) (a), (b) та (d), відповідність значенню повинна бути досягнута щонайпізніше через 10 календарних років після набрання чинності цією Директивою. Параметричне значення щодо бромату, від п'яти років після набрання чинності цією Директивою до 10 років після набрання нею чинності, становить 25 *мкг*/л.

Примітка 3: Значення, що застосовується щодо проби води, призначеної для споживання людиною, отримується методом вибіркового обстеження, з крану, та береться для того, щоб представляти тижневе середнє значення, спожите споживачами. У відповідних випадках методи вибіркового обстеження та перевірки повинні застосовуватися у гармонізованій формі, встановленій відповідно до статті 7(4). Держави-члени повинні брати до уваги досягнення пікового рівня, що може спричинити небажані наслідки для людського здоров'я.

Примітка 4: Щодо води, зазначеної у статті 6(1) (a), (b) та (d), відповідність значенню повинна бути досягнута, щонайпізніше, через 15 календарних років після набрання чинності цією Директивою. Параметричне значення щодо свинцю, від п'яти років після набрання чинності цією Директивою до 15 років після набрання нею чинності, становить 25 *мкг*/л.

Держави-члени повинні забезпечити вжиття усіх належних заходів для зменшення концентрації свинцю у воді, призначеній для споживання людиною, наскільки можливо за період, необхідний для досягнення відповідності параметричному значенню.

Під час імплементації заходів для досягнення відповідності такому значенню держави-члени повинні поступово надавати перевагу тим випадкам, де концентрація свинцю у воді, призначеній для споживання людиною, є найвищою.

Примітка 5: Держави-члени повинні забезпечити дотримання умови, за якою [нітрат]/50 + [нітрат]/3 ≤ 1, де квадратні дужки означають концентрації у мг/л щодо нітрату (NO_3) та нітриту (NO_2), та дотримання значення 0,10 мг/л для нітритів з попередніми роботами з обробки води.

Примітка 6: "Пестициди означають:

- органічні інсектициди,
- органічні гербіциди,
- органічні фунгіциди,
- органічні нематоциди,
- органічні акарициди,
- органічні альгіциди,
- органічні родентициди,
- органічні сліміциди,
- відповідні продукти (серед іншого, стабілізатори росту) та їх відповідні метаболіти, відходи та продукти реакції.

Тільки ті пестициди, які можуть знаходитися у даному постачанні, необхідно контролювати.

Примітка 7: Параметричне значення застосовується до кожного окремого пестициду. У випадку альдрину, дильдрину, гептахлору та гептахлорного епоксидну, параметричне значення становить 0,030 *мкг*/л.

Примітка 8: "Пестициди – загалом" означає суму всіх окремих пестицидів, що виявлені та кількість яких встановлена під час процедури моніторингу.

Примітка 9: Визначеними складниками є:

- бензо(b)флуорантен,
- бензо(k)флуорантен,
- бензо(ghi)перилен,
- індено(1,2,3-cd)пирен.

Примітка 10: Якщо можливо, без зниження ефективності дезинфекції, держави-члени намагаються досягти нижчого значення.

Визначеними складниками є: хлороформ, бромоформ, дибромохлорометан, бромодихлорометан.

Щодо води, зазначеної у статті 6(1) (a), (b) та (d), відповідність значенню повинна бути досягнута щонайпізніше через 10 календарних років після набрання чинності цією Директивою. Параметричне значення щодо загальної кількості тригалогенометанів, від п'яти років після набрання чинності цією Директивою до 10 років після набрання нею чинності, становить 150 *мкг*/л.

Держави-члени повинні забезпечити вжиття усіх належних заходів для зниження концентрації тригалогенометанів у воді, призначеній для споживання людиною, наскільки можливо за період, необхідний для досягнення відповідності параметричному значенню.

Під час імплементації заходів для досягнення відповідності такому значенню держави-члени повинні поступово надавати перевагу тим регіонам, де концентрація тригалогенометанів у воді, призначеній для споживання людиною, є найвищою.

ЧАСТИНА С

Індикатор параметрів

Параметр	Параметричне значення	Одиниця виміру	Примітки
Алюміній	200	*мкг*/л	
Амоній	0,50	*мкг*/л	
Хлорид	250	*мкг*/л	Примітка 1
Clostridium perfringens (включаючи спори)	0	кількість/100 мл	Примітка 2
Колір	Прийнятне для споживачів та без аномальних змін		
Провідність	2500	μS см$^{-1}$ при температурі 20º С	Примітка 1
Концентрація іонів водню	≥ 6,5 та ≤ 9,5	Одиниці pH	Примітки 1 та 3
Залізо	200	*мкг*/л	
Марганець	50	*мкг*/л	
Запах	Досяжна для споживачів та без великих змін		
Окислюваність	5,0	мг/л O_2	Примітка 4
Сульфат	250	мг/л	Примітка 1
Натрій	200	мг/л	
Смак	Прийнятне для споживачів та без аномальних змін		
Кількість колоній при температурі 22º	Без аномальних змін		
Коліподібні бактерії	0	кількість/100 мл	Примітка 5
Загальна частка органічного вуглеводню (ЗОВ)	Без аномальних змін		Примітка 6
Мутність	Прийнятне для споживачів та без аномальних змін		Примітка 7

РАДІОАКТИВНІСТЬ

Параметр	Параметричне значення	Одиниця виміру	Примітки
Тритій	100	Бекерель/л	Примітки 8 та 10
Загальна доза іонізуючого опромінення	0,10	mSv/рік	Примітки 9 та 10

Примітка 1: Вода не повинна викликати корозію.

Примітка 2: Цей параметр не потрібно вимірювати окрім випадків, коли вода походить з поверхневих вод, або зазнає їх впливу. У разі невідповідності цьому параметричному значенню, відповідна держава-член повинна перевірити постачання з метою забезпечення відсутності потенційної небезпеки для людського здоров'я, що виникає за наявності хвороботворних мікроорганізмів, наприклад, криптоспоридій. Держави-члени включають результати усіх таких досліджень до звітів, які вони повинні представити за статтею 13(2).

Примітка 3: Щодо стоячої води у пляшках або контейнерах, мінімальне значення може бути скорочене до 4,5 одиниць pH.

Щодо води у пляшках або контейнерах, які природно багаті, або штучно збагачені вуглекислим газом, мінімальне значення може бути нижчим.

Примітка 4: Цей параметр не потребує виміру при аналізі параметру ЗОВ.

Примітка 5: Щодо води у пляшках або контейнерах, одиницею виміру є кількість/100 мл.

Примітка 6: Цей параметр не потребує виміру щодо постачання, що становить менше 10000 $м^3$ в день.

Примітка 7: У разі обробки поверхневої води, держави-члени повинні прагнути до параметричного значення, яке не перевищує 1,0 ОВНМ (одиниці виміру нефелометричної мутності) у воді після обробки.

Примітка 8: Частота моніторингу встановлюється далі в Додатку II.

Примітка 9: За винятком тритію, калію -40, радону та продуктів розпаду радону; частота моніторингу; методи моніторингу та найбільш значні місцезнаходження пунктів моніторингу встановлюються далі в Додатку II.

Примітка 10: 1. Пропозиції, що вимагаються Приміткою 8 про частоту проведення моніторингу, методів моніторингу та найбільш значних місцезнаходжень пунктів моніторингу у Додатку II, ухвалюються відповідно до процедури, встановленої в статті 12. Під час розгляду цих пропозицій, Комісія приймає до уваги, серед іншого, відповідні положення чинного законодавства або належних програм моніторингу, включаючи результати моніторингу, що випливають з них. Комісія подає ці пропозиції найпізніше протягом 18 місяців з дати, зазначеної у статті 18 цієї Директиви.

2. Від держави-члена не вимагається здійснювати моніторинг питної води на тритій або радіоактивність з метою встановити загальну дозу іонізуючого опромінення, у випадках, коли вона вважає на підставі іншого здійсненого моніторингу, що рівні тритію розрахованої загальної дози іонізуючого випромінювання є набагато нижчими за параметричне значення. У цьому випадку вона повідомляє підстави свого рішення Комісії, включаючи результати цього іншого здійсненого моніторингу.

ДОДАТОК II

МОНІТОРИНГ

ТАБЛИЦЯ А

Параметри, які необхідно проаналізувати

1. Моніторинг перевірок

Метою моніторингу перевірок є постійне надання інформації про органолептичну та мікробіологічну якість води, що постачається для споживання людиною, а також інформації про ефективність обробки питної води (зокрема, про дезінфекцію), якщо вона має місце, з метою визначити чи вода, призначена для споживання людиною, відповідає відповідним параметричним значенням, встановленим у цій Директиві.

Наступні параметри підлягають моніторингу перевірки. Держави-члени можуть додати інші параметри до цього списку, якщо вони вважатимуть це за доцільне.

Алюміній
Амоній
Колір
Провідність
Clostridium perfingens (включаючи спори)
Escherichia coli (*E. coli*)
Концентрація іонів водню
Залізо
Нітрит
Запах
Pseudomonas aeruginosa
Смак
Кількість колоній при температурі 22º C та 37º C
Коліподібні бактерії
Мутність

2. Моніторинг аудиту

Метою моніторингу аудиту є надання інформації, необхідної для визначення дотримання усіх параметричних значень Директиви. Усі параметри, встановлені відповідно до статті 5(2) та (3), повинні підлягати моніторингу аудиту, окрім випадків, якщо компетентними органами може бути встановлено за період часу, визначений ними, що є малоймовірним, що параметр є наявним у даному постачанні у концентраціях, які могли б призвести до ризику порушення відповідного параметричного значення. Цей пункт не застосовується до параметрів радіоактивності, які, підлягаючи приміткам 8, 9 та 10 у Додатку II, Частина C, будуть підлягати моніторингу відповідно до вимог до моніторингу, що ухвалені за статтею 12.

ТАБЛИЦЯ В1

Мінімальна частота відбору проб та аналізів води, призначеної для споживання людиною, що постачається з розподільної мережі або із цистерни, або використовується на підприємстві харчової промисловості

Держави-члени повинні брати проби у пунктах відповідності, як визначено у статті 6(1), для забезпечення відповідності води, призначеної для споживання людиною, вимогам цієї Директиви. Проте, у випадку постачання з розподільної мережі, держава-член може брати проби у межах зони постачання чи у місці здійснення робіт з обробки для окремих параметрів, якщо може бути продемонстровано, що не буде жодних змін, що суперечать розрахованому значенню відповідних параметрів.

Об'єм води, що розподіляється або виробляється кожен день у межах зони постачання (Примітки 1 та 2), $м^3$	Кількість проб для моніторингу перевірок на рік (Примітки 3, 4 та 5)	Кількість проб для моніторингу аудиту на рік (Примітки 3 та 5)
≤ 100	(Примітка 6)	(Примітка 6)
>100 ≤1000	4	1
>1000 ≤10000	4	1 +1 для кожних 300 $м^3$/d та частини з цього загального об'єму
>10000 ≤100000	+3 для кожних 1000 $м^3$/d та частини з цього загального об'єму	3 +1 для кожних 10 000 $м^3$/d та частини з цього загального об'єму
>100000		10 +1 для кожних 25 000 $м^3$/d та частини цього загального об'єму

Примітка 1: Зона постачання є географічно-визначеною територією, у межах якої вода, призначена для споживання людиною, надходить з одного чи більше джерел, та у межах якої якість води може вважатися приблизно однаковою.

Примітка 2: Об'єми обчислюються як середні значення за календарний рік. Держава-член може використовувати певну кількість населення у зоні постачання замість об'єму води для визначення мінімальної частоти, приймаючи споживання води на рівні 200 л в день на душу населення.

Примітка 3: У випадку періодичного короткочасного постачання, частота здійснення моніторингу води, що розподіляється цистернами, визначається відповідною державою-членом.

Правка 4: Для різних параметрів у Додатку I держава-член може скоротити кількість проб, що визначена в таблиці, якщо:

(a) значення результатів, отриманих з проб, що були взяті протягом періоду, що складає принаймні два послідовні роки, є постійними та значно кращими за рамки, встановлені в Додатку I, та

(b) не існує фактору, який може спричинити погіршення якості води.

Найнижча частота, що застосовується, не повинна бути меншою за 50% від кількості проб, що визначена в таблиці, окрім окремого випадку, що зазначений у примітці 6.

Примітка 5: Наскільки можливо, кількість проб повинна розподілятися рівномірно у часі та просторі.

Примітка 6: Частота визначається відповідною державою-членом.

ТАБЛИЦЯ B2

Мінімальна частота відбору проб та аналізу води у пляшках або контейнерах, призначених для продажу

Об'єм води, що виготовляється для продажу у пляшках або контейнерах кожного дня, $м^3$	Моніторинг перевірок, кількість проб на рік	Моніторинг аудиту, кількість проб на рік
≤10	1	1
>10 ≤60	12	1
>60	+1 на кожні 5 $м^3$ та частину з цього загального об'єму	+1 на кожні 100 $м^3$ та частину з цього загального об'єму

ДОДАТОК III

СПЕЦИФІКАЦІЇ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПАРАМЕТРІВ

Кожна держава-член повинна забезпечити наявність системи аналітичного контролю якості в будь-якій лабораторії, в якій аналізуються проби, що час від часу підлягає перевірці особою, яка не підпорядковується лабораторії, і призначена для цієї мети компетентним органом.

1. Параметри, щодо яких методи аналізу є визначеними

Наступні принципи щодо методів аналізу мікробіологічних параметрів надаються або для довідкової інформації кожен раз, коли надається метод ЄКС/МОС, або для керівництва, до можливого майбутнього прийняття, відповідно до процедури, встановленої в статті 12, подальших міжнародних методів ЄКС/МОС щодо цих параметрів. Держави-члени можуть використовувати альтернативні методи за умови дотримання положень статті 7(5).

Коліподібні бактерії та *Escherichia coli* (*E. coli*) (МОС 9308-1)

Ентерококи (МОС 7899-2)

Pseudomonas aeruginosa (prEH МОС 12780)

Перерахування культивованих мікроорганізмів – Кількість колоній при температурі 22° С (prЄН МОС 6222)

Перерахування культивованих мікроорганізмів – Кількість колоній при температурі 37° С (prЄН МОС 6222)

Clostridium perfringens (включаючи спори)

Стерилізація фільтруванням через мікропористу мембрану, що слідує за анаеробною інкубацією мембрани на m-CP агар (Примітка 1) при температурі 44 ± 1°C протягом 21 ± 3 годин. Підрахуйте кількість колоній жовтої мутності, які набрали рожевого або червоного кольору після впливу випарів гідроксиду амонію протягом 20-30 секунд.

Примітка 1: Склад m-PC агару становить:

Основне середовище живлення	
Триптоз	30 г
Дріжджовий екстракт	20 г
Сахароза	5 г
L-цистеїн гідрохлорид	1 г
$MgSO_4 \cdot 7H_2O$	0,1 г
Бромокресол фіолетовий	40 мг
Агар	15 г
Вода	1000 мл

Розкладіть складові основного середовища, приведіть показник водню у відповідність до 7,5, та стерилізуйте в автоклаві при температурі 121°C протягом 15 хвилин. Дайте середовищу охолонути та додайте:

D-циклосерин	400 мг
Поліміксин-B сульфат	25 мг
Індоксил-ß-D-глюкозит	60 мг
розчинений у 8 мл стерильної води перед додаванням	
Фільтр – стерилізований 0,5% розчин фенолфталеїн дифосфату	20 мл
Фільтр – стерилізований 4,5% $FeCl_3 \cdot 6H_2O$	2 мл

2. Параметри, для яких є визначеними характеристики виконання

2.1. Для наступних параметрів визначені робочі характеристики полягають у тому, що метод аналізу, що використовується, повинен, як мінімум, давати змогу виміряти концентрації, рівні параметричному значенню з визначеною мірою точності, правильності та межами виявлення. Незалежно від чутливості методу аналізу, який використовується, результат повинен бути виражений з використанням принаймні тієї ж кількості десятинних дробів, що й у параметричному значенні, що розглядається в Додатку I, Частинах B та C.

Параметри	Точність, % параметричного значення (Примітка 1)	Правильність, % параметричного значення (Примітка 2)	Межі виявлення, % параметрич-ного значення (Примітка 3)	Примітки
Акриламід	Контролюється технічною характеристикою продукту			
Алюміній	10	10	10	
Амоній	10	10	10	
Сурма	25	25	25	
Миш'як	10	10	10	
Бензо(а)пирен	25	25	25	
Бензол	25	25	25	
Бор	10	10	10	
Бромат	25	25	25	
Кадмій	10	10	10	
Хлорид	10	10	10	
Хром	10	10	10	
Провідність	10	10	10	
Мідь	10	10	10	
Ціанід	10	10	10	Примітка 4
1,2-дихлоретан	25	25	10	
Епіхлорогідрин	Контролюється технічною характеристикою продукту			
Фтори	10	10	10	
Залізо	10	10	10	
Свинець	10	10	10	
Марганець	10	10	10	
Ртуть	20	10	20	
Нікель	10	10	10	
Нітрат	10	10	10	
Нітрит	10	10	10	
Непровідність кисню	25	25	10	Примітка 5
Пестициди	25	25	25	Примітка 6
Багатоядерні ароматичні вуглеводні	25	25	25	Примітка 7
Селен	10	10	10	
Натрій	10	10	10	
Сульфат	10	10	10	
Тетрахлоретан	25	25	10	Примітка 8
Трихлороетен	25	25	10	Примітка 8
Тригалометан – загалом	25	25	10	Примітка 7
Вініл хлорид	Контролюється технічною характеристикою продукту			

2.2. Щодо концентрації іонів водню визначені робочі характеристики полягають у тому, що метод аналізу, що використовується, повинен давати

змогу виміряти концентрації, рівні параметричному значенню з точністю 0,2 pH, та правильністю 0,2 pH одиниці виміру.

Примітка 1: Точність є систематичною похибкою і є різницею між середнім значенням великої кількості замірів та точним значенням.

Примітка 2: Правильність є випадковою похибкою і зазвичай виражається як стандартне відхилення (у межах та між групою) у розходженні результатів щодо середнього значення. Прийнятною є правильність, що становить подвоєне значення відносного стандартного відхилення.

Примітка 3: Межами виявлення є:

- троєкратне значення відносного в межах стандартного відхилення в межах групи природної проби, що включає низьку концентрацію параметру, або
- п'ятикратне значення відносного у межах стандартного відхилення в межах групи чистої проби.

Примітка 4: Метод повинен встановлювати загальний вміст ціаніду в усіх формах.

Примітка 5: Окислення повинно проводитись протягом 10 хвилин при температурі 100 °C у кислотному середовищі з використанням перманганату.

Примітка 6: Робочі характеристики застосовуються щодо кожного окремого пестициду та залежать від відповідного пестициду. Межі виявлення можуть бути недосяжними для усіх пестицидів в даний час, але держави-члени повинні прагнути досягти цього стандарту.

Примітка 7: Робочі характеристики застосовуються щодо окремих речовин, визначених як 25 % параметричного значення у Додатку I.

Примітка 8: Робочі характеристики застосовуються щодо окремих речовин, визначених як 50 % параметричного значення у Додатку I.

3. Параметри, щодо яких жоден метод аналізу не є визначеним

Колір
Запах
Смак
Загальний показник органічного карбону
Мутність (Примітка 1)

Примітка 1: Для моніторингу мутності в оброблюваній поверхневій воді визначені робочі характеристики полягають у тому, що метод аналізу, що використовується, повинен принаймні надавати змогу виміряти концентрації, рівні параметричному значенню з точністю 25%, правильністю 25% та 25% межами виявлення.

ДОДАТОК IV

КІНЦЕВІ СТРОКИ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ

Директива 80/778/ЄЕС Впровадження 17.7.1982 Застосування 17.7.1985 Всі держави-члени, окрім Іспанії, Португалії та нової провінції Länder в Німеччині	Директива 81/858/ЄЕС (Адаптації згідно з приєднанням Греції)	Акт про приєднання Іспанії та Португалії Іспанія: впровадження 1.1.1986, застосування 1.1.1986 Португалія: впровадження 1.1.1986, застосування 1.1.1986	Директива 90/656/ЄЕС для нової провінції Länder в Німеччині	Акт про приєднання Австрії, Фінляндії та Швеції Австрія: впровадження 1.1.1995, застосування 1.1.1995	Директива 91/692/ЄЕС
Статті 1 – 14			Застосування 31.12.1995		
Стаття 15	Змінено починаючи з 1.1.1981	Змінено починаючи з 1.1.1986			
Стаття 16					
Стаття 17					Стаття 17(a) включена
Стаття 18					
Стаття 19		Змінено	Змінено		
Стаття 20					
Стаття 21					

ДОДАТОК V

КОРЕЛЯЦІЙНА ТАБЛИЦЯ

Ця Директива	Директива 80/778/ЄЕС
Стаття 1(1)	Стаття 1(1)
Стаття 1(2)	—
Стаття 2(1) (a) та (b)	Стаття 2
Стаття 2(2)	—
Стаття 3(1) (a) та (b)	Стаття 4(1)
Стаття 3(2) (a) та (b)	—
Стаття 3(3)	—
Стаття 4(1)	Стаття 7(6)
Стаття 4(2)	Стаття 11
Стаття 5(1)	Стаття 7(1)
Стаття 5(2) перше речення	Стаття 7(3)
Стаття 5(2) друге речення	—
Стаття 5(3)	—
Стаття 6(1)	Стаття 12(2)
Стаття 6(2) – (3)	—
Стаття 7(1)	Стаття 12(1)
Стаття 7(2)	—
Стаття 7(3)	Стаття 12(3)
Стаття 7(4)	—
Стаття 7(5)	Стаття 12(5)
Стаття 7(6)	—
Стаття 8	—
Стаття 9(1)	Стаття 9(1) та Стаття 10(1)
Стаття 9(2) – (6)	—
Стаття 9(7)	Стаття 9(2) та Стаття 10(3)
Стаття 9(8)	—
Стаття 10	Стаття 8
Стаття 11(1)	—
Стаття 11(2)	Стаття 13

ДИРЕКТИВА РАДИ 91/271/ЄЕС
від 21 травня 1991 року

«ПРО ОЧИЩЕННЯ МІСЬКИХ СТІЧНИХ ВОД»

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства та, зокрема, його статтю 130s,

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського Парламенту,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету,

Оскільки Резолюцією Ради від 28 червня 1998 року про захист Північного моря та інших водойм у Співтоваристві Комісії запропоновано подати пропозиції стосовно заходів, яких потрібно вжити на рівні Співтовариства, з очистки міських стічних вод;

Оскільки забруднення внаслідок недостатньої очистки стічних вод в одній з держав-членів часто впливає на якість води в інших державах-членах; оскільки, відповідно до статті 130r, вжиття заходів на рівні Співтовариства є необхідним;

Оскільки, з метою уникнення згубного впливу недостатньо очищених міських стічних вод на навколишнє природне середовище, виникає загальна необхідність вторинної очистки міських стічних вод;

Оскільки є необхідність встановлення більш жорстких вимог до очистки стічних вод в екологічно уразливих зонах; оскільки в деяких менш екологічно уразливих зонах первинну очистку стічних вод можна вважати достатньою;

Оскільки промислові стічні води, які надходять в системи каналізації стічних вод, а також скид стічних вод і видалення осаду із підприємств з очистки міських стічних вод підпорядковуються правилам та нормам і/або спеціальним санкціям;

Оскільки промислові стоки від деяких галузей промисловості, що піддаються біологічному розкладанню, і які перед скидом у водойми не потрапляють на підприємства з очистки стічних вод, повинні відповідати спеціальним вимогам;

Оскільки потрібно заохочувати рециклінг осаду, який утворюється при очистці стічних вод; оскільки скид осадів в поверхневі водойми слід поступово припинити;

Оскільки необхідно проводити моніторинг очисних підприємств, водойм, в які скидаються стоки, та використання осадів, щоб гарантувати, що навколишнє природне середовище захищене від негативного впливу скиду стічних вод;

Оскільки важливо надати громадськості інформацію щодо очистки стічних вод та осадів у формі періодичних звітів;

Оскільки держави-члени повинні заснувати та представити Комісії національні програми з імплементації цієї Директиви;

Оскільки Комітет буде заснований з метою надання допомоги Комісії з питань імплементації цієї Директиви та її адаптації до технічного прогресу,

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Ця Директива стосується збору, очистки та скиду міських стічних вод, а також очистки та скиду стічних вод від певних галузей промисловості.

Метою Директиви є захист навколишнього природного середовища від негативного впливу вищевказаних скидів стічних вод.

Стаття 2

Для цілей цієї Директиви вказані нижче терміни мають такі значення:

1. міські стічні води: побутові стічні води або суміш побутових і промислових стічних вод і/або дощових вод;

2. побутові стічні води: стічні води житлових кварталів і комунальних підприємств, основним джерелом яких є метаболізм людини та побутова діяльність;

3. промислові стічні води: будь-які стічні води, які скидаються з суб'єктів власності, що використовуються для торгівлі або виробництва, і які не є побутовими відходами або дощовими водами.

4. агломерація: територія, на якій концентрація населення та/або економічної діяльності є достатньою для каналізації стічних вод і переправки їх до підприємства з очистки стічних вод або місця їх остаточного скиду;

5. система каналізації: система труб, яка використовується для збору та транспортування стічних вод;

6. 1 п.е. (популяційний еквівалент): навантаження органічними речовинами, які підлягають біологічному розкладенню, з п'ятиденним біохімічним споживанням кисню (БСК5), що дорівнює 60 грам кисню на день;

7. первинна очистка: очистка міських стічних вод за допомогою фізичних та/або хімічних процесів, включаючи осідання суспендованих частинок твердих речовин, або інших процесів, в яких БСК5 у вихідних стічних водах перед скидом зменшено щонайменше на 20%, а кількість суспендованих частинок твердих речовин у вихідних стічних водах зменшено щонайменше на 50%.

8. вторинна очистка: очистка міських стічних вод за допомогою процесу, що як правило включає біологічну очистку із вторинним осіданням, або іншого процесу, який забезпечує додержання вимог, визначених у Таблиці 1 Додатку I;

9. належна очистка: очистка міських стічних вод за допомогою будь-якого процесу та/або системи скиду, після якої в водоймі, в яку ці води скидаються після очистки, забезпечується дотримання відповідних стандартів якості води і умов, передбачених цією та іншими Директивами Співтовариства;

10. осад: залишковий осад, очищений чи неочищений, що походить від підприємств з очистки міських стічних вод;

11. евтрофікація: збагачення води поживними речовинами, особливо сполуками азоту та/або фосфору, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя, внаслідок чого виникає небажане порушення балансу організмів у воді, а також зниження її якості;

12. естуарій: перехідна зона в гирлі ріки між прісною водою та прибережними морськими водами. Держави-члени визначають зовнішні (в напрямку до моря) межі естуаріїв для цілей цієї Директиви в рамках програми імплементації відповідно до положень частини 1 та 2 статті 17;

13. прибережні води: води, які знаходяться за межами лінії найбільшого відпливу або за зовнішніми межами естуарію.

Стаття 3

1. Держави-члени забезпечують всі агломерації системами каналізації міських стічних вод,

- до 31 грудня 2000 року – ті агломерації, популяційний еквівалент яких дорівнює або перевищує 15 000, та

- до 31 грудня 2005 року – ті агломерації, популяційний еквівалент яких становить 2 000 – 15 000.

Що стосується скидів міських стічних вод у водойми, які вважаються "уразливими зонами" за визначенням, наведеним в статті 5, держави-члени забезпечують встановлення систем каналізації до 31 грудня 1998 року у агломераціях з п.е. більшим за 10 000.

Якщо створення системи каналізації не виправдовує себе через те, що її впровадження не буде корисним для навколишнього природного середовища або пов'язане з надмірними витратами, повинні використовуватися індивідуальні або інші відповідні системи, які забезпечують такий самий рівень захисту довкілля.

2. Системи каналізації, описані в частині 1, відповідають вимогам частини (А) Додатку І. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

Стаття 4

1. Держави-члени забезпечують вторинну або еквівалентну їй очистку міських стічних вод, які потрапляють в системи каналізації, в такі строки:

- до 31 грудня 2000 року – для всіх стоків агломерацій з п.е. більшим за 15 000,

- до 31 грудня 2005 року – для всіх стоків агломерацій з п.е. від 10 000 до 15 000,

- до 31 грудня 2005 року – для стоків, які скидаються в прісноводні водойми та естуарії з агломерацій з п.е. від 2 000 до 10 000.

2. Очистка міських стічних вод, які скидаються у водойми, розташовані у високогорних регіонах (понад 1500 метрів над рівнем моря), де складно застосовувати ефективну біологічну очистку через низькі температури, може проводитися без чіткого дотримання вимог частини 1 за умови наявності висновку детального дослідження про відсутність негативного впливу цих стоків на навколишнє природне середовище.

3. Стоки, які скидаються з підприємств з очистки міських стічних вод, описаних в частині 1 та 2, відповідають вимогам, визначеним в частині В Додатку І. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, яка встановлена в статті 18.

4. Навантаження речовинами, виражене в п.е., обчислюється виходячи з максимального середнього за тиждень навантаження

речовинами в стоках, що поступають на очисні споруди протягом року, за виключенням особливих ситуацій, наприклад, таких, що виникають внаслідок сильних дощів.

Стаття 5

1. Для цілей частини 2 держави-члени до 31 грудня 1993 року визначають уразливі зони відповідно до критеріїв, встановлених в Додатку II.

2. Держави-члени гарантують, що до 31 грудня 1998 року міські стічні води, які надходять до систем каналізації з агломерацій з п.е. понад 10 000, будуть перед скидом в уразливих зонах піддаватися більш ретельній обробці, ніж та, що описана в статті 4.

3. Стічні води, які скидатимуться з очисних підприємств, описані в пункті 2, задовольняють відповідні вимоги, визначені в частині B Додатку I. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

4. Як альтернатива, вимоги для окремих підприємств, визначені в частині 2 та 3, можуть не застосовуватися в уразливих зонах, якщо можна показати, що мінімальний відсоток зменшення загального навантаження речовинами, що потрапляють до всіх очисних підприємств даного регіону, складає як мінімум 75% щодо загальної частки фосфору та принаймні 75% щодо загальної частки нітрогену.

5. Стоки, які скидаються з очисних споруд, розташованих на відповідних водозбірних територіях уразливих зон, і які забруднюють ці регіони, підпадають під вимоги частини 2, 3 та 4.

Якщо водозбірна територія розташована повністю чи частково на території іншої держави-члена, то застосовуються умови статті 9.

6. Держави-члени гарантують поновлення переліку уразливих зон не рідше одного разу на чотири роки.

7. Держави-члени гарантують в семирічний термін після того, як зону буде визнано уразливою внаслідок перегляду відповідно до частини 6, забезпечити в ній виконання вищевказаних вимог.

8. Держава-член не повинна визначати уразливі зони для цілей цієї Директиви, якщо на всій її території забезпечується очистка стічних вод з дотриманням вимог, встановлених в частині 2, 3 та 4.

Стаття 6

1. Для цілей частини 2 держави-члени можуть до 31 грудня 1993 року визначити менш уразливі зони відповідно до критеріїв, встановлених в Додатку II.

2. Стоки агломерацій з п.е. від 10 000 до 150 000 в прибережні морські води та агломерацій з п.е. від 2 000 до 10 000 в естуарії, розташовані в регіонах, описаних в частині 1, можуть піддаватися менш ретельній обробці, ніж описано в статті 4, за умови, що:

- ці стоки піддаватимуться хоча б первинній обробці, як визначено в частині 7 статті 2 згідно з процедурами контролю, встановленими в частині D Додатку I,
- всебічні дослідження покажуть, що ці стоки не матимуть негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Держави-члени надають Комісії всю необхідну інформацію стосовно вищезгаданих досліджень.

3. Якщо Комісія вважає, що умови, визначені в частині 2, не виконані, вона повинна подати Комітету відповідну пропозицію.

4. Держави-члени не рідше одного разу на чотири роки поновлюють перелік менш уразливих зон.

7. Держави-члени в семирічний термін після того, як зону буде виключено з переліку менш уразливих, забезпечують виконання в цьому регіоні відповідних вимог частини 4 та 5.

Стаття 7

Держави-члени до 31 грудня 2005 року забезпечують належну очистку міських стічних вод перед їх скидом, відповідно до вимог частини 9 статті 2 в таких випадках:

- для стоків агломерацій з п.е. меншим ніж 2 000 в прісноводні водойми та естуарії,
- для стоків агломерацій з п.е. меншим ніж 10 000 в прибережні морські води.

Стаття 8

1. Держави-члени можуть у виключних випадках, пов’язаних з проблемами технічного характеру, і для географічно визначених груп населення подати до Комісії спеціальне прохання про надання додаткового часу для виконання вимог статті 4.

2. У цьому проханні, яке має бути належним чином обґрунтоване, описуються технічні труднощі, що мають місце, і пропо-

нується програма дій з відповідним графіком, дотримання якого приведе до досягнення мети цієї Директиви. Цей графік необхідно включити до програми імплементації, яка зазначена в статті 17.

3. Поважними вважаються лише причини технічного характеру, і додатковий час, який зазначено в частині 1, може не продовжуватися довше 31 грудня 2005 року.

4. Комісія переглядає прохання та вживає необхідних заходів відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

5. За виняткових обставин, коли буде доведено, що більш ретельна очистка не буде корисною для довкілля, стічні води агломерацій з п.е. понад 150 000, розташованих в менш уразливих регіонах, перед скидом можуть піддаватися обробці, передбаченій в статті 6 для стічних вод агломерацій з п.е. від 10 000 до 150 000.

У таких випадках держави-члени попередньо подають до Комісії відповідну документацію. Комісія перевірить ситуацію та вживатиме заходів відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

Стаття 9

Якщо водойми на території, яка знаходиться під юрисдикцією однієї з держав-членів, зазнали негативного впливу від скиду стічних вод на території іншої держави-члена, то держава-член, водойми якої зазнали негативного впливу, може повідомити про це іншу державу-члена та Комісію.

Зацікавлені держави-члени повинні створити, при необхідності за участі Комісії, концепцію для визначення джерел скидів стічних вод, які спричинили виникнення ситуації, та заходи, які слід вжити щодо цих джерел для захисту водойм і забезпечення дотримання вимог цієї Директиви.

Стаття 10

Держави-члени повинні гарантувати, що підприємства з очистки міських стічних вод, які засновані для забезпечення відповідності вимогам статей 4, 5, 6 та 7, проектуються, будуються, експлуатуються та обслуговуються таким чином, щоб забезпечити належне функціонування за нормальних місцевих кліматичних умов. При проектуванні цих підприємств слід враховувати сезонні коливання навантажень на них речовинами.

Стаття 11

1. Держави-члени гарантують, що до 31 грудня 1993 року скиди промислових стічних вод до систем каналізації та підприємств з очистки міських стічних вод будуть здійснюватися у відповідності з чинними правилами та/або спеціальними санкціями, встановленими компетентними органами або відповідними установами.

2. Правила та/або спеціальні санкції повинні відповідати вимогам частини С Додатку І. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

3. Правила та спеціальні санкції регулярно переглядаються і за необхідності змінюються.

Стаття 12

1. Очищені стічні води повторно використовуються, якщо це доцільно, причому таким чином, щоб мінімізувати їх негативний вплив на навколишнє природне середовище.

2. Компетентні органи або відповідні установи гарантують, що подальше використання стічних вод після їх очистки буде здійснюватися у відповідності з чинними правилами та/або спеціальними санкціями.

3. Правила та/або санкції щодо скидів стічних вод, які запроваджуються з метою виконання вимог пункту 2 стосовно скидів у прісноводні водойми та естуарії агломерацій з п.е. від 2 000 до 10 000 та всіх скидів стічних вод агломерацій з п.е. понад 10 000, повинні містити умови, які задовольняють відповідні вимоги частини В Додатку І. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, встановленої в статті 18.

4. Правила та/або санкції мають регулярно переглядатися і за необхідності змінюватися.

Стаття 13

1. Держави-члени гарантують, що до 31 грудня 2000 року промислові стічні води, які підлягають біологічному розкладенню, з підприємств, що належать до промислових секторів, вказаних в Додатку ІІІ, з п.е. понад 4 000, які перед скидом у водойми не направляються на очисні споруди, відповідатимуть умовам, визначеним чинними правилами та/або спеціальними санкціями,

які встановлюються компетентними органами або відповідними установами.

2. До 31 грудня 1993 року компетентні органи або відповідні установи кожної з держав-членів встановлюють вимоги щодо скиду стічних вод, відповідно до специфіки відповідних промислових секторів.

3. Комісія до 31 грудня 1994 року виконує порівняння вимог держав-членів. Вона публікує звіт про результати порівняння та, за необхідності, вносить відповідні пропозиції.

Стаття 14

1. Осад, який утворюється під час очистки стічних вод, якщо це доцільно, використовується повторно, причому таким чином, щоб мінімізувати його негативний вплив на навколишнє природне середовище.

2. Компетентні органи або відповідні установи гарантують, що до 31 грудня 1998 року подальше використання осаду з очисних підприємств здійснюється у відповідності з загальними правилами, або реєструється чи ліцензується.

3. Держави-члени гарантують, що до 31 грудня 1998 року скиди осаду у поверхневі води з кораблів, трубопроводів або будь-яким іншим чином буде поступово припинено.

4. До припинення використання форм скиду осаду, перелічених в пункті 3, держави-члени гарантують, що загальна кількість токсичних, стійких або біоакумулюючих матеріалів в осадах, які скидатимуться в поверхневі води, буде ліцензуватися і прогресивно зменшуватиметься.

Стаття 15

1. Компетентні органи або відповідні установи проводять моніторинг:

- скидів стічних вод із міських очисних підприємств з метою здійснення контролю за дотриманням вимог частини B Додатку I у відповідності з процедурами контролю, встановленими в частині D Додатку I,
- кількості і складу осадів, які скидаються в поверхневі води.

2. Компетентні органи або відповідні установи проводять моніторинг водойм, в які скидаються стічні води з міських

очисних споруд та безпосередньо з підприємств, як описано в статті 13, в тих випадках, коли можна очікувати, що середовище, яке приймає стічні води, зазнає значного впливу.

3. В тих випадках, коли скиди стічних вод підпадають під положення статті 6, а також при скидах осадів в поверхневі водойми, держави-члени проводять моніторинг та інші необхідні дослідження для підтвердження того, що скиди не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

4. Інформація, зібрана компетентними органами або відповідними установами відповідно до частини 1, 2 та 3, зберігається у відповідній державі-члені і надається Комісії не пізніше ніж через шість місяців з моменту отримання запиту.

5. Вказівки щодо проведення моніторингу, зазначеного в частині 1, 2 та 3, можуть формулюватися у відповідності з процедурою, встановленою в статті 18.

Стаття 16

Без шкоди імплементації положень Директиви Ради 90/313/ЕЄС від 7 червня 1990 року стосовно свободи доступу до інформації про навколишнє природне середовище, держави-члени гарантують, що відповідні органи або установи раз на два роки публікуватимуть звіти про скидання стічних вод та осаду в підзвітних їм регіонах. Ці звіти одразу після публікації передаються Комісії державами-членами.

Стаття 17

1. Держави-члени до 31 грудня 1993 року створюють програми для імплементації цієї Директиви.

2. Держави-члени до 30 червня 1994 надають Комісії інформацію щодо цих програм.

3. Держави-члени, при необхідності, кожні два роки до 30 червня надають Комісії поновлену інформацію, зазначену в частині 2.

4. Методи та форми, які використовуватимуться для звітів про національні програми, розробляються відповідно до процедури, встановленої в статті 18. Будь-які зміни до цих методів та форм приймаються відповідно до тієї ж процедури.

5. Комісія кожні два роки переглядає та оцінює інформацію, отриману у відповідності з вимогами частини 2 та 3, і публікує відповідний звіт.

Стаття 18

1. Комісії допомагає Комітет.

2. У разі посилання на цю статтю можуть враховуватися статті 5 та 7 Рішення 1999/468/ЄС, беручи до уваги положення його статті 8.

Період, встановлений у частині 6 статті 5 Рішення 1999/468/ЄС, має бути визначений впродовж трьох місяців.

3. Комітет ухвалює правила процедури.

Стаття 19

1. Держави-члени ухвалюють необхідні закони, підзаконні акти та адміністративні положення для виконання цієї Директиви не пізніше 30 червня 1993 року та повідомляють про це Комісію.

2. Якщо держави-члени ухвалюють положення, зазначені у частині 1, то вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватись даним посиланням у разі їхньої офіційної публікації. Методи розробки зазначеного посилання визначаються державами-членами.

Стаття 20

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК I

ВИМОГИ ДО МІСЬКИХ СТІЧНИХ ВОД

А. Системи каналізації

На системи каналізації розповсюджуються вимоги щодо очистки стічних вод.

Проектування, будівництво та експлуатація систем каналізації проводяться з використанням провідних технологій, уникаючи надмірних витрат, враховуючи:

- об’єм та характеристики міських стічних вод,
- запобігання витокам стічних вод,
- обмеження забруднення водойм, в які скидаються стічні води, внаслідок переповнення зливових каналізацій.

B. Скиди стічних вод з міських очисних підприємств у водойми

1. Підприємства з очистки стічних вод проектуються або модифікуються таким чином, щоб існувала можливість відбору проб неочищених та очищених стічних вод перед скидом у водойми.

2. Стічні води, які скидаються з міських очисних підприємств і підлягають очистці згідно зі статтею 4 та 5, повинні відповідати вимогам, визначеним в Таблиці 1.

3. Стічні води, які скидаються з міських очисних підприємств до тих уразливих зон, які піддаються евтрофікації, як описано в частині (а) розділу А Додатку II, повинні крім того відповідати вимогам, встановленим у Таблиці 2 цього Додатку.

4. Більш жорсткі вимоги, ніж вказані в Таблиці 1 та/або в Таблиці 2 застосовуються в тих випадках, якщо вимагається, щоб стічні води задовольняли вимоги інших відповідних Директив.

5. Місця скиду міських стічних вод повинні по можливості обиратися таким чином, щоб мінімізувати вплив стічних вод на водойму, в яку вони скидаються.

C. Промислові стічні води

Промислові стічні води, які надходять до систем каналізації та міських очисних підприємств, підлягають попередній очистці з метою:

- захистити здоров'я персоналу, який працює з системами каналізації та на очисних підприємствах,
- запобігти псуванню обладнання систем каналізації, очисних підприємств і супутнього обладнання,
- гарантувати, що робота підприємств з очистки міських стічних вод і обробка осадів проходитимуть без відхилень,
- гарантувати, що скиди стічних вод з очисних підприємств не матимуть негативного впливу на навколишнє природне середовище,
- гарантувати, що осад можна буде вилучити безпечним та прийнятним для довкілля способом.

D. Стандартні методи моніторингу та оцінювання результатів

1. Держави-члени гарантують використання такого методу моніторингу, який відповідатиме принаймні тому рівню вимог, який викладено нижче.

Методи, альтернативні тим, що визначені в частині 2, 3 та 4, можуть використовуватися за умови, що отримані результати будуть еквівалентними.

Держави-члени надають Комісії будь-яку необхідну інформацію стосовно методу, який вони використовують. Якщо Комісія вважає, що умови, визначені в частині 2, 3 та 4 не виконуються, вона подає до Ради відповідну пропозицію.

2. З метою моніторингу відповідності стічних вод, які скидаються у водойми, вимогам, встановленим в цій Директиві, необхідно відбирати середньопропорційні зразки, або такі зразки, що регулюються за часом (раз на 24 години) у тому ж самому чітко визначеному місці стоку і, при необхідності, на вході на очисні підприємства.

Для мінімізації деградації проб за час, який проходить від їх відбору до аналізу, застосовуються правильні міжнародні лабораторні методи.

3. Мінімальна щорічна кількість проб визначається, виходячи з розміру очисних підприємств, і ці проби відбираються з регулярними інтервалами протягом року:

- п.е. від 2000 до 9999:	12 проб протягом першого року. чотири проби протягом наступних років, якщо можна визначити, що якість води протягом першого року відповідає положенням Директиви; якщо результати однієї з чотирьох проб виявляться незадовільними, в наступному році слід відібрати 12 проб.
- п.е. від 10000 до 49999:	12 проб
- п.е. понад 50000	24 проби

4. Передбачається, що очищені стічні води відповідають певним параметрам, якщо для кожного окремо взятого параметру результати проб води показують наступну відповідність зі значенням параметру:

(а) для параметрів, визначених в Таблиці 1 та частині 7 статті 2, максимальна кількість проб, які можуть не відповідати вказаним вимогам, вираженим в концентраціях та/або відсотках зменшення, вказана в Таблиці 3;

(b) для параметрів Таблиці 1, виражених в концентраціях, результати проб, які не відповідають вимогам, і які були відібрані за нормальних робочих умов, не повинні відрізнятися від параметричних величин більш ніж на 100 %. Для параметричних величин, виражених в концентраціях відносно загальної кількості суспендованих твердих речовин, допускаються відхилення до 150 %;

(c) для параметрів, визначених в Таблиці 2, середньорічне значення проб для кожного параметру повинно відповідати заданим параметричним величинам.

5. Граничні значення якості досліджуваної води не повинні братися до уваги, якщо вони є результатом надзвичайних ситуацій, таких як надмірні опади.

Таблиця 1

Вимоги до стічних вод, які скидаються з міських очисних підприємств, регулюються статтями 4 та 5 Директиви

(слід застосовувати величини концентрації або відсотку зменшення)

Параметри	Концентрація	Min % зменшення	Стандартний метод вимірювання
Біохімічне споживання кисню (БСК5 при температурі 20 °C) без урахування нітрифікації	25 мг/л O_2	70 – 90 40 при застосуванні згідно частини 2 статті 4	Гомогенізований, нефільтрований, недекантований зразок. Вимірювання розчиненого кисню до та після п'ятиденного витримування при температурі 20 °C ± 1 °C, в повній темряві. Добавлення інгібітора нітрифікації.
Хімічне споживання кисню (ХСК)	125 мг/л O_2	75	Гомогенізований, нефільтрований, недекантований зразок діхромат калію.
Загальна кількість зважених твердих речовин	35 мг/л 35 (згідно частини 2 статті 4 (п.е. понад 10 000) 60 (згідно частини 2 статті 4 (п.е. 2000 – 10000	90 90 (згідно частини 2 статті 4 (п.е. понад 10 000) 90 (згідно частини 2 статті 4 (п.е. 2000 – 10000)	Фільтрування репрезентативного зразка через фільтрувальну мембрану товщиною 0.45 μм. Висушування при температурі 105 °C і зважування. Центрифугування репрезентативного зразка (протягом щонайменше п’яти хвилин з середнім прискоренням від 2800 до 3200 г), висушування при температурі 105 °C і зважування.

Таблиця 2

Вимоги щодо скидів стічних вод з очисних підприємств в уразливі зони, в яких спостерігається евтрофікація, як визначено у розділі (а) частини А Додатку II. Можна використовувати один або обидва параметри, в залежності від ситуації на місці.

(слід застосовувати величини концентрації або відсотки зменшення)

Параметри	Концентрація	Min % зменшення	Стандартний метод вимірювання
Загальний фосфор	2 мг/л (п.е.10000-100000) 1 мг/л (п.е. понад 100000)	80	Молекулярна абсорбційна спектрофотометрія
Загальний нітроген	15 мг/л (п.е. 10000-100000) 10 мг/л (п.е. понад 100000)	70 – 80	Молекулярна абсорбційна спектрофотометрія

Таблиця 3

Кількість проб, відібраних в будь-якому році	Максимально дозволена кількість проб, які можуть не відповідати вимогам
4 – 7	1
8 – 16	2
17 – 28	3
29 – 40	4
41 – 53	5
54 – 67	6
68 – 81	7
82 – 95	8
96 – 100	9
111 – 125	10
126 – 140	11
141 – 155	12
156 – 171	13
172 – 187	14
188 – 203	15
204 – 219	16
220 – 235	17
236 – 251	18
252 – 268	19
269 – 284	20

285 – 300	21
301 – 317	22
318 – 334	23
335 – 350	24
351 – 365	25

ДОДАТОК II

КРИТЕРІЇ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ УРАЗЛИВИХ ТА МЕНШ УРАЗЛИВИХ ЗОН

А. Уразливі зони

Водойма визнається уразливою зоною, якщо вона підпадає під одне з наступних визначень:

(a) природні прісноводні озера, інші прісноводні водойми, естуарії та прибережні морські води, в яких спостерігається евтрофікація, або які найближчим часом можуть стати евтрофними, якщо не буде вжито запобіжних заходів.

При визначенні того, вміст якої поживної речовини слід скоротити за рахунок додаткової очистки, потрібно брати до уваги наступні елементи:

(i) озера та річки, що впадають в озера/водойми/закриті затоки, в яких спостерігається недостатній водообмін, наслідком чого може стати накопичення. В таких регіонах слід скоротити вміст фосфору, якщо тільки не буде доведено, що вилучення фосфору не вплине на рівень евтрофікації. При наявності скидів з великих агломерацій можна також розглянути можливість вилучення нітрогену;
(ii) естуарії, затоки та інші прибережні морські води, в яких спостерігається недостатній водообмін, або в які скидається велика кількість поживних речовин. Скиди малих агломерацій як правило мають незначний вплив на такі регіони, однак зі скидів великих агломерацій слід вилучати фосфор та/або нітроген, якщо тільки не буде доведено, що їх вилучення не вплине на рівень евтрофікації;

(b) поверхневі прісні водойми, призначені для забору питної води, концентрація нітратів в яких може перевищувати норму, встановлену відповідними положеннями Директиви Ради 75/440/ЕЄС від 16 червня 1975 року стосовно якості водойм, при-

значених для забору питної води в державах-членах, якщо не буде вжито запобіжних заходів;

(c) регіони, в яких для виконання умов директив Ради необхідно провести більш ретельну очистку стічних вод, ніж передбачено статтею 4 цієї Директиви;

B. Менш уразливі зони

Морську водойму або територію можна визнати менш уразливою зоною, якщо скиди стічних вод не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище завдяки притаманним цьому регіону морфологічним, гідрологічним або гідравлічним умовам.

При визначенні менш уразливих зон держави-члени беруть до уваги ризик, який може виникнути у зв'язку з тим, що стічні води можуть бути перенесені до сусідніх зон, де вони можуть негативно вплинути на навколишнє природне середовище. Держави-члени повинні визнавати наявність уразливих зон за межами території, яка підпадає під їх юрисдикцію.

При визначенні менш уразливих зон слід звернути увагу на такі водойми – відкриті затоки, естуарії та інші прибережні морські води з належним водообміном і які не підлягають евтрофікації або зменшенню кількості кисню, або якщо вважається малоймовірним, що евтрофікація або зменшення кількості кисню спостерігатиметься в цих регіонах внаслідок скидів в них міських стічних вод.

ДОДАТОК III

ПРОМИСЛОВІ СЕКТОРИ

1. Обробка молока.
2. Виробництво плодоовочевої продукції.
3. Виробництво та розлив безалкогольних напоїв.
4. Обробка картоплі.
5. М'ясопереробна промисловість.
6. Виробництво пива.
7. Виробництво спирту та спиртних напоїв.
8. Виробництво кормів для тварин з рослинних продуктів.
9. Виробництво желатину та клею з нутрощів, шкіри та кісток.
10. Виробництво солоду.
11. Обробка риби.

ДИРЕКТИВА 2007/60/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 23 жовтня 2007 року

«ПРО ОЦІНКУ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗАТОПЛЕННЯ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, і, зокрема, його статтю 175(1),

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського Економічно-соціального комітету

Діючи згідно з процедурою, встановленою в статті 251 Договору

Оскільки:

Затоплення є загрозою, здатною спричинити смерть людей, переміщення населення і завдати шкоди навколишньому середовищу, значно і негативно вплинути на економічний розвиток і підірвати економічну діяльність Співтовариства.

Затоплення є природним явищем, яке неможливо попередити. Однак деяка діяльність людей (наприклад, зростання залишків людської діяльності та матеріальних благ у заплавах та зменшення здатності землі до природного стримування вод), а також зміни кліматичних умов сприяють збільшенню вірогідності виникнення затоплень та їх негативних наслідків.

Існує можливість і було б бажаним скоротити ризики негативних наслідків, пов'язаних із затопленням, особливо для здоров'я і життя людей, для навколишнього середовища, для культурної спадщини, економічної діяльності та інфраструктур. Однак заходи, направлені на скорочення цих ризиків, для найбільшої ефективності, повинні, наскільки це можливо, бути скоординовані на рівні гідрографічного басейну в цілому.

Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2000 року про створення основи для водної політики Співтовариства передбачає розроблення планів щодо управління гідрографічними басейнами для кожного гідрографічного регіону з

метою досягнення належного екологічного і хімічного стану, що допоможе зменшити наслідки затоплення. Однак скорочення ризиків затоплення не є однією з основних цілей зазначеної Директиви, яка також не враховує майбутній розвиток ризиків затоплення внаслідок зміни клімату.

У Повідомленні Комісії від 12 липня 2004 року Європейському Парламенту, Раді, Європейському Економічно-соціальному комітету і Комітету регіонів "Управління ризиками затоплення – Попередження, захист і зменшення затоплень" викладено аналіз і концепцію управління ризиками затоплення на рівні Співтовариства, і наголошується на тому, що узгоджені і скоординовані дії на рівні Співтовариства мали б додаткову суттєву цінність і дозволили б покращити загальний рівень захисту проти затоплень.

Ефективне попередження і скорочення затоплень потребує, крім координації дій між державами-членами, співробітництва з третіми країнами. Це відповідає Директиві 2000/60/ЄС і міжнародним принципам управління ризиками затоплення, як вони чітко викладені в конвенції Об'єднаних Націй про захист і використання трансграничних потоків вод і міжнародних озер, що була ухвалена Директивою Ради 95/308/ЄС і усіма іншими наступними угодами про застосування Конвенції.

Рішення Ради 2001/792/ЄС, Євратома від 23 жовтня 2001 року про заснування механізму Співтовариства, націленого на сприяння посиленій співпраці в рамках допомоги в сфері цивільної оборони, мобілізує підтримку і допомогу від держав-членів в разі значних катастроф, в тому числі в разі затоплень. Цивільна оборона може належним чином відповісти на потреби постраждалого населення, покращити стан підготовки та здатність до протистояння.

Згідно з Регламентом Ради (ЄС) №2012/2002 від 11 листопада 2002 року про заснування Фонду Солідарності Європейського Союзу існує можливість надавати швидку фінансову допомогу в разі значних катастроф для допомоги постраждалому населенню, природним зонам, регіонам і країнам з метою поновлення якомога нормальних умов. Однак Фонд втручається лише у вигляді екстреної допомоги, і не залучається на етапах, що передують терміновим ситуаціям.

Під час розроблення політики стосовно водного господарства і використання земель держави-члени і Співтовариство повинні

оцінювати потенційний вплив, який така політика може мати на ризики затоплення і управління ризиками затоплення.

Усередині Співтовариства відбуваються різні типи затоплень, такі як затоплення річок, зливові повені, міські затоплення, а також морські затоплення прибережних зон. Пошкодження, спричинені у разі затоплення, можуть також варіюватися залежно від регіону Співтовариства. Отже, цілі стосовно управління ризиками затоплення повинні визначатися державами-членами самостійно і базуватися на місцевих і регіональних обставинах.

Ризики затоплення в деяких зонах Співтовариства можуть вважатися незначними, наприклад, в рідконаселених або в ненаселених регіонах, або в зонах з обмеженою господарською діяльністю або в екологічно чистих регіонах. В кожній гідрографічній зоні або в зоні управління необхідно оцінювати ризики затоплення і визначати, чи необхідні додаткові заходи, наприклад, оцінки потенціалу зменшення затоплень.

Для того, щоб мати в своєму розпорядженні ефективний інформаційний інструмент, а також придатну основу для встановлення пріоритетів і подальших технічних, фінансових і політичних рішень щодо управління ризиками затоплення, необхідно передбачити створення карт по зонах затоплення і карт ризиків затоплення, на яких будуть відображені потенційні негативні наслідки, пов’язані з різними сценаріями затоплення, в тому числі інформація про потенційні джерела забруднення навколишнього середовища внаслідок затоплення. В цьому контексті держави-члени повинні оцінювати діяльність, що може ускладнити ризики затоплення.

З метою уникнення або скорочення негативного впливу затоплень у відповідній зоні необхідно розробити плани управління ризиками затоплення. Причини і наслідки затоплень варіюються залежно від країни і регіону Співтовариства. Плани управління ризиками затоплення, таким чином, повинні враховувати особливі характеристики зон, які вони охоплюють, і передбачати спеціально розроблені рішення згідно з потребами і пріоритетами в цих зонах, забезпечуючи відповідну координацію в межах гідрографічних зон і сприяти реалізації екологічних цілей, визначених законодавством Співтовариства. Зокрема, держави-члени повинні утриматися від заходів і дій, що значно підвищують ризики

затоплення в інших державах-членах, за винятком, якщо ці заходи були скоординовані і спільне рішення було прийняте за спільною згодою між відповідними державами-членами.

Плани по управлінню ризиками затоплення мають бути зосереджені на попередженні, захисті і підготовці. Для того, щоб розширити ріки, плани повинні враховувати, наскільки це можливо, підтримку і/або відновлення заплав, а також заходи для попередження і скорочення ушкоджень здоров'ю населення, оточуючому середовищу, культурній спадщині і економічній діяльності. Елементи планів управління ризиками затоплення повинні періодично переглядатися і, в разі необхідності, оновлюватися, враховуючи можливий вплив кліматичних змін на виникнення затоплень.

Принцип солідарності є дуже важливим у контексті управління ризиками затоплення. В світлі цього принципу держави-члени повинні заохочуватися до намагань рівномірного розподілу відповідальності, якщо ними приймається спільне взаємовигідне рішення щодо застосування заходів стосовно управління ризиками затоплення вдовж водотоків.

Для уникнення подвійної роботи, з метою реалізації цілей цієї Директиви і для задоволення її вимог необхідно, щоб держави-члени мали здатність застосовувати попередню оцінку ризиків затоплення, карти зон затоплення, карти ризиків внаслідок затоплення і існуючі плани управління ризиками затоплення.

Розроблення планів управління гідрографічними зонами відповідно до Директиви 2006/60/ЄС і планів управління ризиками затоплення відповідно до цієї Директиви є одним з елементів інтегрованого управління гідрографічними басейнами. Отже, в цих двох процесах необхідно використовувати потенціал сумісних дій і взаємних переваг, враховуючи екологічні цілі, визначені в Директиві 2000/60/ЄС, забезпечуючи ефективне і обачне використання ресурсів, пам'ятаючи про те, що компетентні органи і одиниці управління, зазначені в цій Директиві, можуть відрізнятися від тих, що передбачені Директивою 2006/60/ЄС.

Держави-члени повинні базувати свої оцінки, карти і плани на "найкращих практиках" і на "найкращих доступних технологіях", які не передбачають надмірних витрат щодо управління ризиками затоплення.

У разі, коли водойми по-різному використовуються для різних форм тривалої діяльності людини (наприклад, управління ризиками затоплення, екологія, внутрішня навігація і виробництво гідроелектроенергії), та коли таке використання впливає на водойми, – Директива 200/60/ЄС передбачає чітку і прозору процедуру, що застосовується до цього використання і до цього впливу, яка включає можливі відступи від таких цілей, як "належний стан" або "неушкодження" водойм, зазначених в статті 4 вказаної Директиви. Директива 2000/60/ЄС в статті 9 передбачає відшкодування витрат.

Заходи, необхідні для застосування цієї Директиви, мають бути ухвалені згідно з Рішенням Ради 1999/468/ЄС від 28 червня 1999 року про встановлення процедур для здійснення виконавчих повноважень, наданих Комісії.

Зокрема, Комісія повинна мати право вносити зміни до Додатка згідно з науковим і технічним прогресом. Оскільки ці заходи є загальнодоступними і мають на меті внести зміни до незначних положень цієї Директиви, вони мають бути ухвалені згідно з нормативною процедурою і контролем, передбаченим статтею 5а Рішення 1999/468/ЄС.

Ця Директива дотримується основних прав і відповідає визнаним принципам, зокрема, Хартії про основні права Європейського Союзу. Зокрема, вона націлена на сприяння інтеграції більш високого рівня захисту навколишнього середовища в політику Співтовариства на підставі принципу тривалого розвитку, встановленого згідно зі статтею 37 зазначеної Хартії.

Оскільки мета цієї Директиви, а саме заснування основи для створення заходів, націлених на скорочення ризиків ушкодження від затоплення, не може бути в достатній мірі досягнута державами-членами і внаслідок цього з огляду на масштаби і наслідки діяльності може бути кращим чином досягнута на рівні Співтовариства, Співтовариство може вживати заходів згідно з принципом субсидіарності, передбаченим в статті 5 Договору. Згідно з принципом пропорційності, зазначеним у вказаній статті, ця Директива не перевищує міри, необхідної для досягнення цієї мети.

Згідно з принципами пропорційності і субсидіарності, а також згідно з протоколом про застосування цих принципів, що додаються до Договору, враховуючи існуючі можливості держав-

членів, необхідно залишити значну гнучкість на місцевому і регіональному рівнях, зокрема, щодо організації і відповідальності органів влади.

Згідно з підпунктом 34 Міжвідомчої угоди про "Більш якісне прийняття законів", держави-члени заохочуються до створення, для власного використання і в інтересах Співтовариства, своїх власних таблиць, що демонструватимуть, наскільки це можливо, сумісність між цією Директивою і заходами щодо транспонування, а також до їх опублікування.

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

ГЛАВА I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Метою цієї Директиви є встановлення основи для оцінки і управління ризиками затоплення, націленої на скорочення негативних наслідків для здоров'я населення, навколишнього середовища, культурної спадщини і господарської діяльності, пов'язаних із затопленнями в Співтоваристві.

Стаття 2

Для цілей цієї Директиви, крім термінів "ріка", "гідрографічний басейн", "басейн притоку" і "зона гідрографічного басейну", пояснення яких викладено в статті 2 Директиви 2000/60/ЄС, будуть застосовуватися такі терміни:

1. "Затоплення" означає тимчасове покриття водою землі, що в звичайних умовах водою не охоплена. Це поняття охоплює затоплення, спричинені паводками рік, гірськими водними потоками і нетривалими водотоками Середземномор'я, а також морськими затопленнями прибережних зон, і може виключати затоплення від стічних вод;

2. "Ризик затоплення" – це поєднання вірогідності затоплення і потенційних негативних наслідків для здоров'я населення, навколишнього середовища, культурної спадщини і господарської діяльності, пов'язаних із цим затопленням.

Стаття 3

1. Для цілей цієї Директиви держави-члени використовують положення, передбачені у статті 3(1), (2), (3), (5) і (6) Директиви 2000/60/ЄС.

2. Однак для впровадження цієї Директиви держави-члени можуть:

(a) Призначати компетентні органи влади, крім органів, визначених в силу статті 3(2) Директиви 2000/60/ЄС.

(b) Ідентифікувати деякі прибережні зони або окремі гідрографічні басейни і закріплювати їх за іншим органом управління, ніж це визначено згідно із частиною 1 статті 3 Директиви 2000/60/ЄС.

У цьому випадку держави-члени мають до 26 травня 2010 року повідомити Комісії інформацію, зазначену в Додатку I до Директиви 2000/60/ЄС. З цією метою будь-яке посилання на компетентні органи і на гідрографічний басейн повинні вважатися посиланнями на компетентні органи і на одиницю управління, зазначені в цій статті. Держави-члени повинні повідомити Комісію про будь-які зміни у інформації, що була надана згідно з цією частиною, протягом трьох місяців з моменту вступу в силу таких змін.

ГЛАВА II
ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА РИЗИКІВ ЗАТОПЛЕННЯ

Стаття 4

1. Держави-члени для кожного гідрографічного басейну або одиниці управління, зазначених в статті 3(2)(b), або для частини міжнародного гідрографічного басейну, що проходить через їх територію, повинні здійснювати попередню оцінку ризиків затоплення згідно з частиною 2 цієї статті.

2. Базуючись на доступній інформації або на інформації, що може бути легко отримана, як, наприклад, реєстраційні дані і дослідження стосовно довготривалого розвитку, зокрема, стосовно впливу кліматичних змін на частоту затоплень, для оцінки потенційного ризику може здійснюватися попередня оцінка ризику затоплення. Оцінка повинна включати, як мінімум, таку інформацію:

(a) Карти зони гідрографічного басейну у відповідному масштабі, включаючи кордони гідрографічних басейнів та басей-

нів притоку і, якщо існують, прибережні зони, зазначаючи топографію і застосування земель;

(b) Опис затоплень, що відбулися в минулому і які мали значний несприятливий вплив на здоров'я населення, навколишнє середовище, культурну спадщину і господарську діяльність, і щодо яких існує вірогідність їх повторного виникнення, в тому числі опис розповсюдження затоплень і шляхів евакуації вод, а також оцінку негативного впливу, який вони можуть спричинити.

(c) Опис значних затоплень, що виникли в минулому, якщо вважається, що подібні події в майбутньому здатні спричинити значні негативні наслідки;

Залежно від спеціальних потреб держав-членів вона має включати:

(d) оцінку потенційних негативних наслідків майбутніх затоплень на здоров'я населення, навколишнє середовище, культурну спадщину і господарську діяльність, враховуючи, наскільки це можливо, такі фактори, як топографія, розміщення водойм і їх загальні гідрологічні і геоморфологічні характеристики, в тому числі заплави, такі як натуральні зони утримання вод, ефективність існуючих штучних інфраструктур захисту проти затоплення, розміщення населених зон, зон господарської діяльності і перспективу довготермінового розвитку, включаючи впив кліматичних змін на виникнення затоплень.

3. В разі існування міжнародних зон гідрографічних басейнів, або одиниць управління, про які йдеться в статті 3(2)(b), які розподілені між кількома державами-членами, держави-члени забезпечують обмін відповідною інформацією між зацікавленими компетентними органами.

4. Держави-члени здійснюють попередню оцінку ризиків затоплення до 22 грудня 2011 року.

Стаття 5

1. На основі попередньої оцінки ризиків затоплення, як зазначено в статті 4, для кожної зони гідрографічного басейну, або одиниці управління, як це зазначено в статті 3(2)(b), або для частини міжнародної зони гідрографічного басейну, встановленої на їх території, держави-члени повинні визначити ті зони, для яких вони роблять висновки стосовно того, що значні потенційні ризики затоплення існують, або їх виникнення може бути вірогідним.

2. Визначення відповідно до частини 1 тих зон, що відносяться до міжнародної гідрографічної зони або до одиниці управління, зазначеної в статті 3(2)(b), що є спільною з іншою державою-членом, повинно виконуватися сумісно з зацікавленими державами-членами.

ГЛАВА III
КАРТИ НЕБЕЗПЕК ВІД ЗАТОПЛЕННЯ І КАРТИ РИЗИКІВ ЗАТОПЛЕННЯ

Стаття 6

1. Держави-члени на рівні зон гідрографічних басейнів, або одиниць управління, зазначених в статті 3(2)(b), повинні підготувати карти небезпек затоплень і карти ризиків затоплення в найбільш придатному масштабі для зон, зазначених в статті 5(1).

2. Підготовка карт небезпек затоплень і карт ризиків затоплення для зон, зазначених в статті 5, спільних з іншими державами-членами, підлягає попередньому обміну інформацією між зацікавленими державами-членами.

3. Карти небезпек затоплення охоплюють географічні зони, які можуть бути затопленими за такими сценаріями:

(a) Затоплення низької вірогідності, або сценарії надзвичайних випадків;

(b) Затоплення з середнім рівнем вірогідності (період вірогідного виникнення більше або дорівнює ста рокам);

(c) Затоплення з високим рівнем вірогідності, якщо існує.

4. Для кожного сценарію, зазначеного в частині 3, повинна зазначатися така інформація:

(a) Поширення затоплення

(b) Висота води і рівень води, залежно від випадку

(c) В деяких випадках, швидкість потоку або відповідного надходження води.

5. Карти ризиків затоплення повинні відображати потенційні негативні наслідки, пов’язані зі сценаріями затоплення, зазначеними в частині 3, і висловлені в таких параметрах:

(a) Індикативна кількість жителів, на яких потенційно впливає затоплення;

(b) Вид господарської діяльності в зоні потенційного впливу;

(c) Установки, зазначені в Додатку I Директиви Ради 96/61/ЄС від 24 вересня 1996 року стосовно інтегрованого попередження забруднення і контролю, які можуть спричинити випадкове забруднення в разі затоплення, а також потенційно охоплені захищені зони, зазначені в Додатку IV (1)(i), (iii) і (v) до Директиви 2000/60/ЄС;

(d) Інша інформація, яку держава-член вважає корисною, як, наприклад, зазначення зон, в яких можуть виникнути затоплення з великим вмістом осадів або зсувних потоків, а також інформація про інші значні джерела забруднення.

6. Держави-члени можуть прийняти рішення, що для прибережних зон, які є предметом відповідного рівня захисту, розроблення карт зон затоплення обмежується сценарієм, зазначеним у частині 3(a).

7. Держави-члени можуть прийняти рішення, що для зон, в яких затоплення відбувається через підйом підземних вод, розроблення карт зон затоплення обмежується сценарієм, зазначеним в частині 3(a).

8. Держави-члени забезпечують, щоб створення карт небезпек затоплення і карт ризиків затоплення було завершене не пізніше 22 грудня 2013 року.

ГЛАВА IV
ПЛАН УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗАТОПЛЕННЯ

Стаття 7

1. На основі карт, передбачених в статті 6, держави-члени створюють плани управління ризиками затоплення, що координуються на рівні гідрографічних зон або одиниці управління, зазначеної в статті 3(2)(b), для зон, визначених в статті 5(1), і зон, охоплених статтею 13(1)(b), відповідно до частини 2 і 3 цієї статті.

2. Держави-члени повинні поставити відповідні цілі для управління ризиками затоплення щодо кожної зони, зазначеної в статті 5(1), та щодо зон, передбачених статтею 13(1)(b), зосередившись на скороченні потенційних негативних наслідків для здоров'я населення, навколишнього середовища, культурної спадщини і економічної діяльності, і, якщо належить, на ініціативах не структурного характеру або на скороченні вірогідності затоплення.

3. Плани управління ризиками затоплення повинні включати заходи для досягнення цілей, встановлених згідно з частиною 2, і включати компоненти, зазначені в Частині А Додатку.

Плани управління ризиками затоплення повинні враховувати істотні аспекти, такі як витрати і прибутки, поширення затоплення і шляхи евакуації затоплення і зони, які мають потенціал до стримування затоплень, такі як природні заплави, а також екологічні цілі, передбачені статтею 4 Директиви 2000/60/ЄС, управління землями і водами, облаштування території, використання земель, зберігання природи, навігація і портові інфраструктури.

Плани управління ризиками затоплення повинні об'єднувати усі аспекти управління ризиками затоплення, зосередившись на попередженні, захисті і підготовці, в тому числі, прогнозуванні затоплень і системи раннього попередження, враховуючи характеристики відповідного гідрографічного басейну або басейну притоку. Плани управління ризиками затоплення також можуть включати сприяння довготривалому використанню земель, покращення систем утримання вод, а також контрольоване затоплення деяких зон в разі епізодичного затоплення.

4. В інтересах солідарності, плани управління ризиками затоплення, створені в одній державі-члені, не повинні включати заходи, які через їх поширення або вплив значно збільшують ризики затоплення вниз або вверх за течією в інших країнах, що розділяють той самий гідрографічний басейн або басейн притоку, за винятком, якщо ці заходи були скоординовані, а рішення були прийняті між зацікавленими державами-членами, в межах статті 8.

5. Держави-члени забезпечують виконання планів управління ризиками затоплення і їх опублікування до 22 грудня 2015 року.

Стаття 8

1. Для зон гідрографічних басейнів або одиниць управління, зазначених в статті 3(2)(b), що повністю знаходяться на їх території, держави-члени забезпечують прийняття єдиного плану управління ризиками затоплення або набору планів управління ризиками затоплення, скоординованих на рівні зони гідрографічного басейну.

2. В разі, коли зона гідрографічного басейну, або одиниці управління, про яку йдеться в статті 3 (2)(b), повністю знаходиться на території Співтовариства, держави-члени забезпечують коорди-

нування дій з метою створення єдиного міжнародного плану оцінки ризиків, або набору планів оцінки ризиків затоплення, скоординованих на рівні міжнародної зони гідрографічного басейну. За відсутності таких планів держави-члени розробляють плани управління ризиками затоплення, що охоплюють як мінімум частину зони міжнародного гідрографічного басейну, розташовану на їх території, скоординувавши, наскільки це можливо, свої дії на рівні міжнародної гідрографічної зони.

3. В разі, коли зона гідрографічного басейну, або одиниці управління, про яку йдеться в статті 3 (2)(b), поширюється за межі Співтовариства, держави-члени повинні намагатися розробити єдиний міжнародний план управління ризиками затоплення, або набір планів управління ризиками затоплення, скоординований на рівні міжнародної гідрографічної зони. Якщо це неможливо, частина 2 застосовується до частини міжнародної гідрографічної зони, що знаходиться на території держав-членів.

4. Плани управління ризиками затоплення, передбачені частинами 2 і 3, якщо це вважається необхідним країнами, що розділяють басейн притоку, доповнюються більш докладними планами управління ризиками затоплення, скоординованими на рівні цього міжнародного басейну притоку.

5. При виявленні певної проблеми державою-членом, що впливає на управління ризиками затоплення через води, що знаходяться на її території, і неспроможності вирішити цю проблему, держава-член може звернутися до Комісії і до будь-якої іншої зацікавленої країни-члена і сформулювати рекомендації стосовно методів урегулювання проблеми.

Комісія відповідає на будь-який звіт або рекомендацію від держав-членів протягом шестимісячного періоду.

ГЛАВА V
УЗГОДЖЕННЯ ІЗ ДИРЕКТИВОЮ 2000/60/ЄС, ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ І КОНСУЛЬТАЦІЯ

Стаття 9

Держави-члени вживають відповідні кроки для узгодженого застосування цієї Директиви і Директиви 2000/60/ЄС, зосередившись на можливості покращення ефективності та обміні інформацією і можливості досягнення сумісних дій і взаємної вигоди,

беручи до уваги цілі щодо навколишнього середовища, встановлені в статті 4 Директиви 2000/60/ЄС.

Зокрема:

1. Розроблення перших карт небезпек затоплення і карт ризиків затоплення, а також їх подальше оновлення, як передбачено статтями 6 і 14 цієї Директиви, повинно здійснюватися таким чином, щоб інформація, що міститься в картах, була сумісною з відповідною інформацією, представленою згідно з Директивою 2000/60/ЄС. Розробка вказаних карт та їх перегляд мають координуватися в подальшому і можуть включатися до повторного перегляду, передбаченого статтею 5(2) Директиви 2000/60/ЄС.

2. Розроблення перших планів оцінки ризиків затоплення і їх подальше оновлення, як це передбачено в статті 7 і 14 цієї Директиви, повинні здійснюватися узгоджено із переглядом гідрологічних планів басейну, передбачених у частині 7 статті 12 Директиви 2000/60/ЄС, та можуть бути включені до цих переглядів;

3. Активна участь всіх зацікавлених сторін, передбачена статтею 10 цієї Директиви координується, в разі необхідності, за активною участю сторін, передбачених в статті 14 Директиви 2000/60/ЄС.

Стаття 10

1. Згідно із застосованим законодавством Співтовариства держави-члени передають в розпорядження громадськості попередню оцінку ризиків затоплення, карти небезпек затоплення, карти ризиків затоплення і плани управління ризиками затоплення.

2. Держави-члени повинні заохочувати до активної участі сторін, зацікавлених в розробці, перегляді і оновленні планів управління ризиками затоплення, зазначених в Главі IV.

ГЛАВА VI
ЗАХОДИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ І ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ

Стаття 11

1. Комісія відповідно до регламентованої процедури, передбаченої в статті 12(2), може ухвалювати технічні формати для обробки і передачі даних Комісії, включаючи статистичні і карто-

графічні дані. Технічні формати ухвалюються як мінімум за два роки до настання періоду, зазначеного відповідно в статтях 44(4), 6(8) і 7(5), враховуючи існуючі стандарти, а також формати, встановлені згідно з відповідними актами Співтовариства.

2. Комісія, враховуючи періоди для повторного вивчення і оновлення інформації, може привести Додаток у відповідність до наукового і технічного прогресу.

Такі заходи, розроблені для доповнення неістотних положень цієї Директиви, ухвалюються відповідно до регламентованої процедури та контролю, як це зазначено в статті 12(3).

Стаття 12

1. Комісії допомагає Комітет, заснований на підставі статті 21 Директиви 2000/60/ЄС.

2. У разі посилання на цю частину застосовуються статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС, дотримуючись положень його статті 8.

Період, зазначений в статті 5(6) Рішення 1999/468/ЄС, становить три місяці.

3. При посиланні на цю частину застосовуються частини з 1 по 4 статті 5a і стаття 7 Рішення 1999/468/ЄС, дотримуючись положень його статті 8.

ГЛАВА VII
ПЕРЕХІДНІ ЗАХОДИ

Стаття 13

1. Держави-члени можуть прийняти рішення не здійснювати попередню оцінку ризиків затоплення, передбачену в статті 4 для гідрографічних басейнів або басейнів притоку чи прибережних зон, по відношенню до яких вони:

(a) Вже здійснили оцінку ризиків і прийшли до висновку до 22 грудня 2010 року про існування потенційного значного ризику затоплення або про вірогідність матеріалізації цього ризику, що викликає необхідність включення вивченої зони до зон, зазначених в статті 5(1);

(b) Вирішили до 22 грудня 2010 року розробити карти небезпек затоплення і карти ризиків внаслідок затоплення, а також створити план управління ризиками затоплення згідно із відповідними положеннями цієї Директиви.

2. Держави-члени можуть прийняти рішення про використання карт небезпек затоплення і карт ризиків внаслідок затоплення, створених до 22 грудня 2010 року, якщо ці карти надають рівень інформації еквівалентний вимогам, передбаченим у статті 6.

3. Держави-члени можуть прийняти рішення про використання планів оцінки ризиків внаслідок затоплення, створених до 22 грудня 2010 року, за умови, що зміст цих планів буде еквівалентний вимогам, що передбачені в статті 7.

4. Частини 1, 2 і 3 застосовуються без шкоди для статті 14.

ГЛАВА VIII
ПЕРЕГЛЯДИ, ЗВІТИ І ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 14

1. Попередня оцінка ризиків затоплення, або оцінка і рішення, про які йдеться в статті 13(1), повторно вивчаються і, в разі необхідності, оновлюються, до 22 грудня 2018 року і після цього кожні шість років.

2. Карти небезпек затоплення і карти ризиків затоплення повторно вивчаються і, в разі необхідності, оновлюються до 22 грудня 2019 року і після цього кожні шість років.

3. План(и) управління ризиками затоплення, включаючи його складові частини, зазначені у частині B Додатку, повинні переглядатися, і в разі необхідності, оновлюються до 22 грудня 2021 року і після цього кожні шість років.

4. Вірогідний вплив змін клімату на виникнення затоплень повинен враховуватися в повторних вивченнях, про які йдеться в частинах 1 і 3.

Стаття 15

1. Держави-члени передають у розпорядження Комісії попередню оцінку ризиків затоплення, карти небезпек затоплення, карти ризиків затоплення і плани управління ризиками затоплення, зазначені в статтях 4, 6 і 7, а також їх повторне вивчення, і, в разі необхідності, їх оновлені версії протягом трьох місяців, починаючи з дат, зазначених відповідно, в статті 4(4), 6(8), 7(5) і 14.

2. Держави-члени повідомляють Комісії про рішення, ухвалені відповідно до статті 13(1), (2) і (3), а також надають необхідну інформацію не пізніше дат, встановлених, відповідно, в статті 4(4), 6(8) і 7(5).

Стаття 16

Комісія до 22 грудня 2018 року і кожні наступні шість років передає Європейському Парламенту і Раді звіт про застосування цієї Директиви. При створенні такого звіту враховується вплив змін кліматичних умов.

Стаття 17

1. Держави-члени ухвалюють необхідні закони, підзаконні акти та адміністративні положення для виконання цієї Директиви не пізніше 26 листопада 2009 року та негайно повідомляють про це Комісію.

Якщо держави-члени ухвалюють такі положення, то вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватись таким посиланням під час їх офіційної публікації. Методи розроблення зазначеного посилання визначаються державами-членами.

2. Держави-члени повідомляють Комісії про тексти основних положень національного права, що вони ухвалюють у сфері, яку охоплює ця Директива.

Стаття 18

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день після її публікації в *Офіційному віснику Європейського Союзу.*

Стаття 19

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК

А. Плани оцінки ризиків затоплення

I. Компоненти перших планів оцінки ризику затоплення:

1. Висновки попередньої оцінки ризиків затоплення згідно з вимогами Глави II в формі спрощеної карти зони гідрографічного басейну або одиниці управління, передбачені в статті 3(2)(b), що відмежовує зони, визначені в статті 5(1), які є предметом плану управління ризиками затоплення;

2. Карти небезпек затоплення і карти ризиків затоплення, розроблені згідно з Главою III, або які вже використовуються згідно зі статтею 13, а також висновки, що можна зробити з цих карт;

3. Опис відповідних цілей управління ризиками затоплення, встановлених згідно зі статтею 7(2);

4. Резюме щодо заходів і їх пріоритетного застосування, спрямованих на досягнення відповідних цілей управління ризиками затоплення, включаючи заходи, прийняті згідно зі статтею 7, і заходи, пов'язані з затопленням, ухвалені згідно з іншими актами Співтовариства, включаючи Директиви Ради 85/337/ЄЕС від 27 червня 1985 року про оцінку впливу деяких приватних і державних проектів на довкілля і 96/82/ЄС від 9 грудня 1996 року про контроль основних ризиків нещасних випадків, спричинених шкідливими речовинами, Директиву 2001/42/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 27 червня 2001 року про оцінку впливу деяких планів і програм на довкілля, і Директиву 2000/60/ЄС.

5. В разі наявності при сумісному володінні гідрографічними басейнами і басейнами притоку, опис методики, визначеної відповідними державами-членами, аналізу витрат і прибутків, застосованого для оцінки заходів, що мають транскордонний вплив.

II. Опис впровадження плану

1. Опис визначення пріоритетів і способу, яким буде здійснюватися контроль за впровадженням плану.

2. Підсумок публічно доступної інформації і вжитих консультаційних заходів/дій.

3. Перелік компетентних органів влади і, в разі необхідності, опис координаційного процесу в межах міжнародних гідрографічних зон і процесу узгодження з Директивою 2000/60/ЄС.

В. Компоненти наступного оновлення планів управління ризиків затоплення

1. Будь-які зміни або оновлення з моменту публікації попередньої версії плану управління ризиками затоплення, в тому числі підсумок переглядів, здійснених згідно зі статтею 14;

2. Оцінка досягнень, здійснених для забезпечення цілей, передбачених статтею 7(2);

3. Опис і пояснення будь-яких заходів, передбачених у попередній версії плану управління ризиками затоплення, реалізація яких планувалася і не була здійснена, із поясненнями причин;

4. Опис будь-яких додаткових заходів, ухвалених з моменту публікації попередньої версії плану управління ризиками затоплення.

ДИРЕКТИВА РАДИ 91/676/ЄЕС
від 12 грудня 1991 року

«ПРО ЗАХИСТ ВОД ВІД ЗАБРУДНЕННЯ, СПРИЧИНЕНОГО НІТРАТАМИ З СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДЖЕРЕЛ»

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства, і зокрема статтю 130s цього Договору,

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського Парламенту,

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету,

Оскільки вміст нітратів у воді в деяких регіонах держав-членів збільшується і вже є високим в порівнянні зі стандартами, встановленими Директивою Ради 75/440/ЄЕС від 16 червня 1975 року стосовно якості води поверхневих водойм, призначених для забору питної води в державах-членах, зі змінами, внесеними Директивою 79/869/ЄЕС, а також Директивою Ради 80/778/ЄЕС від 15 липня 1980 року стосовно якості води, призначеної для споживання людьми, зміненою Актом про приєднання 1985 року;

Оскільки в четвертій програмі дій Європейського Економічного Співтовариства з питань навколишнього середовища вказано, що Комісія має намір внести пропозицію стосовно Директиви з питань контролю та зменшення забруднення води, яке є наслідком розповсюдження або скиду стічних вод тваринницьких ферм та надмірного використання добрив;

Оскільки загальна реформа сільськогосподарської політики, викладена в Зеленій книзі Комісії «Перспективи загальної сільськогосподарської політики» передбачає що, хоча використання азотовмісних мінеральних та органічних добрив є необхідним для сільського господарства в Співтоваристві, надмірне використання добрив становить ризик для навколишнього середовища, і що для контролювання проблеми, яка виникає в результаті інтенсивного тваринництва існує необхідність вжиття спільних заходів, і що сільськогосподарська політика повинна бути тісніше пов’язаною з природоохоронною політикою;

Оскільки згідно з Резолюцією Ради про захист Північного моря та стосовно інших водойм на території Співтовариства від 28

червня 1988 року Комісія має подати пропозицію щодо заходів, яких слід вжити на рівні Співтовариства;

Беручи до уваги те, що головною причиною забруднення з розосереджених джерел, що впливають на води Співтовариства, є нітрати з сільськогосподарських джерел;

Оскільки внаслідок цього існує необхідність заради захисту здоров'я людей та життєвих ресурсів і водних екосистем, а також заради охорони інших законних способів використання води, у зменшенні забруднення води, яке спричиняється або викликається нітратами з сільськогосподарських джерел та запобігання такому забрудненню в майбутньому; оскільки з цією метою важливо вжити заходи щодо зберігання та внесення в землю всіх азотовмісних сполук та щодо певних методів землеуправління;

Оскільки з огляду на те, що забруднення води нітратами в одній державі-члені може вплинути на якість води в інших державах-членах, то вжиття заходів на рівні Співтовариства у відповідності зі статтею 130r є необхідним;

Оскільки сприяючи гарним сільськогосподарським практикам держави-члени можуть забезпечити на належному рівні охорону всіх вод від забруднення в майбутньому;

Оскільки існують окремі зони, з яких відбувається стік у водойми, яким забруднення сполуками азоту може завдати значної шкоди, і які потребують особливої охорони;

Оскільки необхідно, щоб держави-члени визначили уразливі зони та прийняли і впровадили програми робіт, спрямовані на зменшення забруднення води сполуками азоту в уразливих зонах;

Оскільки ці програми робіт мають містити заходи щодо зменшення внесення в грунт всіх азотовмісних добрив, та зокрема щодо встановлення специфічних обмежень на використання гною;

Оскільки необхідно проводити контроль водойм та застосування еталонних методів вимірювання азотних сполук для забезпечення ефективності вжитих заходів;

Оскільки через наявні в деяких державах-членах гідрогеологічні умови вжиті захисні заходи можуть привести до поліпшення якості води лише через багато років;

Оскільки існує необхідність створення Комітету, який надаватиме допомогу Комісії з питань впровадження цієї Директиви та її адаптації до науково-технічного прогресу;

Оскільки держави-члени повинні підготувати та представити Комісії звіти про впровадження цієї Директиви;

Оскільки Комісії мають регулярно подаватися звіти стосовно впровадження цієї Директиви державами-членами,

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Метою цієї Директиви є:

- зменшення забруднення води, спричиненого чи викликаного нітратами з сільськогосподарських джерел та
- запобігання такому забрудненню в майбутньому.

Стаття 2

Для цілей цієї Директиви терміни мають таке значення:

(a) *ґрунтові води* – всі води, які знаходяться під поверхнею землі в зоні насичення та в прямому контакті з ґрунтом або підґрунтом;

(b) *прісна вода* – природна вода з низькою концентрацією солей, яка часто є придатною для забору та обробки з метою отримання питної води;

(c) *азотна сполука* – будь-яка речовина, що містить азот, крім газоподібного молекулярного азоту;

(d) *свійські тварини* – всі тварини, яких тримають для використання чи з метою одержання прибутку;

(e) *добриво* – будь-яка речовина, яка містить одну чи декілька азотних сполук і вноситься в землю для посилення росту рослин; це може включати у себе гній, відходи риборозвідних ферм та осад стічних вод;

(f) *мінеральне добриво* – будь-яке добриво, що виробляється за допомогою промислового процесу;

(g) *гній* – відходи, які виділяються свійськими тваринами, або суміш сміття та відходів, які виділяються свійськими тваринами, навіть в обробленій формі;

(h) *внесення в ґрунт* – додавання матеріалів в ґрунт шляхом розповсюдження по поверхні ґрунту, введення в ґрунт, розташування під поверхнею ґрунту чи змішування з поверхневими шарами ґрунту;

(i) *евтрофікація* – збагачення води сполуками азоту, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до зниження її якості;

(j) *забруднення* – скид, прямий чи непрямий, азотних сполук з сільськогосподарських джерел в водне середовище, який в результаті спричиняє ризик для здоров'я людей, шкоду життєвим ресурсам та водним екосистемам, створює труднощі побутового характеру або заважає використовувати воду в інших законних цілях;

(k) *уразлива зона* – ділянка землі, визначена у відповідності з вимогами статті 3 (2).

Стаття 3

1. Води, яким завдано шкоди від забруднення, та води, яким забруднення може завдати шкоди, якщо не буде вжито заходів, спрямованих на виконання вимог статті 5, повинні бути ідентифіковані державами-членами у відповідності з критеріями, встановленими у Додатку I.

2. Держави-члени повинні протягом двох років після оприлюднення цієї Директиви визначити як уразливі зони всі відомі земельні ділянки, з яких відбувається стік у водойми, ідентифіковані у відповідності до пункту 1, і які дають вклад у забруднення цих водойм. Держави-члени повинні повідомити Комісію про це попереднє визначення протягом шести місяців.

3. Якщо які-небудь води, визначені державою-членом у відповідності з частиною 1, піддаються шкідливій дії внаслідок забруднення від вод іншої держави-члена, що прямо чи опосередковано стікають в них, то держава-член, водам якої завдається шкода, може повідомити інші держави-члени та Комісію про це, навівши відповідні факти.

Зацікавлені держави повинні організувати, при необхідності за участі Комісії, узгоджені дії для визначення джерел, які спричинили це забруднення, та заходи, яких слід вжити щодо цих джерел для захисту водойм, що зазнали забруднення, і забезпечення дотримання вимог цієї Директиви.

4. Держави-члени повинні переглядати, а при необхідності змінювати або доповнювати перелік визначених уразливих зон принаймні раз на чотири роки для врахування змін та факторів, не врахованих при попередньому визначенні. Вони повинні інфор-

мувати Комісію про будь-який перегляд або доповнення до цього переліку протягом шести місяців.

5. Держави-члени звільняються від зобов'язання визначати конкретні уразливі зони, якщо вони вироблять та впровадять в життя програми робіт, вказані в статті 5, у відповідності з вимогами цієї Директиви на всій своїй території.

Стаття 4

1. З метою забезпечення загального рівня охорони вод від забруднення держави-члени повинні протягом двох років від оприлюднення цієї Директиви:

(a) розробити кодекс чи кодекси гарних сільськогосподарських практик, які мають бути впроваджені фермерами на добровільній основі, і які мають містити вимоги принаймні стосовно пунктів, вказаних в Додатку II A;

(b) при необхідності розробити програму сприяння впровадженню кодексу(ів) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, що має включати навчання та надання інформації фермерам.

2. Держави-члени повинні надати Комісії детальну інформацію про свої кодекси гарних сільськогосподарських практик, і Комісія повинна включити інформацію про ці кодекси в звіт, про який згадується в Додатку II. У світлі отриманої інформації Комісія може, якщо вважатиме за потрібне, подати відповідні пропозиції до Ради.

Стаття 5

1. Протягом двох років від попереднього визначення, про яке згадується в статті 3 (2), або протягом одного року від кожного доповнення цього визначення, про яке згадується в статті 3 (4), держави-члени повинні з метою реалізації цілей, встановлених в статті 1, розробити програми робіт, що мають бути здійснені на визначених уразливих зонах.

2. Програма робіт може стосуватися всіх уразливих зон на території держави-члена або, якщо держава-член вважатиме це за потрібне, можуть бути розроблені різні програми для різних уразливих зон або їх частин.

3. Програми робіт повинні враховувати:

(a) наявні наукові та технічні дані, головним чином стосовно відносного надходження азоту від сільськогосподарських та інших джерел;

(b) стан навколишнього середовища у відповідних регіонах даних держав-членів.

4. Програми робіт повинні бути втіленими в життя протягом чотирьох років від їхньої розробки та складатися з наступних обов'язкових заходів:

(a) заходи, описані в Додатку III;

(b) заходи, передбачені державами-членами в кодексі(ах) гарних сільськогосподарських практик, прийнятих у відповідності з вимогами статті 4, крім тих, що передбачаються заходами, описаними в Додатку III.

5. Більше того, держави-члени повинні вжити у рамках програм робіт таких додаткових заходів або посилених дій, які вони вважатимуть за необхідне, якщо на початку або в світлі отриманого в процесі виконання програм робіт досвіду стає очевидним те, що заходи, про які згадується в частині 4, будуть недостатніми для досягнення цілей, поставлених в статті 1. При виборі цих заходів або дій держави-члени повинні враховувати їх ефективність та вартість по відношенню до інших можливих запобіжних заходів.

6. Держави-члени повинні виробити та впровадити в життя необхідні програми моніторингу заради досягнення ефективності програм робіт, прийнятих для досягнення цілей, поставлених в цій Статті. Держави-члени Співтовариства, які застосовують статтю 5 на всій своїй території, повинні проводити моніторинг вмісту нітратів у водах (поверхневих та ґрунтових водах) в обраних точках вимірювання, який зробить можливим визначення ступеню забруднення води нітратами з сільськогосподарських джерел.

7. Держави-члени повинні переглядати і при необхідності змінювати свої програми робіт, включаючи будь-які додаткові заходи, вжиті відповідно до вимог пункту 5, принаймні кожні чотири роки. Вони повинні інформувати Комісію про будь-які зміни у програмах робіт.

Стаття 6

1. В цілях визначення та перегляду визначення уразливих зон, держави-члени повинні:

(a) у дворічний термін після оприлюднення цієї Директиви забезпечити моніторинг концентрації нітратів у прісних водах протягом одного року:

(I) у створах по відбору проб поверхневих вод, встановлених у відповідності з вимогами статті 5 (4) Директиви 75/440/ЄЕС, та/або у інших створах по відбору проб, які є репрезентативними по відношенню до поверхневих вод держав-членів Співтовариства, – принаймні щомісячно та частіше під час повеней;

(II) у пунктах по відбору проб, які є репрезентативними по відношенню до запасів підземних вод держав-членів, – через регулярні інтервали та враховуючи вимоги Директиви 80/778/ЄЕС;

(b) повторювати програму моніторингу, описану в частині (a), принаймні раз на чотири роки за виключенням тих пунктів пробовідбору, де концентрація нітратів не перевищувала 25 мг/л в усіх попередніх пробах і не з'явилося жодних нових факторів, які могли б підвищити вміст нітратів; в такому випадку програму моніторингу потрібно повторювати лише один раз на вісім років;

(c) перевіряти стан евтрофікації своїх поверхневих прісноводних водойм, естуаріїв та прибережних морських вод кожні чотири роки.

2. Потрібно використовувати еталонні методи вимірювання, наведені у Додатку IV.

Стаття 7

Настанови по проведенню моніторингу, описаного в статтях 5 та 6, можуть бути розроблені у відповідності з процедурою, встановленою у статті 9.

Стаття 8

Додатки до цієї Директиви можуть бути адаптовані до науково-технічного прогресу у відповідності з процедурою, зазначеною в статті 9.

Стаття 9

1. Комісії надає допомогу комітет.

2. Коли робиться посилання на цю частину, застосовуються статті 5 та 7 Рішення Ради 1999/468/ЕС, з урахуванням положень статті 8 цього Рішення.

Термін, зазначений в частині 6 статті 5 Рішення 1999/468/ЄС, встановлюється у три місяці.

3. Комітет ухвалює свій внутрішній регламент.

Стаття 10

1. Держави-члени повинні по завершенні чотирирічного періоду від оприлюднення цієї Директиви та по завершені кожного наступного чотирирічного періоду подавати до Комісії звіт, в якому має міститися інформація, викладена у Додатку V.

2. Звіт, передбачений вимогами цієї статті, повинен подаватися до Комісії протягом шести місяців після завершення відповідного періоду.

Стаття 11

На базі отриманої відповідно до статті 10 інформації Комісія повинна публікувати узагальнюючі звіти протягом шести місяців від отримання звітів від держав-членів та подавати їх до Європейського Парламенту та Ради. В світлі впровадження в життя цієї Директиви та зокрема вимог Додатку III, Комісія повинна до 1 січня 1998 року подати до Ради звіт, при необхідності доповнений пропозиціями щодо внесення змін до цієї Директиви.

Стаття 12

1. Держави-члени повинні ввести в дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, протягом двох років від її оприлюднення. По завершенні цієї роботи вони повинні поінформувати про це Комісію.

2. При впровадженні цих положень державами-членами Співтовариства, законодавчі акти повинні містити посилання на цю Директиву, або вона має супроводжувати таким посиланням під час їх офіціальної публікації. Методи розробки цих посилань визначаються державами-членами.

3. Держави-члени повинні подавати Комісії тексти основних правових актів національного законодавства, які прийматимуться з питань, що регулюються цією Директивою.

Стаття 13

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК I

КРИТЕРІЇ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВОДОЙМ, ПРО ЯКІ ЗГАДУЄТЬСЯ В СТАТТІ 3 (1)

A. Водойми, про які йдеться в статті 3 (1), повинні ідентифікуватися зокрема, за такими критеріями:

1. чи поверхневі води, зокрема ті, що використовуються або призначені для використання як джерела питного водопостачання, містять або можуть містити, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами статті 5, нітрати у концентрації, що перевищує встановлену у відповідності з Директивою 75/440/ЄЕС;

2. чи перевищує концентрація нітратів у підземних водах значення 50 мг/л, або чи може вона перевищити це значення, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами статті 5;

3. чи спостерігається евтрофікація в природних прісноводних озерах, інших прісноводних водоймах, естуаріях, прибережних морських водах, або чи може вона виникнути в найближчому майбутньому, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами статті 5.

B. Застосовуючи ці критерії, держави-члени повинні також враховувати:

1. фізичні та екологічні характеристики вод та земель;

2. сучасне розуміння поведінки азотних сполук в навколишньому середовищі (воді та ґрунті);

3. сучасне розуміння впливу заходів, вжитих у відповідності з вимогами статті 5.

ДОДАТОК II

КОДЕКС(И) ГАРНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПРАКТИК

A. Кодекс чи кодекси гарних сільськогосподарських практик, що встановлюються з метою зменшення забруднення нітратами та з урахуванням умов в різних регіонах Співтовариства, повинні містити положення щодо наступних позицій, враховуючи те, наскільки вони є актуальними:

1. періоди, в які внесення добрива в грунт є небажаним;

2. внесення добрива в грунт на полях, розташованих на крутих схилах;

3. внесення добрива в грунт на перезволожених, підтоплених, затоплених, замерзлих чи вкритих снігом полях;

4. умови внесення в грунт добрив поблизу водотоків;

5. об'єм та умови будівництва резервуарів для зберігання гною, включаючи заходи для запобігання забрудненню води від стоку чи фільтрації в грунтові та поверхневі води рідин, які містять гній, та стічних вод від зберігання рослинних матеріалів, наприклад, силосу;

6. процедури внесення в грунт, включаючи норми та рівномірність нанесення мінеральних добрив та гною, які підтримуватимуть вихід поживних речовин у воду на прийнятному рівні.

В. Держави-члени можуть також включати до свого кодексу(ів) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт наступні позиції:

1. менеджмент землекористування, включаючи використання систем сівообороту та пропорцію земельної площі, яка відводиться під постійні культури по відношенню до однорічних культур;

2. підтримання мінімального рослинного покриву протягом (дощових) періодів, котрий буде витягати азот з грунту, який в протилежному випадку спричинить забруднення води нітратами;

3. розробку планів внесення добрив для кожної ферми окремо та ведення обліку їх використання;

4. запобігання забрудненню води від площинного стоку та грунтового руху води нижче межі досяжності коренів сільськогосподарських культур в іригаційних системах.

ДОДАТОК III

ЗАХОДИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ВКЛЮЧИТИ У ПРОГРАМИ РОБІТ, ЯК ВКАЗАНО У СТАТТІ 5 (4) (А)

1. Заходи мають містити правила стосовно:

1) періодів, в які внесення в грунт певних типів добрив заборонено;

2) об'єм резервуарів для зберігання гною; цей об'єм повинен перевищувати необхідний для зберігання протягом всього найдовшого періоду, під час якого внесення його в грунт в уразливих зонах забороняється, крім випадків, коли компетентному органу

буде продемонстрована наявність можливості вивезення будь-якої кількості гною понад існуючі обсяги для зберігання безпечним для навколишнього середовища способом.

3) обмеження внесення в грунт добрив, яке відповідає кращим методам ведення сільськогосподарських робіт та враховує характеристики конкретної уразливої зони, зокрема:

(a) характеристики, тип та нахил грунту;

(b) кліматичні умови, кількість атмосферних опадів та зрошення;

(c) землекористування та методи ведення сільськогосподарських робіт, включаючи системи сівообороту;

і базується на балансі між:

(I) прогнозованою потребою сільськогосподарських культур в азоті, та

(II) постачанням азоту рослинам з грунту та від внесених добрив, виходячи з:

- кількості азоту, присутнього в грунті на момент, коли культура починає використовувати його у значній мірі (нереалізована кількість наприкінці зими),

- постачання азоту через наявну мінералізацію резервів органічного азоту в грунті,

- добавлення азотних сполук при внесенні гною,

- добавлення азотних сполук при внесенні мінеральних та інших добрив.

2. Ці заходи забезпечуватимуть те, що кількість гною, яка вноситиметься в грунт щороку, у тому числі самими тваринами, не перевищуватиме визначену кількість на гектар для кожної ферми або тваринницької одиниці.

Визначена кількість на гектар – це кількість гною, яка містить 170 кілограм азоту. Проте:

(a) для програми робіт на перші чотири роки держави-члени Співтовариства можуть дозволити внесення кількості гною, яка містить до 210 кілограм азоту;

(b) під час та після першої чотирирічної програми робіт держави-члени Співтовариства можуть встановити значення для кількості гною, відмінні від вказаних вище. Ці значення повинні встановлюватися таким чином, щоб не заважати досягненню цілей, поставлених в статті 1, та повинні бути виправданими і базуватися на об’єктивних підставах, якими можуть бути:

- довгі періоди дозрівання,

- сільськогосподарські культури, які потребують значної кількості азоту,

- велика кількість атмосферних опадів в уразливій зоні,

- грунти з надзвичайно високими денітрифікаційними властивостями.

Якщо держава-член встановлює відмінні значення у відповідності з підпунктом (b), вона повинна проінформувати про це Комісію; Комісія розглядає надані обгрунтування у відповідності з процедурою, встановленою в статті 9.

3. Держави-члени можуть обчислювати кількості, про які йде мова у пункті 2, виходячи з чисельності поголів'я скота.

4. Держави-члени повинні проінформувати Комісію про свій метод впровадження вимог пункту 2. В світлі отриманої інформації Комісія може, якщо вважатиме за необхідне, подати до Ради відповідні пропозиції у відповідності з вимогами статті 11.

ДОДАТОК IV

РЕКОМЕНДОВАНІ МЕТОДИ ВИМІРЮВАННЯ

Мінеральні добрива

Для вимірювання азотних сполук повинен застосовуватися метод, описаний у Директиві Комісії 77/535/ЄЕС від 22 червня 1977 року щодо наближення законодавства держав-членів з питань методів відбору проб та аналізу на вміст добрив, зміненій Директивою 89/519/ЄЕС.

Прісні, прибережні та морські води

Концентрацію нітратів необхідно вимірювати у відповідності з вимогами статті 4a (3) Рішення Ради 77/795/ЄЕС від 12 грудня 1977 року, яким була встановлена загальна процедура обміну інформацією стосовно якості поверхневої прісної води в Співтоваристві, зміненого Рішенням 86/574/ЄЕС.

ДОДАТОК V

ІНФОРМАЦІЯ, ЯКУ СЛІД ВКЛЮЧИТИ У ЗВІТИ, ПРО ЯКІ ЙДЕ МОВА У СТАТТІ 10

1. Виклад запобіжних заходів, вжитих відповідно до статті 4.

2. Карта, на якій слід зобразити таке:

(a) водойми, ідентифіковані у відповідності з вимогами статті 3 (1), причому для кожної водойми слід вказати, який з критеріїв Додатку I було використано з метою ідентифікації;

(b) місцезнаходження визначених уразливих зон, з розрізненням існуючих зон та зон, визначених з часу попереднього звіту.

3. Короткий виклад результатів моніторингу, отриманих відповідно до вимог статті 6, включаючи виклад підстав для визначення кожної уразливої зони і для будь-якої зміни чи доповнення до визначення уразливих зон.

4. Короткий виклад програм робіт, розроблених відповідно до вимог статті 5, і зокрема:

(a) заходи, вжиття яких передбачено статтею 5 (4) (a) та (b);

(b) інформація, передбачена Додатком III (4);

(c) будь-які додаткові заходи чи посилені дії, передбачені статтею 5(5);

(d) короткий виклад результатів програм моніторингу, впровадження яких передбачено статтею 5 (6);

(e) припущення про можливий час, протягом якого, на думку держав-членів Співтовариства, у водоймах, ідентифікованих у відповідності з вимогами статті 3 (1), стануться зміни у відповідь на вжиття передбачених програмою робіт заходів, разом з вказівкою про рівень невизначеності, присутній в цих припущеннях.

ДИРЕКТИВА 2008/56/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 17 червня 2008 року

«ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ РАМОК ДІЯЛЬНОСТІ СПІВТОВАРИСТВА У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО МОРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, і зокрема, частину 1 його статті 175,

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги висновок Європейського Економічно-соціального комітету,

Беручи до уваги висновок Комітету регіонів,

Відповідно до процедури, встановленої у статті 251 Договору,

Оскільки:

Морські води, що знаходяться під юрисдикцією держав-членів Європейського Союзу, включають води Середземного моря, Балтійського моря, Чорного моря та північно-східну частину Атлантичного океану, в тому числі води, що оточують Азорські острови, острови Мадейра та Канарські острови.

Є очевидним, що той тиск, який здійснюється на морські природні ресурси, а також попит на екологічні морські послуги часто виявляються занадто завищеними, і що Співтовариство має зменшити свій вплив на морські води, незалежно від місця, де відбувається спричинений ними вплив.

Морське середовище є дуже цінною спадщиною, яка має бути захищеною, збереженою і, якщо можливо, відновленою з кінцевою метою захистити біорізноманітність та зберегти багато-манітність і активну функціональність тих океанів і морів, що є чистими, здоровими та продуктивними. У зв'язку з вищевказаним, ця Директива повинна *inter alia* сприяти інтегруванню екологічних аспектів до усіх відповідних політик та просувати екологічний принцип у майбутню морську політику Європейського Союзу.

Відповідно до Рішення № 1600/2002/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 липня 2002 року, яким встановлюється

шоста програма діяльності Співтовариства у сфері навколишнього природного середовища, була ухвалена тематична стратегія для захисту і збереження морського середовища із загальною метою сприяти сталому використанню морів та захистити морські екосистеми.

Розробка та застосування тематичної стратегії повинні орієнтуватися на збереження морських екосистем. Цей підхід повинен включати захищені зони та має охоплювати усі види людської діяльності, що спричиняють вплив на морське середовище.

Створення захищених морських зон, включаючи ті зони, що вже призначені або призначаються Директивою Ради 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 року про збереження природних середовищ існування та дикої фауни і флори (надалі «Директива про середовища існування»), а також Директивою Ради 79/409/ЄЕС від 2 квітня 1979 року про збереження диких птахів (надалі «Директива про птахів») та міжнародними або регіональними угодами, сторонами у яких є Європейське Співтовариство або охоплені держави-члени, становить вагомий внесок для досягнення хорошого екологічного стану у значенні цієї Директиви.

Створення таких захищених зон в силу цієї Директиви становитиме вагомий крок для виконання зобов'язань, взятих під час Світового саміту про сталий розвиток та у Конвенції про біологічну різноманітність, ухваленій з допомогою Рішення Ради 93/626/ЄЕС, та сприятиме створенню послідовних і показових мереж таких зон.

Шляхом застосування екосистемного підходу до управління людською діяльністю, роблячи в той же час можливим стале використання морських благ та послуг, пріоритет повинен надаватися досягненню або підтримці гарного екологічного стану морського середовища у Співтоваристві, наполегливому захисту та збереженню, а також запобіганню нового знищення.

Досягнення цих цілей вимагає встановлення прозорих та узгоджених законодавчих рамок. Ці рамки повинні сприяти узгодженню між різними політиками та сприяти інтеграції екологічних аспектів у інші політики, такі як риболовна політика Співтовариства, сільськогосподарська політика Співтовариства та інші відповідні політики Співтовариства. Законодавчі рамки мають передбачати рамки для загальної діяльності та гарантувати її коор-

динацію, послідовність та відповідну узгодженість із заходами, ухваленими в силу інших законодавчих актів Співтовариства та міжнародних угод.

Різноманітність умов, проблем та потреб, існуючих у різних морських регіонах або підрегіонах, що складають морське середовище Співтовариства, вимагає прийняття різних і спеціальних рішень. Важливо враховувати таку різноманітність на усіх стадіях підготовки морських стратегій, і особливо, під час розробки, планування та застосування заходів, спрямованих на досягнення гарного екологічного стану на рівні морських регіонів та підрегіонів морів Співтовариства.

Таким чином, кожна держава-член повинна розробити для своїх морських вод морську стратегію, яка б особливо стосувалася її вод, але в той же час відображала б загальний огляд регіону або підрегіону, до якого вони відносяться. Морські стратегії повинні призвести до застосування програм заходів, призначених для досягнення або підтримки гарного стану довкілля. Проте, не слід вимагати від держав-членів прийняття спеціальних заходів, якщо відсутній суттєвий ризик для морського середовища, або якщо витрата коштів є непропорційною, враховуючи ризики для морського середовища, за умови належного обґрунтування будь-якого рішення про неприйняття заходів.

Прибережні води, включаючи їх морське дно та їх підґрунтя, є складовою частиною морського середовища і в цій якості вони повинні охоплюватися цією Директивою у тій мірі, в якій різні аспекти екологічного стану морського середовища все ще не були напряму охоплені Директивою Європейського Парламенту та Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 року, якою встановлюються рамки діяльності Співтовариства у сфері водної політики, ані будь-яким іншим законодавством Співтовариства, щоб забезпечити таким чином доповнюваність, уникаючи зайвих перекривань.

З огляду на транскордонний характер морського середовища держави-члени повинні здійснювати співробітництво з метою забезпечення координованої розробки морських стратегій для кожного з морських регіонів і підрегіонів. Вони можуть залучати декілька держав-членів та треті країни, і тому держави-члени повинні зробити все можливе для гарантування тісної координації з усіма заінтересованими державами-членами та третіми країнами.

За умови здійсненності та необхідності така координація повинна гарантуватися з допомогою інституційних структур, існуючих у морських регіонах або підрегіонах, зокрема, з допомогою морських регіональних конвенцій.

Держави-члени, які мають кордони у одному й тому самому морському регіоні або підрегіоні, що регулюється цією Директивою, і в якому стан моря виявиться критичним до такої міри, що буде необхідним ухвалення термінових заходів, повинні докласти зусиль для погодження плану діяльності, яким би було прискорено виконання програм заходів. У вказаних випадках необхідно звернутися до Комісії задля надання підтримки державам-членам у інтенсифікації їхніх зусиль із покращення морського середовища, надаючи відповідному регіону значення показового проекту.

Не всі держави-члени мають морські води у значенні цієї Директиви, і внаслідок цього дія положень цієї Директиви, направлених виключно на держав-членів, що мають морські води, має бути обмежена стосовно таких держав-членів.

Оскільки для досягнення співробітництва і координації є необхідною діяльність на міжнародному рівні, ця Директива повинна слугувати для надання ще більшої узгодженості у діяльності Співтовариства та держав-членів, здійснюваної в силу міжнародних угод.

Співтовариство та його держави-члени є відповідними сторонами у Конвенції Об'єднаних Націй про морське право (Unclos), ухваленій Рішенням ради 98/392/ЄС від 23 березня 1998 року про укладення Європейським Співтовариством конвенції Unclos та Угоди від 28 липня 1994 року про застосування частини XI вказаної конвенції. Таким чином, у цій Директиві необхідно повністю врахувати зобов'язання Співтовариства та його держав-членів, що випливають із цих угод. Крім положень, що застосовуються до морських вод сторін, конвенція Unclos включає загальні зобов'язання з метою гарантування того, щоб діяльність, здійснювана під юрисдикцією або контролем певної сторони, не спричиняла шкоди поза межами її морських вод, та з метою уникнення перенесення шкоди чи ризиків із однієї зони в іншу або перетворення одного типу забруднення в інший.

Ця Директива повинна також підтримувати стійку позицію, ухвалену Співтовариством у контексті Конвенції про біологічну

різноманітність, у тому, що стосується підтримання біорізноманітності, гарантуючи збереження та стале використання морського біорізноманіття та створення до 2012 року світової мережі морських захищених зон. Також вона повинна сприяти досягненню цілей Сьомої конференції сторін Конвенції про біологічну різноманітність, якою була ухвалена детальна програма діяльності щодо морської і прибережної біорізноманітності разом із низкою цілей, завдань і видів діяльності, спрямованих на припинення втрат біорізноманітності на національному, регіональному і світовому рівні та на гарантування здатності морських екосистем надавати товари і послуги, а також була ухвалена робоча програма про захищені зони, спрямована на створення і управління до 2012 року мереж захищених морських зон, показових з екологічної точки зору. Обов'язок держав-членів щодо призначення місць Natura 2000 в силу Директиви про птахів та Директиви про середовища існування становить важливий внесок до цього процесу.

Ця Директива повинна сприяти виконанню важливих обов'язків та взятих зобов'язань Співтовариства та держав-членів, що випливають із різних міжнародних договорів про захист морського середовища від забруднення: Конвенція про захист морського середовища в районі Балтійського моря, ухвалена Рішенням Ради 94/157/ЄС; Конвенція про захист морського середовища північно-східної Атлантики, ухвалена Рішенням Ради 98/249/ЄС з новим Додатком V до неї про захист і збереження екосистем та біорізноманітності морської зони та відповідним Доповненням 3, що були ухвалені Рішенням Ради 2000/340/ЄС; Конвенція про захист морського середовища та прибережного регіону Середземномор'я, ухвалена Рішенням Ради 77/585/ЄЕС та зміни до неї від 1995 року, ухвалені Рішенням Ради 1999/802/ЄС, а також Протокол до неї про захист Середземного моря від забруднення з наземних джерел, ухвалений Рішенням Ради 83/101/ЄЕС, а також зміни до нього від 1996 року, ухвалені Рішенням Ради 1999/801/ЄС. Так само ця Директива повинна сприяти виконанню зобов'язань держав-членів, що випливають із Конвенції про захист Чорного моря від забруднення, в силу якої ними були взяті важливі зобов'язання щодо захисту морського середовища від забруднення, та стороною якої Співтовариство поки що не виступає, проте бере участь в якості спостерігача.

Необхідно запросити треті країни, які мають води у тому ж морському регіоні або підрегіоні, для участі у процесі, встановленому в силу цієї Директиви, полегшуючи таким чином досягнення гарного екологічного стану відповідного морського регіону або підрегіону.

Для досягнення цілей цієї Директиви базовим моментом є гарантування інтеграції завдань щодо збереження, заходів з управління та діяльності із нагляду та оцінки, призначених для територіальних заходів захисту, таких як зони збереження, зони спеціального захисту або зони морського захисту.

Необхідно також брати до уваги біологічну різноманітність та потенціал морського дослідження, пов'язані із глибоководними середовищами.

Оскільки програми заходів, що застосовуються відповідно до морських стратегій, будуть дієвими тільки за умови базування на глибокому знанні стану морського середовища у визначеній зоні та за умови їх найкращої адаптації до потреб уражених вод кожної держави-члена і з огляду на загальний погляд щодо певного морського регіону або підрегіону, необхідно передбачити на національному рівні підготовку відповідних рамок, включаючи операції з морського дослідження і нагляду, для розробки інформованих політичних рішень. Підтримка асоційованого дослідження на рівні Співтовариства повинна на постійній основі становити складову частину політик щодо дослідження і розвитку. Важливим кроком у цьому напрямку є визнання морських питань у Сьомій рамковій програмі з дослідження і розвитку.

На першій стадії розробки програм заходів держави-члени з одного й того самого морського регіону або підрегіону повинні здійснити аналіз особливостей або характеристик своїх морських вод, видів тиску, якому вони піддаються, та видів впливу, здійснюваних на них, визначаючи основні види впливу та тиску, яким піддаються вказані води, а також соціально-економічний аналіз свого використання та вартості пошкодження морського середовища. Вони можуть використовувати оцінки, що були раніше здійснені у контексті регіональних морських конвенцій, як основу для своїх аналізів.

Потім на основі цих аналізів держави-члени повинні визначити для морських вод сукупність характеристик, що відповідають

гарному екологічному стану. Для цього необхідно передбачити розробку методологічних критеріїв та стандартів з метою гарантування узгодженості та надання можливості для порівняння того рівня гарного екологічного стану, який досягнуто у різних морських регіонах або підрегіонах. У розробці цих критеріїв і стандартів повинні брати участь усі заінтересовані сторони.

Наступним етапом у досягненні гарного екологічного стану має стати визначення екологічних цілей та встановлення програм нагляду з метою безперервної оцінки, які б дозволили періодично визначати стан морських вод.

Потім держави-члени повинні ввести та застосувати програми заходів, призначені для досягнення або підтримки гарного екологічного стану цих вод, виконуючи в той же час існуючі вимоги Співтовариства та міжнародні вимоги, а також потреби відповідного морського регіону або підрегіону. Такі заходи повинні розроблятися на основі принципу попередження та принципів превентивної діяльності, здійснення діяльності щодо попередження забруднення переважно у джерелі забруднення та принципу «забруднювач платить».

Держави-члени мають здійснити зазначені кроки з метою точного визначення необхідної мети. Задля гарантування узгодженої діяльності у всьому Співтоваристві, та враховуючи зобов'язання, набуті на міжнародному рівні, виявляється необхідним, щоб держави-члени повідомляли Комісії ухвалені ними заходи з метою того, щоб Комісія могла провести оцінку узгодженості тієї діяльності, що здійснюється у відповідному морському регіоні або підрегіоні, та, якщо належить, надати настанови щодо внесення необхідних змін.

Держави-члени повинні ухвалити заходи, необхідні для досягнення або підтримки гарного екологічного стану морського середовища. Проте слід визнати вірогідність того, що неможливо буде досягнути або підтримати гарний екологічний стан в усіх аспектах і в усіх морських водах до 2020 року. Внаслідок цього з метою рівності та здійсненності необхідно передбачити випадки, за яких держава-член не зможе досягти бажаного рівня встановлених екологічних цілей або не зможе досягти або підтримувати гарний екологічний стан.

У вказаному контексті необхідно передбачити два окремих випадки. Перший стосується ситуацій, коли держава-член є

нездатною досягти своїх екологічних цілей внаслідок діяльності або бездіяльності, за яку заінтересована держава-член не несе відповідальності, чи внаслідок природних причин чи непереборної сили або внаслідок заходів, ухвалених цією державою-членом з мотивів найважливішого загального інтересу, які перевищують шкідливий вплив на довкілля, або якщо природні умови не дозволяють покращити стан морських вод у належний час. У таких випадках держава-член повинна обґрунтувати причини, які на її думку, призвели до такої особливої ситуації та повинна визначити охоплену зону і прийняти відповідні спеціальні заходи з метою подальшого намагання досягти екологічні цілі, уникнути більшого погіршення стану охоплених морських вод та зменшити негативний вплив у відповідному морському регіоні або підрегіоні.

Другим типом окремого випадку є ситуація, коли держава-член помітить проблему, яка впливає на екологічний стан її морських вод, або навіть на весь охоплений морський регіон або підрегіон, але не може вирішити цю проблему шляхом заходів, ухвалених на національному рівні, або якщо вона пов'язана із іншою політикою Співтовариства чи міжнародною угодою. В такому випадку про це необхідно повідомити Комісію в рамках нотифікації про програми заходів, і якщо необхідно вдатися до діяльності на рівні Співтовариства, – сформувати належні рекомендації Комісії та Раді.

Проте необхідно, щоб надана у окремих випадках гнучкість дій була об'єктом контролю з боку Співтовариства. У першому окремому випадку необхідно, щоб належним чином враховувалася ефективність заходів, ухвалених *ad hoc*. Крім того, якщо держава-член посилається на заходи, ухвалені з невідкладних причин загального інтересу, Комісія повинна оцінити, чи будь-які зміни або перетворення, введені внаслідок цього у морське середовище, виключають або піддають ризику досягнення гарного екологічного стану у відповідному морському регіоні або підрегіоні або у морських водах інших держав-членів. Комісія повинна надати посібник щодо тих змін, які можуть виявитися необхідними, якщо вважатиме, що передбачені заходи не є достатніми або невідповідними для гарантування узгодженої діяльності у цьому морському регіоні чи підрегіоні.

У другому окремому випадку Комісія повинна вивчити питання та надати відповідь у термін шести місяців. Якщо необхідно,

Комісія може відобразити рекомендації заінтересованих держав-членів у відповідних пропозиціях, які вона представляє Європейському Парламенту та Раді.

З огляду на динамічний характер морських екосистем і їх природну різноманітність та оскільки ті види тиску і впливу, що здійснюються на них, можуть змінюватися залежно від еволюції людської діяльності та кліматичних змін, суттєвим моментом є визнання того, що гарний екологічний стан потребуватиме адаптувань із перебігом часу. Внаслідок цього необхідно, щоб програми заходів щодо захисту і управління морським середовищем були гнучкими та здатними до адаптування, а також враховували науковий та технологічний розвиток. Тому необхідно передбачити періодичне оновлення морських стратегій.

З іншого боку необхідно передбачити опублікування програм заходів та оновлених версій до них, а також представлення Комісії періодичних звітів, які б описували зафіксовані досягнення у застосуванні цих програм.

Для того, щоб громадськість могла активно брати участь у розробці, здійсненні та оновленні морських стратегій, необхідно поширити відповідну інформацію про їх різні положення або про відповідні оновлення, а також за запитом відповідну інформацію, що використовується для розробки морських стратегій, відповідно до законодавства Співтовариства у сфері доступу громадськості до інформації про навколишнє природне середовище.

Комісія повинна представити перший звіт з оцінки застосування Директиви протягом двох років з моменту отримання усіх програм заходів, але в будь-якому разі не пізніше 2019 року. У подальшому звіти Комісії повинні публікуватися кожні шість років.

Для гарантування сумісності із Директивою Європейського Парламенту та Ради 2007/2/ЄС від 14 березня 2007 року, якою встановлюється інформаційна просторова структура у Європейському Співтоваристві (Inspire), необхідно передбачити ухвалення методологічних стандартів для оцінки стану морського середовища, нагляду та екологічних цілей, а також технічних форматів, що застосовуються для передачі і обробки даних.

Заходи, якими регулюється управління риболовством, можуть бути ухвалені в контексті риболовної політики Співтова-

риства, визначеної Регламентом Ради (ЄС) № 2371/2002 від 20 грудня 2002 року про збереження та стале використання рибних ресурсів в силу риболовної політики Співтовариства, на основі наукових висновків щодо підтримки у виконанні цілей цієї Директиви, включаючи повне закриття риболовства у визначених зонах для того, щоб дозволити підтримку або відновлення цілісності, структури або функціонування екосистем, і якщо необхідно, щоб захистити *inter alia* зони розмноження, вирощування і харчування. Зливи та викиди, що походять від використання радіоактивних матеріалів, регулюються статтями 30 і 31 Договору Євратом і тому не повинні включатися до цієї Директиви.

Риболовна політики Співтовариства повинна враховувати, в тому числі під час майбутньої реформи, екологічний вплив риболовства та цілі цієї Директиви.

Якщо держави-члени вважатимуть необхідним діяти у зазначених сферах або у інших сферах, пов'язаних з іншими політиками Співтовариства чи міжнародними угодами, вони повинні представити належні рекомендації щодо діяльності Співтовариства.

Складні екологічні проблеми, зокрема ті, що є наслідком кліматичних змін у Арктичних водах – сусідське морське середовище, що має особливу важливість для Співтовариства, – повинні бути оцінені інституціями Співтовариства та можуть вимагати прийняття заходів для гарантування екологічного захисту Арктики.

З огляду на те, що цілі цієї Директиви, а саме захист і збереження морського середовища, попередження його знищення, і якщо можливо, відновлення вказаного середовища у тих зонах, де йому було завдано шкоду, не можуть бути досягнуті достатнім чином державами-членами, і внаслідок цього з огляду на розмір та наслідки цієї Директиви можуть бути кращим чином досягнуті на рівні Співтовариства, Співтовариство може ухвалити заходи відповідно до принципу субсидіарності, встановленого у статті 5 Договору.

Програми заходів та їх подальші оновлення з боку держав-членів повинні базуватися на екосистемному підході стосовно управління людською діяльністю та на принципах, встановлених у статті 174 Договору, і зокрема, на принципі попередження.

Ця Директива поважає фундаментальні права та приведена у відповідність до принципів, визнаних Хартією Європейського

Союзу про фундаментальні права, зокрема, її статтею 37, яка прагне сприяти інтеграції до політик Співтовариства високого рівня захисту довкілля та покращення його якості відповідно до принципу сталого розвитку.

Заходи, необхідні для виконання цієї Директиви, повинні бути ухвалені відповідно до Рішення ради 1999/468/ЄС від 28 червня 1999 року, яким встановлюються процедури для здійснення виконавчих повноважень, покладених на Комісію.

Зокрема, Комісії мають бути надані повноваження для адаптування Додатків III, IV і V цієї Директиви до технічного та наукового прогресу. З огляду на те, що такі заходи відносяться до загальної сфери та призначені для зміни несуттєвих положень цієї Директиви, вони повинні ухвалюватися відповідно до регламентованої підконтрольної процедури, передбаченої статтею 5a рішення 1999/468/ЄС.

Також Комісії необхідно надати повноваження для встановлення методологічних критеріїв та стандартів, які повинні використовуватися державами-членами, та для ухвалення гармонізованих характеристик і методів нагляду і оцінки. З огляду на те, що такі заходи відносяться до загальної сфери та призначені для зміни несуттєвих положень цієї Директиви, доповнюючи її несуттєвими положеннями, то вони повинні ухвалюватися відповідно до регламентованої підконтрольної процедури, передбаченої статтею 5a рішення 1999/468/ЄС.

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

ГЛАВА I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1
Об’єкт

1. Ця Директива встановлює рамки, в межах яких держави-члени повинні ухвалити заходи, необхідні для досягнення або підтримки гарного екологічного стану морського середовища не пізніше 2020 року.

2. З цією метою мають бути розроблені та застосовані морські стратегії задля того, щоб:

a) захистити та зберегти морське середовище, уникнути його знищення або по можливості відновити морські екосистеми у зонах, у яких вони виявляться ушкодженими;

b) попередити та зменшити зливи до морського середовища з огляду на поступове припинення забруднення відповідно до частини 8 статті 3, з метою слідкування за тим, щоб не виникли тяжкі ризики або вплив на морську біологічну різноманітність, морські екосистеми, людське здоров'я або законне використання моря.

3. Морські стратегії повинні застосовувати екосистемний підхід стосовно управління різними видами людської діяльності і забезпечувати, щоб спільний тиск від таких видів діяльності утримувався на рівнях, сумісних із досягненням гарного екологічного стану, і щоб небезпеці не піддавалася здатність морських екосистем відповідати на антропогенні зміни, дозволяючи в той же час стале використання морських товарів і послуг існуючими та майбутніми поколіннями.

4. Ця Директива сприяє узгодженості між різними політиками, угодами та законодавчими заходами, які передбачають вплив на морське середовище, та намагається гарантувати інтеграцію до них екологічних проблемних питань.

Стаття 2

Сфера дії

1. Ця Директива застосовується до усіх морських вод відповідно до визначення частини 1 статті 3 та бере до уваги транскордонний вплив на якість морського середовища, спричинений третіми країнами, розташованими у тому самому морському регіоні або підрегіоні.

2. Ця Директива не застосовується до діяльності, єдиною метою якої є захист або національна безпека. Проте держави-члени докладають зусиль для того, щоб гарантувати, що вказана діяльність буде здійснюватися у обґрунтований та практично здійсненний спосіб, сумісний із цілями цієї Директиви.

Стаття 3

Визначення

Для цілей цієї Директиви поняття вживаються у такому значенні:

1. «морські води»:

a) води, морське дно та підґрунтя, розташовані поза базовою лінією, яка слугує для вимірювання величини територіальних вод, та які поширюються до зовнішньої межі тієї зони, у якій держава-член має та/або здійснює свої юрисдикційні права відповідно до Unclos, за виключенням вод, прилеглих до країн і територій, зазначених у Додатку II Договору, а також Французьких заморських департаментів і регіонів, та

b) прибережні води відповідно до визначення Директиви 2000/60/ЄС, їх морське дно та підґрунтя – у тій мірі, в якій різні екологічні аспекти морського середовища ще не були прямо охоплені вказаною Директивою, ні іншим законодавством Співтовариства;

2. «морський регіон»: регіон моря, призначений в силу статті 4. Морські регіони та їх підрегіони визначаються для того, щоб полегшити застосування цієї Директиви та призначаються із врахуванням їхніх гідрологічних, океанографічних та біогеографічних характеристик;

3. «морська стратегія»: стратегія, яка повинна розроблятися та застосовуватися стосовно кожного морського регіону або підрегіону відповідно до положень статті 5;

4. «екологічний стан»: загальний екологічний стан у морських водах, беручи до уваги структуру, функцію та процеси екосистем, які складають морське середовище, а також природні фізіографічні, географічні, біологічні, геологічні і кліматичні фактори разом з фізичними, акустичними і хімічними умовами, що випливають, зокрема, із людської діяльності, здійснюваної всередині або поза межами відповідної зони;

5. «гарний екологічний стан»: екологічний стан морських вод, які забезпечують екологічно різноманітні і динамічні океани і моря, що є чистими, здоровими і продуктивними у значенні властивих їм умов, і за якого використання морського середовища перебуває на сталому рівні, захищаючи таким чином їх потенціал до використання та здійснення діяльності існуючими та майбутніми поколіннями, а саме:

a) щоб структура, функції та процеси екосистем, що складають морське середовище, а також фізіографічні, географічні, геологічні і кліматичні фактори дозволяли повне функціонування

цих екосистем та підтримували їх здатність до відновлення у зв'язку з екологічними змінами, включаючи ті, що спричинені людьми. Морські види та середовища існування є захищеними, шкода, завдана біологічній різноманітності людиною, є попередженою, і різні біологічні компоненти функціонують збалансовано;

b) щоб гідроморфологічні, фізичні і хімічні властивості екосистем, включаючи ті, що є результатом людської діяльності у відповідній зоні, підтримували екосистеми відповідно до зазначених вище положень. Антропогенні введення у морське середовище речовин та енергії, включаючи шуми, не спричиняли забруднюючого впливу.

Гарний екологічний стан визначається на рівні морського регіону або підрегіону, зазначеного у статті 4, беручи за основу дескриптори якості, зазначені у Додатку I. Відповідно до екосистемного підходу застосовується адаптаційне управління з метою досягнення гарного екологічного стану;

6. «критерії»: відмінні технічні характеристики, які тісно пов'язані з дескрипторами якості;

7. «екологічне завдання»: якісне або кількісне вираження бажаного стану різних компонентів морських вод відповідно до кожного морського регіону або підрегіону, а також тих видів тиску та впливу, що здійснюються на вказані води. Екологічні завдання встановлюються відповідно до положень статті 10;

8. «забруднення»: пряме або непряме введення у морське середовище внаслідок людської діяльності речовин або енергії, включаючи підводні джерела шумів людського походження, що спричиняють або можуть спричинити шкідливий вплив, такий як завдання шкоди морським живим ресурсам та екосистемам, включаючи втрату біологічної різноманітності, ризики для людського здоров'я, перешкоди для здійснення морської діяльності, особливо риболовству, туризму, проведенню дозвілля та іншим законним використанням моря, погіршення якості морських вод, що обмежує їх використання та зменшення їх розважального значення, або загалом погіршення сталого використання морських товарів та послуг;

9. «регіональне співробітництво»: співробітництво та координація діяльності між державами-членами та, якщо можливо, третіми країнами, що відносяться до того самого морського регіо-

ну або підрегіону, з метою розробки і застосування морських стратегій;

10. «морська регіональна конвенція»: будь-яка з міжнародних конвенцій або угод разом із органами її управління, встановленими з метою захисту морського середовища у морських регіонах, зазначених у статті 4, така як Конвенція про захист морського середовища в районі Балтійського моря, Конвенція про захист морського середовища північно-східної Атлантики, Конвенція про захист морського середовища та прибережного регіону Середземномор'я.

Стаття 4

Морські регіони та підрегіони

1. Держави-члени при виконанні зобов'язань, покладених на них цією Директивою, повинні належним чином брати до уваги, що морські води, які знаходяться під їх суверенітетом або юрисдикцією, входять до таких морських регіонів:

a) Балтійське море;

b) північно-східна частина Атлантичного океану;

c) Середземне море;

d) Чорне море.

2. Для того, щоб враховувати особливості певної зони, держави-члени можуть застосовувати цю Директиву, базуючись на додатковому поділі на відповідному рівні морських вод, зазначених у частині 1, за умови, що цей додатковий поділ визначатиметься у формі, сумісній із такими морськими підрегіонами:

a) у північно-східній частині Атлантичного океану:

i) Північне море у широкому розумінні, включаючи Каттегат і Ла-Манш,

ii) Кельтське море,

iii) Біскайська затока та іберійське узбережжя,

iv) в Атлантичному океані макронезійський біогеографічний регіон, позначений водами, що оточують Азорські острови, Мадейру та Канарські острови;

b) у Середземному морі:

i) західна частина Середземного моря;

ii) Адріатичне море;

iii) Іонійське море та центральна частина Середземного моря;

iv) східна частина Егейського моря.

Держави-члени повинні повідомити Комісію про свій розподіл на підрегіони не пізніше дати, зазначеної у першому пункті частини 1 статті 26, проте вони можуть здійснити їх перегляд після завершення початкової оцінки, зазначеної у підпункті i) пункту a) частини 2 статті 5.

Стаття 5

Морські стратегії

1. Кожна держава-член розробляє для кожного охопленого морського регіону або підрегіону морську стратегію, що застосовується до її морських вод відповідно до плану діяльності, встановленого у пунктах a) і b) частини 2.

2. Держави-члени, що складають певний морський регіон або підрегіон, повинні здійснювати співробітництво для гарантування того, щоб у кожномй морському регіоні або підрегіоні ті заходи, що необхідні для досягнення цілей цієї Директиви, зокрема різноманітні елементи морських стратегій, зазначених у пунктах a) і b), були узгодженими та координувалися по всьому морському регіоні або підрегіоні відповідно до вказаного нижче плану діяльності, щодо якого охоплені держави-члени мають докласти зусиль з метою ухвалення спільного підходу:

a) розробка:

i) початкова оцінка, яку необхідно здійснити не пізніше 15 липня 2012 року та у відповідності до положень статті 8 щодо наявного екологічного стану охоплених вод та щодо екологічного впливу на ці води внаслідок людської діяльності,

ii) визначення гарного екологічного стану цих вод, що встановлюється не пізніше 15 липня 2012 року і у відповідності до положень частини 1 статті 9,

iii) встановлення низки екологічних завдань та асоційованих показників не пізніше 15 липня 2012 року та відповідно до положень частини 1 статті 10,

iv) розробка та застосування програми нагляду для постійної оцінки та періодичного оновлення завдань – не пізніше 15 липня 2014 року, якщо інше не встановлено діючим законодавством Співтовариства, та відповідно до положень частини 1 статті 11;

b) програми заходів:

і) розробка програми заходів, призначеної для досягнення або підтримки гарного екологічного стану не пізніше 2015 року та відповідно до частин 1, 3 і 3 статті 13.

іі) запровадження програми, передбаченої пунктом і), не пізніше 2016 року та відповідно до положень частини 10 статті 13.

3. Держави-члени, які мають кордони у одному й тому ж морському регіоні або підрегіоні, що регулюється цією Директивою, в якому стан моря виявиться критичним такою мірою, що вимагатиме ухвалення термінових заходів, повинні розробити план діяльності відповідно до частини 1, який би передбачав прискорення виконання програм заходів, а також можливих більш суворих заходів захисту, якщо це не перешкоджає досягненню або підтриманню гарного екологічного стану в іншому морському регіоні або підрегіоні. В таких випадках:

a) відповідні держави-члени повинні повідомити Комісію про свій переглянутий графік і мають діяти відповідно до нього;

b) Комісії має бути запропоновано розглянути можливість надання підтримки державам-членам у посиленні їхніх зусиль щодо покращення морського середовища, надавши відповідному регіону значення показового проекту.

Стаття 6

Регіональне співробітництво

1. З метою досягнення співробітництва та координації, зазначених у частині 2 статті 5, якщо виявиться здійсненним та необхідним, держави-члени повинні використовувати існуючі регіональні інституційні структури співробітництва, включаючи ті, що були засновані в силу регіональних морських конвенцій, що стосуються відповідного морського регіону або підрегіону.

2. Для цілей створення і застосування морських стратегій держави-члени у кожному морському регіоні або підрегіоні повинні зробити все можливе, використовуючи відповідні міжнародні форуми, включаючи механізми та структури морських регіональних конвенцій, для того, щоб скоординувати свою діяльність із третіми країнами, під суверенітетом або юрисдикцією яких знаходяться води того самого регіону або підрегіону.

В цьому контексті держави-члени по мірі можливого повинні опиратися на існуючі відповідні програми та діяльність, розроб-

лені в рамках структур, похідних з міжнародних угод, таких як регіональні морські конвенції.

Координація та співробітництво мають поширюватися, якщо належить, на усіх держав-членів, що знаходяться у районі, який відноситься до морського регіону або підрегіону, включаючи держави, що не мають виходу до моря, задля того, щоб держави-члени вказаного морського регіону або підрегіону могли виконати свої зобов'язання, покладені на них в силу цієї Директиви, звертаючись для цього до існуючих структур із співробітництва, передбачених цією Директивою або Директивою 2000/60/ЄС.

Стаття 7

Уповноважені органи влади

1. Не пізніше 15 липня 2010 року держави-члени повинні призначити у кожному охопленому морському регіоні або підрегіоні уповноважений орган або уповноважені органи влади, відповідальні за застосування цієї Директиви в тому, що стосується її морських вод.

Не пізніше 15 січня 2011 року держави-члени повідомляють Комісії перелік призначених уповноважених органів влади, а також інформацію, зазначену у Додатку II.

В той же час держави-члени передають Комісії перелік своїх національних уповноважених органів влади від тих міжнародних організацій, в яких вони є стороною, та які мають відношення до імплементації цієї Директиви.

Держави-члени, що знаходяться всередині району кожного морського регіону або підрегіону, призначають також один або декілька уповноважених органів влади для здійснення співробітництва та координації, зазначених у статті 6.

2. Держави-члени повідомляють Комісії про усі зміни інформації, повідомленої в силу частини 1, протягом шести наступних місяців після дати набуття сили такою зміною.

ГЛАВА II
МОРСЬКІ СТРАТЕГІЇ: ПІДГОТОВКА

Стаття 8

Оцінка

1. Для кожного морського регіону або підрегіону держави-члени здійснюють початкову оцінку своїх морських вод, яка має враховувати за наявності існуючі дані та повинна включати такі пункти:

a) аналіз суттєвих особливостей і характеристик та наявного екологічного стану цих вод, базуючись вказівному переліку елементів, встановлених у таблиці 1 Додатку III, та охоплюючи фізичні та хімічні показники, типи середовищ існування, біологічні показники та гідроморфологічний стан;

b) аналіз основних видів впливу та тиску, включаючи людську діяльність, що впливають на екологічний стан цих вод, який:

i) базується на вказівному переліку елементів, встановлених у таблиці 2 Додатку III, а також охоплює якісні та кількісні елементи різних видів тиску, а також помітні тенденції;

ii) охоплює головні накопичувальні і синергетичні види впливу; та

iii) бере до уваги відповідні оцінки, розроблені в силу існуючого законодавства Співтовариства;

c) економічний та соціальний аналіз використання цих вод та вартість, що виражає пошкодження морського середовища.

2. Зазначені у частині 1 аналізи повинні враховувати фактори, пов’язані із прибережними водами, транзитними водами та територіальними водами, включеними до відповідних положень діючого законодавства Співтовариства, зокрема, Директиви 2000/60/ЄС. Так само з метою надання загальної оцінки щодо стану морського середовища вони повинні брати до уваги або використовувати в якості основи інші відповідні оцінки, наприклад, такі, що були спільно здійснені в контексті регіональних морських конвенцій.

3. При підготовці оцінки, передбаченої частиною 1, держави-члени шляхом координації, встановленої в силу статей 5 і 6, докладають зусиль для того, щоб забезпечити, що:

a) методи оцінки є однаковими у всьому морському регіоні або підрегіоні; та

b) до уваги беруться транскордонні впливи та особливі транскордонні характеристики.

Стаття 9

Визначення гарного екологічного стану

1. Посилаючись на початкову оцінку, здійснену відповідно до частини 1 статті 8, держави-члени визначають для морських вод відповідно до кожного охопленого морського регіону або підрегіону сукупність характеристик, що відповідають гарному екологічному стану, базуючись на дескрипторах якості, перелічених у Додатку I.

Держави-члени повинні враховувати вказівні переліки елементів, перелічених у таблиці 1 Додатку III, і зокрема, фізичні та хімічні показники, типи середовищ існування, біологічні показники та гідроморфологічний стан.

Також держави-члени повинні враховувати види тиску та впливу внаслідок людської діяльності, що здійснюються у кожному морському регіоні або підрегіоні, беручи до уваги вказівні переліки, встановлені у таблиці 2 Додатку III.

2. Держави-члени повинні повідомити Комісії про оцінку, здійснену відповідно до частини 1 статті 8, та про визначення, встановлене в силу частини 1 цієї статті, протягом трьох місяців після встановлення вказаного визначення.

3. Методологічні критерії та стандарти, які повинні використовуватися державами-членами та які призначені для зміни несуттєвих положень та доповнення цієї Директиви, ухвалюються відповідно до регламентованої підконтрольної процедури, зазначеної у частині 3 статті 25, та на основі Додатків I і III до 15 липня 2010 року у такій формі, щоб забезпечити узгодженість та зробити можливим порівняння між морськими регіонами і підрегіонами того рівня гарного екологічного стану, якого було досягнуто. Перед тим, як запропонувати вказані критерії та стандарти, Комісія повинна проконсультуватися з усіма зацікавленими сторонами, включаючи регіональні морські конвенції.

Стаття 10

Визначення екологічних завдань

1. На основі початкової оцінки, здійсненої відповідно до положень частини 1 статті 8, держави-члени визначають стосовно кожного морського регіону або підрегіону комплексний перелік екологічний цілей та асоційованих показників для своїх морських вод з метою орієнтування процесу досягнення гарного екологічного стану у морському середовищі, беручи до уваги вказівні переліки тисків і впливів, що встановлені у таблиці 2 Додатку III, а також переліки характеристик, викладені у Додатку IV.

При встановленні вказаних завдань та показників держави-члени повинні враховувати, що екологічні завдання, існуючі на національному, міжнародному рівнях або на рівні Співтовариства, будуть і надалі застосовуватися до цих вод, забезпечуючи узгодженість вказаних завдань між собою та, по мірі можливого, врахування транскордонних впливів і особливостей.

2. Держави-члени повідомляють Комісії екологічні завдання протягом трьох місяців після їх визначення.

Стаття 11

Програми нагляду

1. На основі початкової оцінки, здійсненої відповідно до частини 1 статті 8, держави-члени розробляють і застосовують координовані програми нагляду для постійної оцінки екологічного стану своїх морських вод, базуючись на вказівних переліках елементів, зазначених у Додатках III і V та по відношенню до екологічних завдань, визначених відповідно до статті 10.

Програми нагляду повинні бути сумісними в рамках морських регіонів та підрегіонів і повинні базуватися на положеннях щодо оцінки і нагляду, встановлених відповідним законодавством Співтовариства – включаючи Директиви про середовища існування та про птахів – або в силу міжнародних договорів, та повинні бути сумісними також і з ними.

2. Держави-члени, які складають певний морський регіон або підрегіон, розробляють програми нагляду відповідно до частини 1 та задля узгодженості і координації докладають зусиль, необхідних для того, щоб:

а) методи нагляду були однаковими у всьому морському регіоні або підрегіоні з метою полегшення порівняння результатів;

b) були враховані суттєві транскордонні впливи та особливості;

3. Держави-члени повідомляють програми нагляду Комісії протягом трьох місяців після їх встановлення.

4. Гармонізовані характеристики і методи нагляду та оцінки, які враховують існуючі зобов'язання і гарантують порівнянність результатів завдань з нагляду та оцінки, і які призначені для зміни і доповнення несуттєвих положень цієї Директиви, ухвалюються відповідно до регламентованої підконтрольної процедури, зазначеної у частині 3 статті 25.

Стаття 12

Нотифікації та оцінка Комісією

На основі усіх повідомлень, наданих відповідно до частини 2 статті 9, частини 2 статті 10 і частини 3 статті 11 стосовно кожного морського регіону або підрегіону, Комісія оцінює по відношенню до кожної держави-члена чи становлять повідомлені елементи відповідні рамки діяльності для виконання вимог цієї Директиви, а також може зробити запит до держави-члена про надання будь-якої наявної та необхідної додаткової інформації.

При здійсненні своєї оцінки Комісія вивчає узгодженість між рамками діяльності, встановленими у різних морських регіонах та підрегіонах і в усьому Співтоваристві.

Протягом шести місяців, починаючи з моменту отримання вказаних повідомлень, Комісія повинна поінформувати зацікавлених держав-членів про те, чи узгоджуються, на її думку, нотифіковані дані із цією Директивою та повинна запропонувати настанови щодо будь-якої зміни, яку вважатиме необхідною.

ГЛАВА III
МОРСЬКІ СТРАТЕГІЇ: ПРОГРАМИ ЗАХОДІВ

Стаття 13

Програми заходів

1. У кожному охопленому морському регіоні або підрегіоні держави-члени визначають заходи, необхідні для досягнення або підтримання гарного екологічного стану у своїх морських водах відповідно до визначень частини 1 статті 9.

Такі заходи розробляються на основі початкової оцінки, здійсненої згідно із частиною 1 статті 8 відповідно до екологічних завдань, визначених згідно з частиною 1 статті 10 та із врахуванням тих типів заходів, що зазначені у Додатку VI.

2. Держави-члени вносять заходи, розроблені в силу частини 1, до програми заходів, беручи до уваги ті необхідні заходи, що вимагаються в силу законодавства Співтовариства, зокрема, Директивою 2000/60/ЄС, Директивою Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про обробку міських стічних вод і Директивою Європейського Парламенту і Ради 2006/7/ЄС від 15 лютого 2006 року про управління якістю вод, призначених для купання, а також майбутнім законодавством Співтовариства про стандарти екологічної якості у сфері водної політики, або в силу міжнародних угод.

3. При встановленні програми заходів, вказаної у частині 2, держави-члени повинні належним чином враховувати сталий розвиток, і зокрема, соціальний і економічний вплив зазначених заходів. Щоб допомогти зазначеним у частині 7 компетентному органу або компетентним органам влади виконувати свої завдання в інтегрованій формі, держави-члени можуть визначити або встановити адміністративні рамки задля отримання вигоди від такої взаємодії.

Держави-члени слідкують за тим, щоб заходи були рентабельними та здійсненними з технічної точки зору, і перед тим, як вводити нові заходи, вони мають здійснити оцінку впливу, включаючи аналіз витрат та вигод.

4. Програми заходів, встановлені відповідно до цієї статті, повинні включати заходи територіального захисту, що сприяли б встановленню узгоджених і показових мереж захищених морських вод, які б відповідним чином охоплювали різноманітність екосистем, що їх складають, таких як спеціальні зони збереження відповідно до Директиви про середовища існування та зони спеціального захисту відповідно до Директиви про птахів, а також захищені морські зони, про які було погоджено Співтовариством або заінтересованими державами-членами в рамках міжнародних або регіональних угод, сторонами у яких вони виступають.

5. Якщо держави-члени вважатимуть, що управління людською діяльністю на рівні Співтовариства або на міжнародному рівні

вірогідно матиме суттєвий вплив на морське середовище, особливо на зони, зазначені у частині 4, вони повинні індивідуально або колективно звернутися до уповноваженого органу влади або заінтересованої міжнародної організації з огляду на вивчення та можливе ухвалення заходів, які можуть бути необхідними для досягнення цілей цієї Директиви, щоб дозволити підтримання, або якщо належить, відновлення цілісності, структури та функціонування екосистем.

6. Не пізніше 2013 року держави-члени повинні опублікувати для кожного морського регіону або підрегіону відповідну інформацію щодо зон, зазначених у частині 4 і 5.

7. Держави-члени у своїх програмах заходів зазначають, яким чином будуть виконуватися ці заходи та як вони будуть сприяти досягненню екологічних завдань, визначених відповідно до частини 1 статті 10.

8. Держави-члени повинні враховувати наслідки від застосування своїх програм заходів для тих вод, що розташовані за межами їхніх морських вод, з метою мінімізувати ризики нанесення шкоди та, по мірі можливого, здійснити позитивний вплив на вказані води.

9. Держави-члени повідомляють Комісії та будь-якій іншій зацікавленій державі-члену свої програми заходів протягом трьох місяців з моменту їх встановлення.

10. Без шкоди положенням статті 16 держави-члени слідкують за тим, щоб їх програми почали діяти протягом року з моменту їх встановлення.

Стаття 14

Винятки

1. Держава-член може визначити для своїх морських вод випадки, за яких із будь-яких підстав, перелічених у пунктах з a) до d), екологічні завдання або гарний екологічний стан не можуть бути досягнуті у всіх аспектах з допомогою ухвалених нею заходів, або не можуть бути досягнуті протягом передбаченого строку через підстави, зазначені у пункті e):

a) діяльність або бездіяльність, за які відповідна держава-член не несе відповідальність;

b) природні причини;

c) форс-мажор;

d) зміни або перетворення фізичних характеристик морських вод внаслідок заходів, ухвалених з мотивів загального інтересу, які перевищують шкідливий вплив на довкілля, включаючи транскордонний вплив;

e) природні умови, що не дозволяють покращити в належний час ситуацію у відповідних морських водах.

Відповідна держава-член повинна чітко визначити такі випадки у своїй програмі заходів та повинна надати Комісії обґрунтування своєї думки. При визначенні цих випадків держави-члени повинні враховувати наслідки, які з цього випливають для держав-членів відповідного морського регіону або підрегіону.

Проте відповідна держава-член повинна ухвалити необхідні заходи *ad hoc* з метою подальшого забезпечення екологічних завдань, уникнення нової шкоди стану морських вод, уражених на підставах, визначених у пунктах b), c) або d), та пом'якшення шкідливого впливу на рівні відповідного морського регіону або підрегіону або у морських водах інших держав-членів.

2. У ситуації, зазначеній у пункті d) частини 1, держави-члени слідкують за тим, щоб зміни або перетворення остаточно не виключали або не ставили під загрозу досягнення гарного екологічного стану на рівні відповідного морського регіону або підрегіону чи у морських водах інших держав-членів.

3. Заходи *ad hoc*, зазначені у третьому пункті частини 1, по мірі можливості, повинні включатися до програм заходів.

4. Держави-члени розробляють та застосовують усі пункти морських стратегій, зазначені у частині 2 статті 5, проте від них не вимагається прийняття спеціальних заходів – крім того, що стосується початкової оцінки, описаної у статті 8, – якщо не існує суттєвих ризиків для морського середовища або якщо кошти є непропорційними порівняно із ризиками для морського середовища, та за умови, що не відбудеться подальше пошкодження.

Якщо через одну з цих підстав держава-член не приймає жодного заходу, вона повинна надати Комісії необхідне обґрунтування свого рішення, уникаючи в той же час піддавання остаточній загрозі досягнення гарного екологічного стану.

Стаття 15

Рекомендації для діяльності на рівні Співтовариства

1. Якщо держава-член виявить проблему, яка впливає на екологічний стан її морських вод, і яка не може бути вирішена з допомогою національних заходів, або яка має відношення до іншої політики Співтовариства чи міжнародної угоди, вона повинна відповідно повідомити Комісію, надавши обґрунтування своєї думки.

Комісія надає відповідь протягом шести місяців.

2. Якщо виявиться необхідною діяльність інституцій Співтовариства, держави-члени повинні надати рекомендації Комісії та Раді щодо заходів, які належить вжити стосовно проблем, зазначених у частині 1. Якщо інше не визначене відповідним законодавством Співтовариства, Комісія повинна надати відповідь на такі рекомендації протягом шести місяців та, за необхідності, відобразити рекомендації у відповідних пропозиціях, що подаються Європейському Парламенту та Раді.

Стаття 16

Нотифікації та оцінка Комісії

На основі усіх повідомлень, здійснених відповідно до частини 9 статті 13, Комісія оцінює по відношенню до кожної держави-члена чи становлять повідомлені програми відповідні рамки діяльності для виконання вимог цієї Директиви, а також може зробити запит до держави-члена про надання будь-якої наявної та необхідної додаткової інформації.

При здійсненні своєї оцінки Комісія вивчає узгодженість між програмами заходів, встановленими у різних морських регіонах та підрегіонах і в усьому Співтоваристві.

Протягом шести місяців, починаючи з моменту отримання вказаних повідомлень, Комісія повинна поінформувати зацікавлених держав-членів про те, чи узгоджуються, на її думку, нотифіковані програми заходів із цією Директивою та повинна запропонувати настанови щодо будь-якої зміни, яку вважатиме необхідною.

ГЛАВА IV
ОНОВЛЕННЯ, ЗВІТИ ТА ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ

Стаття 17
Оновлення

1. Держави-члени слідкують за своєчасною підтримкою відповідних стратегій для кожного охопленого ними морського регіону або підрегіону.

2. Для цілей частини 1 держави-члени координовано, як зазначено у статті 5, переглядають вказані нижче пункти своїх морських стратегій кожні шість років, починаючи з дати їх початкового встановлення:

a) початкова оцінка і визначення гарного екологічного стану, передбачені у частині 1 статті 8 та у частині 1 статті 9 відповідно;

b) екологічні завдання, визначені відповідно до частини 1 статті 10;

c) програми нагляду, розроблені відповідно до частини 1 статті 11;

d) програми заходів, розроблені відповідно до частини 2 статті 13.

3. Детальні дані щодо можливих оновлень, здійснених після перегляду, передбаченого частиною 2, повідомляються Комісії, регіональним морським конвенціям та усім охопленим державам-членам протягом трьох місяців, починаючи з моменту їх опублікування відповідно до положень частини 2 статті 19.

4. Статті 12 і 16 застосовуються *mutatis mutandis* до цієї статті.

Стаття 18
Проміжні звіти

Протягом трьох років, починаючи з моменту опублікування кожної програми заходів або її оновленої версії відповідно до положень частини 2 статті 19, держави-члени повинні надати Комісії стислий проміжний звіт, в якому описуються здобутки у імплементації програми.

Стаття 19

Консультування та інформування громадськості

1. Відповідно до чинного законодавства Співтовариства держави-члени слідкують за тим, щоб усі зацікавлені сторони мали швидку та ефективну можливість для участі в імплементації цієї Директиви, залучаючи, якщо можливо, існуючі органи та структури управління, включаючи морські регіональні конвенції, наукові консультативні органи та регіональні дорадчі ради.

2. Держави-члени публікують та роблять доступними для громадськості з метою надання нею своїх зауважень підсумкові дані щодо вказаних нижче пунктів їхніх морських стратегій або відповідних оновлених версій до них:

a) початкова оцінка і визначення гарного екологічного стану, передбачені у частині 1 статті 8 та у частині 1 статті 9 відповідно;

b) екологічні завдання, визначені відповідно до частини 1 статті 10;

c) програми нагляду, розроблені відповідно до частини 1 статті 11;

d) програми заходів, розроблені відповідно до частини 2 статті 13.

3. Що стосується доступу до екологічної інформації, то має застосовуватися Директива Європейського Парламенту та Ради 2003/4/ЄС від 28 січня 2003 року про доступ громадськості до екологічної інформації.

Відповідно до Директиви 2007/2/ЄС держави-члени надають Комісії з метою виконання нею своїх функцій по відношенню до цієї Директиви, і зокрема, для аналізу стану морського середовища Співтовариства у значенні пункту b) частини 3 статті 20 доступ і права на використання інформаційних даних, отриманих в результаті початкових оцінок, здійснених відповідно до статті 8, та до програм нагляду, встановлених відповідно до статті 11.

Не пізніше, ніж через шість місяців з дати надання у розпорядження інформаційних даних, отриманих в результаті початкової оцінки, здійсненої відповідно до статті 8, та програм нагляду, встановлених відповідно до статті 11, ці дані та інформація мають бути передані до Європейської Агенції з навколишнього природного середовища для здійснення нею своїх завдань.

Стаття 20

Звіти Комісії

1. Комісія публікує перший звіт про оцінку імплементації цієї Директиви протягом двох років, починаючи з моменту отримання усіх програм заходів, але в будь-якому випадку не пізніше 2019 року.

Після цього Комісія публікує свої звіти кожні шість років. Ці звіти вона надає Європейському Парламенту і Раді.

2. Комісія не пізніше 15 липня 2012 року публікує звіт, в якому оцінює сприяння цієї Директиви виконанню існуючих зобов'язань та ініціатив з боку держав-членів чи Співтовариства на міжнародному рівні або на рівні Співтовариства у сфері захисту екологічного середовища морських вод.

Вказаний звіт подається Європейському Парламенту і Раді.

3. Звіти, передбачені у частині 1, повинні включати такі пункти:

a) аналіз досягнень у застосуванні цієї Директиви;

b) аналіз стану морського середовища Співтовариства, здійснений за координації з Європейською Агенцією з навколишнього природного середовища та з організаціями і регіональними конвенціями стосовно морського середовища та риболовства;

c) аналіз морських стратегій разом із пропозиціями щодо їх вдосконалення;

d) підсумок інформації, отриманої від держав-членів відповідно до статей 12 і 16, а також оцінок, здійснених Комісією згідно з положеннями статті 16 стосовно інформації, повідомленої державами-членами відповідно до статті 15;

e) підсумок відповіді на кожний звіт, поданий Комісії державами-членами відповідно до статті 18;

f) підсумок відповідей на зауваження, сформовані Європейським Парламентом та Радою щодо попередніх морських стратегій;

g) підсумок щодо сприяння, здійсненого іншими відповідними політиками Співтовариства для досягнення цілей цієї Директиви.

Стаття 21

Звіт про виконання робіт стосовно захищених зон

На основі інформації, яка має бути надана державами-членами не пізніше 2013 року, Комісія не пізніше 2014 року

повинна подати звіт щодо результатів робіт по створенню захищених морських зон, беручи до уваги зобов'язання, існуючі в силу застосовного законодавства Співтовариства, а також міжнародні зобов'язання Співтовариства і держав-членів.

Вказаний звіт подається Європейському Парламенту і Раді.

Стаття 22

Фінансування з боку Співтовариства

1. З огляду на пріоритетний характер створення морських стратегій імплементація цієї Директиви буде підтримана існуючими фінансовими інструментами Співтовариства відповідно до застосовних правил та умов.

2. Програми, розроблені державами-членами, будуть спільно фінансуватися Європейським Союзом з допомогою існуючих фінансових інструментів.

Стаття 23

Перегляд цієї Директиви

Комісія повинна здійснити перегляд цієї Директиви не пізніше 15 липня 2023 року та запропонувати, якщо необхідно, внесення до неї необхідних змін.

ГЛАВА V
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 24

Технічні адаптування

1. Додатки III, IV і V можуть змінюватися у світлі наукового і технічного прогресу відповідно до регламентованої підконтрольної процедури, зазначеної у частині 3 статті 25, беручи до уваги строки, встановлені у частині 2 статті 17 для перегляду і оновлення морських стратегій.

2. Відповідно до регламентованої процедури, зазначеної у частині 2 статті 25:

a) можуть ухвалюватися методологічні стандарти для застосування Додатків I, III, IV і V;

b) можуть ухвалюватися технічні формати для передачі і обробки даних, включаючи статистичні та картографічні дані.

Стаття 25

Комітет

1. Комісії допомагає Комітет.

2. Якщо робиться посилання на цю частину, повинні застосовуватися статті 5 і 7 Рішення 1999/468/ЄС із дотриманням положень його статті 8.

Строк, зазначений у частині 6 статті 5 Рішення 1999/468/ЄС, складає три місяці.

3. У випадку посилання на цю частину мають застосовуватися частини з 1 по 4 статті 5a та стаття 7 Рішення 1999/468/ЄС із дотриманням положень його статті 8.

Стаття 26

Транспонування

1. Держави-члени не пізніше 15 липня 2010 року вводять у дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання положень, встановлених у цій Директиві. Тексти вказаних положень вони негайно повідомляють Комісії.

Якщо вказані положення ухвалюються державами-членами, то вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватися таким посиланням під час їх офіційної публікації. Методи розробки таких посилань встановлюються державами-членами.

2. Держави-члени повідомляють Комісії тексти основних положень внутрішнього права, які вони ухвалюють у сфері, що регулюється цією Директивою.

3. Держави-члени, які не мають морських вод, вводять у дію тільки ті положення, що необхідні для гарантування виконання статті 6 та статті 7.

Якщо вказані положення вже діють у національному законодавстві, відповідні держави-члени повинні повідомити їх тексти Комісії.

Стаття 27

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день після її опублікування в *Офіційному віснику Європейського Союзу.*

Стаття 28

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК І

ДЕСКРИПТОРИ ЯКОСТІ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ГАРНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ

(зазначеного у пункті 5 статті 3, частинах 1 і 3 статті 9 та у статті 24)

(1)Підтримується біологічна різноманітність. Якість та частота середовищ існування, а також поширення і велика кількість різних видів відповідають домінуючим фізіографічним, географічним і кліматичним умовам.

(2)Немісцеві види, що були введені в результаті людської діяльності, перебувають на рівнях, які не впливають шкідливо на екосистеми.

(3)Популяції усіх риб і молюсків, що експлуатуються в комерційних цілях, знаходяться в стабільних біологічних межах, представляючи розподілення популяції по віку і розміру, яке свідчить про хороше здоров'я видів.

(4)Усі елементи харчових морських мереж у тій мірі, в якій вони відомі, представлені нормальною кількістю та різноманітністю та знаходяться на рівні, який може гарантувати велику кількість видів протягом тривалого часу, а також повне підтримання їх репродуктивних здатностей.

(5)Спричинена людьми евтрофікація зведена до мінімуму, особливо її шкідливі наслідки, якими можуть бути втрати біорізноманітності, пошкодження екосистем, шкідливе цвітіння водоростей та нестача кисню на глибині.

(6)Цілісність морського дна знаходиться на рівні, який гарантує, що структура та функції екосистем є захищеними, а зокрема, бентичні (існуючі на дні) екосистеми не є зашкодженими.

(7)Постійне перетворення гідрографічних умов не спричиняє шкідливого впливу на морські екосистеми.

(8)Концентрації забруднюючих речовин знаходяться на рівнях, що не спричиняють наслідків забруднення.

(9)Забруднюючі речовини, що присутні у рибі або іншій риболовній продукції, призначеній для людського споживання, не перевищують рівнів, встановлених законодавством Співтовариства або іншими відповідними стандартами.

(10) Властивості та кількості морських відходів не спричиняють шкоди на прибережне і морське середовище.

(11) Введення енергії, в тому числі підводний шум, знаходиться на рівнях, які не спричиняють шкідливого впливу на морське середовище.

Для визначення характеристик гарного екологічного стану у певному морському регіоні або підрегіоні відповідно до положень частини 1 статті 9 держави-члени повинні враховувати кожен із дескрипторів якості, перелічених у цьому додатку, задля того, щоб встановити ті дескриптори якості, які мають використовуватися для визначення гарного екологічного стану у вказаному морському регіоні або підрегіоні. Якщо держава-член вважатиме, що використання одного чи декількох із цих дескрипторів є невідповідним, вона повинна надати Комісії обґрунтування в контексті повідомлення, що подається відповідно до частини 2 статті 9.

ДОДАТОК II

УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ ВЛАДИ

(зазначені у частині 1 статті 7)

1. Назва і адреса уповноваженого органу або уповноважених органів влади: офіційна назва та адреса зазначеного уповноваженого органу або уповноважених органів влади.

2. Юридичний статус уповноваженого органу або уповноважених органів влади: стислий опис юридичного статусу уповноваженого органу або уповноважених органів влади.

3. Повноваження: стислий опис юридичних і адміністративних повноважень уповноваженого органу або уповноважених органів влади та їх функцій стосовно відповідних морських вод.

4. Членство: якщо уповноважений орган або уповноважені органи влади діють в якості координаційного органу інших уповноважених органів влади, необхідно розробити перелік вказаних органів, а також короткий опис інституційних відносин, встановлених для гарантування цієї координації.

5. Регіональна або підрегіональна координація: надати підсумковий опис механізмів, встановлених для гарантування координації між державами-членами, морські води яких належать до одного й того ж морського регіону або підрегіону.

ДОДАТОК III

ВКАЗІВНІ ПЕРЕЛІКИ ХАРАКТЕРИСТИК, ВИДИ ТИСКУ ТА ВПЛИВУ

(зазначені у частині 1 статті 8, частині 1 і 3 статті 9, частині 1 статті 10, частині 1 статті 11 і у статті 24)

Таблиця 1

Характеристики	
Фізичні і хімічні характеристики	- Топографія та виміри глибини морського дна, - річний та сезонний температурний режим і льодяний покрив, швидкість течій, підйом глибинних вод, змішані характеристики, піддавання хвилям, мутність, час перебування, - просторове та часове поширення солоності, - просторове та часове поширення поживних речовин (DIN, TN, DIP, TP, TOC) та кисню, - характеристики pH, pCO_2 або еквівалентна інформація, що використовується для вимірювання морської кислотності.
Типи середовищ існування	- Тип(и) середовищ існування, які домінують на морському дні та у водяній товщі із описом їх фізичних і хімічних характеристик, таких як глибина, режим водних температур, течії та інші рухи води, солоність, структура та склад нижнього шару морського дна, - визначення та розміщення на карті спеціальних типів середовищ існування, особливо тих, які визнаються законодавством Співтовариства (Директиви «про середовища існування» і «про диких птахів») або міжнародними конвенціями та вважаються такими, що становлять особливий інтерес для науки або біологічної різноманітності, - середовища існування у зонах, які заслуговують особливого ставлення з огляду на їх характеристики, розміщення або стратегічну

	важливість. Мова може йти про зони, що піддаються надзвичайному чи особливому тиску або зони, які заслуговують особливого режиму захисту.
Біологічні характеристики	- Опис біологічних спільнот, пов'язаних із домінуючими середовищами існування на морському дні та у водній товщі. Сюди включається інформація про спільноти фітопланктонів та зоопланктонів, в тому числі їхні види та сезонні і географічні різновиди, - інформація щодо покритонасінних, макроводорості та фауни безхребетних, включаючи поєднані види, біомасу та їх річні/сезонні різновиди, - інформація щодо структури рибних поселень, включаючи чисельність, розповсюдження та вікову/розмірну структуру поселень, - опис динаміки поселень, площі природного і реального розповсюдження та стану морських ссавців та плазунів, присутніх у морському регіоні або підрегіоні, - опис динаміки поселень, площі природного і реального розповсюдження та стану морських птахів, присутніх у морському регіоні або підрегіоні, - опис динаміки поселень, площі природного і реального розповсюдження та стану інших видів, присутніх у морському регіоні або підрегіоні, які підпадають під законодавство Співтовариства або міжнародні угоди, - опис тимчасової присутності, кількості та просторового розповсюдження не місцевих, екзотичних видів, або можливо, генетично відмінних форм аборигенних видів, що присутні у морському регіоні або підрегіоні.
Інші характеристики	- Опис ситуації стосовно хімічних речовин, включаючи хімічні речовини, що викликають

	занепокоєння, забруднення осаду, критичні зони, проблеми санітарного характеру та забруднення флори і фауни (особливо флори і фауни, що споживається людьми), - опис будь-яких інших типових або особливих характеристик морського регіону або підрегіону.

Таблиця 2

Види тиску та впливу

Фізичні втрати	- Задушливий запах (спричинений зробленими людьми структурами або розміщенням відходів під морським дном), - затвердіння (постійними будівлями тощо).
Фізична шкода	- Зміни у відкладенні мулу (наприклад, в результаті виливів, зростаючих стоків, драгування/розміщення відходів під морським дном), - абразивне стирання (наприклад, вплив на морське дно від комерційного риболовства, судноплавства, кидання якоря), - вибірковий видобуток (наприклад, вивчення та експлуатація живих та неживих ресурсів морського дна та підґрунтя).
Інші фізичні порушення	- Підводний шум (наприклад, навігація, підводне акустичне обладнання), - морське сміття.
Втручання у гідрологічні процеси	- Суттєві зміни термічного режиму (наприклад, внаслідок виливів електричних станцій), - суттєві зміни режиму солоності (наприклад, внаслідок будівництва, що заважає руху води, або через водозбір).
Забруднення небезпечними речовинами	- Введення синтетичних сполук (наприклад, першочергових для боротьби речовин відповідно до Директиви 2000/60/ЄС, що стосуються морського середовища, таких як пестициди, засоби, що запобігають біологічному обростанню, фармацевтичні засоби, що

	з’являються, наприклад, в результаті втрат у джерелах поширення, забруднення від суден, атмосферних осадів та біологічно активних речовин), - введення не синтетичних речовин і сполук (наприклад, важких металів, вуглеводнів, що є результатом, наприклад, від забруднення з суден та дослідження і експлуатації нафти, газу та мінералів, атмосферних осадів, надходження з річок), - введення радіонуклідів.
Систематичні та/або навмисні виливи речовин	- Введення інших речовин – твердих, рідких або газоподібних – в результаті їх систематичного та/або навмисного виливу до морського середовища, дозволеного в силу іншого законодавства Співтовариства та/або міжнародних конвенцій.
Накопичення поживних речовин та органічних матеріалів	- Введення добрив та інших речовин, багатих азотом і фосфором (наприклад від джерел поширення та окремих джерел, включаючи сільське господарство, аквакультуру, атмосферні осади), - введення органічних матеріалів (наприклад, через каналізаційні труби, аквакультуру, надходження з річок).
Біологічні порушення	- Введення патогенних мікробіологічних організмів, - введення немісцевих видів та транслокація, - вибіркове вилучення видів, включаючи побічний нецільовий вилов (наприклад, в результаті комерційного або розважального риболовства).

ДОДАТОК IV

ВКАЗІВНИЙ ПЕРЕЛІК ХАРАКТЕРИСТИК, ЯКІ ПОВИННІ БРАТИСЯ ДО УВАГИ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАВДАНЬ

(зазначений у частині 1 статті 10 та у статті 24)

(1) Відповідне охоплення елементів, що характеризують морські води, які знаходяться під суверенітетом або юрисдикцією держав-членів певного морського регіону або підрегіону.

(2) Необхідність встановлення: a) цілей для визначення ідеальних умов на основі визначення гарного екологічного стану; b) вимірювані цілі та їх відповідні показники, що дозволяють реалізацію нагляду та оцінки, і c) робочі цілі, пов'язані із заходами щодо конкретної імплементації, які полегшують її виконання.

(3) Визначення екологічного стану, якого необхідно досягти або підтримати, і формулювання цього стану у вимірювальних властивостях тих елементів, що характеризують морські води держави-члена у певному морському регіоні або підрегіоні.

(4) Взаємоузгодженість усіх цілей. Відсутність протиріч між ними.

(5) Визначення ресурсів, необхідних для досягнення цілей.

(6) Формулювання цілей, включаючи можливі проміжні цілі, та графік їх реалізації.

(7) Визначення вказівників, передбачених для нагляду за досягненнями та орієнтації управлінських рішень таким чином, щоб цілі були досягнуті.

(8) Якщо належить, визначення еталонних пунктів (цілі та граничні еталонні пункти).

(9) Врахування соціальних та економічних проблем при визначенні цілей.

(10) Вивчення сукупності екологічних цілей, асоційованих показників, граничних еталонних пунктів та мети, визначених з огляду на екологічні завдання, встановлені у статті 1, для того, щоб визначати чи дозволить виконання екологічних завдань привести морські води, що знаходяться під суверенітетом або юрисдикцією держав-членів у певному морському регіоні, у відповідність до бажаного екологічного стану.

(11) Сумісність екологічних завдань із цілями, які Співтовариство та держави-члени зобов'язалися досягнути в силу відповідних регіональних і міжнародних угод, використовуючи ті, що є найбільш відповідними для певного морського регіону або підрегіону, з метою досягнення екологічних цілей, встановлених у статті 1.

(12) Після об'єднання екологічних завдань і показників вони мають бути вивчені у сукупності з огляду на екологічні цілі, встановлені у статті 1, для того, щоб визначити, чи досягнення вказаних цілей дозволить привести морське середовище у відповідність до бажаного екологічного стану.

ДОДАТОК V

ПРОГРАМИ НАГЛЯДУ

(зазначені у частині 1 статті 11 та у статті 24)

(1) Необхідність надати інформацію, яка дозволить оцінити екологічний стан та зробити оцінку відстані, яку залишається подолати, а також отримані здобутки для досягнення гарного екологічного стану відповідно до Додатку III та до методологічних критеріїв і стандартів, що мають бути визначені відповідно до частини 3 статті 9.

(2) Необхідність формування інформації, яка дозволить визначати відповідні показники для екологічних цілей, встановлених у статті 10.

(3) Необхідність формування інформації, яка дозволить оцінити вплив заходів, зазначених у статті 13.

(4) Необхідність передбачити діяльність для визначення причини змін та можливі коригувальні заходи, які мають бути ухвалені для відновлення гарного екологічного стану, якщо будуть помічені розходження із бажаним станом.

(5) Необхідність надати інформацію про хімічні речовини, присутні у тих видах, що призначені для споживання людьми, що походять із зон комерційного риболовства.

(6) Необхідність передбачити діяльність для підтвердження того, що коригувальні заходи досягають бажаних змін та не мають небажаних похідних наслідків.

(7) Необхідність згрупувати інформацію на основі морських регіонів або підрегіонів відповідно до положень статті 4.

(8) Необхідність гарантувати сумісність підходів та методів оцінки в рамках кожного морського регіону та/або підрегіону чи поміж ними.

(9) Необхідність сформувати технічні характеристики та стандартизовані методи для нагляду на рівні Співтовариства за сумісністю даних.

(10) Необхідність гарантувати, по мірі можливого, сумісність із існуючими програмами, розробленими на регіональному та міжнародному рівнях, для сприяння узгодженості між програмами і уникнення дублювань, використовуючи настанови з нагляду, які найбільшою мірою відповідають певному морському регіону або підрегіону.

(11) Необхідність включити до початкової оцінки, передбаченої у статті 8, оцінку основних змін, що торкаються екологічних умов, і якщо належить, оцінку нових та невідкладних проблем.

(12) Необхідність охопити у початковій оцінці, передбаченій статтею 8, належні пункти, зазначені у Додатку III, беручи до уваги їх природну різноманітність, а також оцінити успіхи у досягненні екологічних цілей, визначених відповідно до частини 1 статті 10, використовуючи, якщо належить, встановлені показники та їхні граничні або цільові еталонні пункти.

ДОДАТОК VI

ПРОГРАМИ ЗАХОДІВ

(зазначені у частині 1 статті 13 і у статті 24)

(1) Контроль за введеннями: заходи управління, які впливають на інтенсивність дозволеної людської діяльності.

(2) Контроль за виведеннями: заходи управління, які впливають на дозволений рівень збурення певним елементом екосистеми.

(3) Контроль за часовим і територіальним розповсюдженням: заходи управління, які впливають на місце і на момент, у яких дозволяється здійснення певної активності.

(4) Заходи координації управління: інструменти гарантування вказаної координації.

(5) Заходи з покращення слідкування за морським забрудненням, якщо вони можливі.

(6) Економічні стимули: заходи управління, які через свою економічну привабливість стимулюють користувачів екосистемами реалізовувати свою діяльність так, щоб сприяти досягненню цілі гарного екологічного стану.

(7) Інструменти послаблення та виправлення: управлінські інструменти, які направляють людську діяльність до відновлення пошкоджених елементів морських екосистем.

(8) Повідомлення, участь заінтересованих осіб та підвищення обізнаності з боку громадськості.

Джерела інформації:

1. Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики (надалі ВРД). – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_962.
2. Директива Ради 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/994_963.
3. Директива Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очистку міських стічних вод. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_911.
4. Директива 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 року про оцінку і управління ризиками затоплення. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b29.
5. Директива Ради 91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел. – Режим доступу: http://old.minjust.gov.ua/45875.
6. Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 17 червня 2008 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища. – Режим доступу: http://old.minjust.gov.ua/45875.

Довідкове видання

Автори-упорядники:
О.Л. Пінчук, Є.Г. Герасімов, С.О. Куницький

ДИРЕКТИВИ ЄС
у сфері управління водними ресурсами

Довідник

Технічний редактор
Віталій Власюк

Підписано до друку 21.03.2019 р. Формат 70х100 1/16. Папір офсет.
Ґарнітура «TimesNewRoman». Друк офсет.
Ум. друк. арк. 18,2. Наклад 100 пр. Зам. 15.
Видавництво «Волинські обереги».
33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва «Волинські обереги».